

PÁLYÁZATI PAVILON

a Tempus Közalapítvány magazinja

2018. ősz

TKA.HU

FÓKUSZBAN: A HOL A KÉPZÉS ÉS A MUNKA VILÁGA TALÁLKOZIK

AZ ERASMUS+ MOBILITÁSI PROJEKTEK
HOSSZÚ TÁVÚ HATÁSAI

NEMZETKÖZI SZÍNTÉREN IS
VERSENYKÉPES EGYETEMEK

25 ÉVES A CEEPUS

NEMZETKÖZI MENTORPROGRAMOKRÓL

STRATÉGIAI GONDOLKODÁST
A SZAKKÉPZÉSBE!

ÚJ UNIÓS PROGRAM A SZOLIDARITÁS JEGYÉBEN:
EURÓPAI SZOLIDARITÁSI TESTÜLET

Impresszum

FŐSZERKESZTŐ:

Kardos Anita

SZERKESZTŐ:

Cyórpál Zsuzsanna

FELELŐS KIADÓ:

Tordai Péter igazgató

GRAFIKAI TERVEZÉS,

TÖRDELÉS:

Sebestyén Szilvia

Vilimi Kata

KIADJA a Tempus

Közalapítvány, 2018

Illusztrációként felhasználtuk a projektek résztvevői által készített fotókat.

Fotók: © Shutterstock

A magazin megjelenését az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Európai Bizottság támogatja.

A kiadványban foglaltak nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság álláspontját.

Minden jog fenntartva.

Tempus Közalapítvány
1077 Budapest,
Kéthly Anna tér 1.
Postacím: 1438
Budapest 70., Pf. 508.
Infó: (06 1) 237 1320
telefon: (06 1) 237 1300
fax: (06 1) 239 1329
e-mail: info@tpf.hu
internet: www.tka.hu

ISSN 1786-1616

Felnőttképzési nyilvántartási
szám: E-000576/2014

A Tempus Közalapítvány minden pályázataival kapcsolatos információt, pályázati űrlapot, egyéb dokumentumot térítésmentesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére, azok kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

CEEPUS
25 ÉVES A CEEPUS

25

28

A való életből hozott tapasztalat

6

TAR

2018. ŐSZ

5 FÓKUSZBAN:

AHOL A KÉPZÉS ÉS A MUNKA
VILÁGA TALÁLKOZIK

- 6 A való életből hozott tapasztalat – Szoros együttműködésre van szükség a cégek és az oktatási szféra között
- 9 Felnőttek munka alapú tanulása
- 10 Igyekszünk közel hozni a diákokat az élethez – Segítség a pályaválasztásban
- 12 „Ébredjünk fel a bűvöletből” – A IV. ipari forradalom kihívásai és az Erasmus+
- 13 Külföldi szakmai gyakorlati lehetőségek Európán túl is

14 A KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG EURÓPAI ÉVE

- 14 Modern kor, modern módszerek a történelemtanításban
- 15 Hogyan függ össze a kultúra és az aktív polgárság népszerűsítése?

16 A FELSZÓKTATÁS NEMZETKÖZIESÍTÉSE

- 16 Nemzetközi szinten is versenyképes egyetemek – Az oktatók szerepe
- 17 Nyilatkozat a minőségi felsőoktatásért
- 18 Intézményre szabott nemzetköziesítési tanácsadás
- 21 Európai egyetemek szövetsége: új lehetőségek a felsőoktatásban
- 22 Szakmai fellegekben az EAIE éves találkozója után
- 24 Jerevántól Párizsig – Magyar eredmények az Európai Felsőoktatási Térségben
- 25 Nyári egyetemek a CEEPUS programban
- 28 25 éves a CEEPUS
- 30 „Erasmus alatt fedeztem fel, hogy miként kapcsolódunk össze én és a művészet”
- 31 Szia Anyu, majd jövők!
- 32 Eredmények, hatások a Stipendium Hungaricum programban

A karma törvénye is megváltoztatható

*EuroSkills
impressziók*

42

46

*Új uniós program
a szolidaritás jegyében*

56

TALOM

- 34 Interkulturális mentőöv – Körkép a hazai felsőoktatási nemzetközi mentorprogramokról
- 36 Minőségi oktatást kaptak Magyarországon, amire jó építeni – Nemzetközi alumni szakmai műhely

38 TANULÁS MINDEN SZINTEN

- 38 Erasmus Napok több mint 20 magyar városban
- 40 Az Erasmus+ mobilitási projektek hosszú távú hatásai a köznevelési intézményekben
- 42 EuroSkills impressziók
- 43 Rugalmas tanulási utak támogatása
- 44 Erasmus+ role models
- 46 A karma törvénye is megváltoztatható
- 47 Hatásmérés az Erasmus+ projektekben?
- 48 Stratégiai gondolkodást a szakképzésben! Együttműködéssel a szakképző intézmények nemzetköziesítéséért
- 50 A TCA Forrásközpont szerepe az Erasmus+ pályázók szakmai fejlődésében

- 51 School Education Gateway – Az iskolai oktatás európai online felülete
- 52 Adalékok a hatékony tanárpolitika-alkotáshoz
- 53 Pályaorientáció digitális eszközökkel – Ötletek a Digitális Módszertárból
- 54 Megújult online szerkesztőfelülettel és új kiadvánnyal jelentkezik az Europass
- 55 Nyelvi integrációs eredmények és kihívások egy svéd gimnáziumban
- 56 Új uniós program a szolidaritás jegyében
- 57 Élmények, lehetőségek, információk – új köntösben az Európai Ifjúsági Portál
- 58 Hogyan vonhatjuk be a fiatalokat Európa jövőjének megvitatásába – Módszertani áttekintés

60 PROJEKTTÜKÖR

- 60 Kincsestár – Válogatás az Erasmus+ projektek során kidolgozott szellemi termékekből
- 62 Tanulj bringázni a suliban! Safe4Cycle – BringaAkadémia európai módra

- 65 Óvodapedagógusok a nagyvilágban
- 66 Európa helyben van? Települések európai együttműködése az ifjúságügy fejlesztése érdekében

67 PÁLYÁZATI TIPPEK

- 67 Pályázati formák az Erasmus+ Stratégiai partnerségekben
- 68 Szükségletelemzés lépésről lépésre – Gyakorlati tanácsok az Erasmus+ KA2 stratégiai partnerségi projektek kezdeményezőinek
- 69 Iskolai, óvodai partnerségek – Partnert? Honnan?
- 70 Top 10 tipp a nyertes Erasmus+ projektekhez

72 VENDÉGOLDAL

- 72 MKKR – Pályára állít!
- 73 Képzések az eTwinning programmal – Pedagógus-továbbképzés a 21-ik század igényeire szabva

KEDVES OLVASÓ!

Az Európai Bizottság május végén tette közzé az Erasmus+ program 2020 utáni folytatására vonatkozó javaslatát. A tagállamok illetékes minisztériumai, illetve az Európai Parlament képviselői a tervezetet főbb vonalaiban támogatták, azonban az új programszakasz formális jóváhagyásáig hosszú még az út. Átfogó konszenzus van azt illetően, hogy a program alapvetően sikeres, nincs szükség forradalmi változtatásokra, így a program céljai, szerkezete, szakterületi vonatkozásai és legfontosabb pályázattípusai változatlanok maradnak. Egyetértés van abban a tekintetben is, hogy a programot még inkább elérhetővé kell tenni a hátrányos helyzetű célcsoportok számára, még rugalmasabb és egyszerűbb pályázati feltételekkel. Mindezt növekvő volumen mellett – akár a résztvevők számának megháromszorozásával – és a pályázati paletta kiegészítésével.

A Pályázati Pávilon jelenlegi számában még nem foglalkozunk az új programszakasz részleteivel, de a 2020 utáni időszakra vonatkozó, optimista várakozások fényében még érdekesebb lehet számba venni, hogy a jelenlegi lehetőségek mit kínálnak az oktatás és a képzés nemzetköziesítése terén. Fókusztemaként ezúttal a képzés és a munka világának a kapcsolatát járjuk alaposabban körül – a képzési programok relevanciájának növelését, a vállalkozói készségek fejlesztését, a pályaorientáció jelentőségét, a gyakorlati tudás erősítését a munka alapú tanulás és a szakmai gyakorlatok révén.

Az Erasmus napok kezdeményezésének átütő sikere megmutatta, hogy a program rendkívül népszerű – valamilyen nyi oktatási és képzési alágazatban. Az ifjúsági célcsoport számára egy új európai uniós kezdeményezés, az Európai Szolidaritási Testület indulása is tovább bővíti a lehetőségeket.

A felsőoktatás nemzetköziesítésével kapcsolatos – hazai és nemzetközi – programok és kezdeményezések köre az elmúlt években rendkívül kibővült, így az ezek eredményeit és további lehetőségeit bemutató blokkunk különösen gazdag lett. A felsőoktatás nemzetköziesítésének leglátványosabb és legismertebb területe a hallgatói mobilitás. Ennek befelé irányuló változata a Stipendium Hungaricum programnak köszönhetően európai összehasonlításban is nagyon jelentős lendületet kapott, hozzájárulva ahhoz, hogy a nálunk tanuló külföldi hallgatók száma a mostani tanévre meghaladja a 35 ezret (közülük csaknem 7500-an tanulnak a Stipendium Hungaricum keretében). A külföldi hallgatók számának dinamikus növekedése persze

komoly kihívásokat is jelent az egyetemek számára, ezek leküzdésében játszhatnak fontos szerepet a mentor programok.

A Stipendium Hungaricum program egyszerűen, de látványosan bemutatott eredményei mellett szólunk arról, hogy az intézményekre szabott tanácsadási-értékelési eljárással miként segíthetjük elő a stratégiai megközelítés erősítését. A hazai felsőoktatás láthatóbbá tétele kiemelt szakpolitikai célkitűzés, beszámolunk arról, hogy ezt milyen hatékonyan szolgálja a nemzetközi vásárokon való megjelenés, illetve a valaha Magyarországon tanult, egykori hallgatók Alumni hálózata, olyan eseményekkel is, mint az októberben megrendezett szakmai műhely.

Miközben a magyar hallgatók külföldi részképzését és szakmai tapasztalatszerzését soha nem látott mértékű pénzügyi források szolgálják, a hallgatók mobilitás iránti motivációja elapadni látszik. Ezért is fontos megismerni olyan jó példákat, amelyek megmutatják a ma még hezitálóknak, hogy milyen előnyökkel járnak ezek az ösztöndíjak, illetve bemutatni az oktatói mobilitások jelentőségét mind a hallgatók motiválása, mind a mobilitás intézményen belül akadályainak lebontásához szükséges szemléletformálás szempontjából. Először írunk az Európai Egyetemek Szövetsége nevet viselő kezdeményezésről, aminek a jelentőségét az adja, hogy nemcsak a most megnyílt pályázati felhívás keretében segíti majd elő az európai felsőoktatási intézmények közötti együttműködések intenzívebbé válását, hanem az új programszakasznak is kiemelt tevékenysége lehet.

A közép-európai felsőoktatási csereprogram, a CEEPUS program kerek évfordulóhoz érkezett, így nemcsak a jelen lehetőségeit, hanem az elmúlt 25 év eredményeit is érdemes számba venni.

Reméljük, a Pályázati Pávilon cikkei hozzájárulnak annak a gondolatnak az általánossá válásához, hogy a nemzetköziesítés nem öncél, hanem az oktatás és képzés minőségének és relevanciájának erősítését szolgáló, páratlanul hatékony eszköz.

TORDAI PÉTER
igazgató

FÓKUSZBAN

AHOL A KÉPZÉS
ÉS A MUNKA VILÁGA TALÁLKOZIK

A való életből hozott tapasztalat

Szoros együttműködésre van szükség a cégek és az oktatási szféra között

Az iskolák és a vállalatok versenyképességéhez egyaránt elengedhetetlen a szoros együttműködés, a tapasztalatok közös fejlesztési projektbe vitele. Ehhez is nyújt forrást az Erasmus+ program, és ezt használta ki az a négy szervezet, amely tapasztalatait most megosztja. Szakmai gyakorlat portugál vállalkozásoknál, a vállalkozói életforma egyetemi oktatása, kisvállalkozói mentorok képzése, innovációmenedzsment. Négy projekt, mely összekapcsolta az oktatást és a munka világát.

„Napjainkban a cégeknek szinte személyre szabott oktatást kell biztosítaniuk a munkatársaiknak, hogy tudásuk korszerű és versenyképes legyen. A technika fejlődése ugrásszerűen felgyorsult, elengedhetetlen a szoros együttműködés a céges és az oktatási szféra között” – indokolja a munka világa és az oktatás közötti kapcsolat létfontosságát *Kövesd Andrea*, a budai agglomerációban, Nagykovácsiban működő Trebag Szellemi tulajdon- és Projektmenedzser Kft. ügyvezetője.

„Alkalmazott tudományok egyetemekenként nagyon fontos számunkra a konkrét vállalati gyakorlat megismerése és beépítése az oktatásba, így tudunk gyakorlatorientált képzést nyújtani. Tovább erősíti a kapcsolatot a vállalkozások számára releváns, aktuális kérdések kutatása-fejlesztése, melyeknek kiváló keretet biztosítanak a stratégiai partnerségi projektek” – teszi hozzá *Dr. Csillag Sára*, a Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) tudományos rektorhelyettese.

Összecseng a vállalkozás és az oktatási intézmény vezetőjének véleménye. Közös bennük az is, hogy ehhez az Erasmus+ program lehetőségeit használták ki. Mindketten egy nemzetközi konzorcium vezetőjeként koordináltak az oktatást és a munka világát összekapcsoló projekteket.

Külföldi munkatapasztalatot felsőoktatási hallgatók is szerezhetnek, sőt, magyar cégek, vállalkozások és szervezetek is fogadhatnak gyakornokokat más országokból. Erről és az Erasmus+ program további lehetőségeiről tájékozódhatnak:

**erasmusplusz.hu
gyakornokkereso.hu**

„GYAKORLATI TUDÁS JÖN BE AZ EGYETEMRE”

A BGE a TRUST ME című projekttel pályázott. A betűszó az angol *Training for Unique Skills and Techniques for Mentoring* rövidítése, és a kis- és középvállalkozói szektort segítő mentorok képzését jelenti. Az ötlet egy francia céggel, az Adinvesttel való korábbi szakmai kapcsolatra vezethető vissza, mely piaci alapon végez KKV mentorálási szolgáltatást.

„Azért is volt hasznos a francia partner részvétele, mert ők a gyakorlatban végzik a mentorálást, így **a való életből hoztak tapasztalatot, amit aztán egybefűztünk az egyetemi szféra által hozott kutatási eredményekkel és oktatási tapasztalattal**” – mondja Csillag Sára. „Azt tapasztaltuk, hogy a cégvezetőket a hagyományos tantermi kurzusok és az e-learning anyagok helyett egyre inkább a személyre szabott fejlesztés érdekli. Adott döntési helyzetekben, üzleti folyamatokban konkrét segítségre, útmutatásra van szükségük” – jegyzi meg a rektorhelyettes.

Fontos feladat volt a projekt elején a fogalmi meghatározás: a mentor a tanácsadó és a coach között helyezkedik el. Nem megmondja a megoldást, hanem kérdésekkel, új szempontok behozatalával vezet rá az üzleti probléma megoldására.

A konzorcium összeállításánál a BGE törekedett arra, hogy több szférából érkezzenek a tagok, és földrajzilag is jellemző legyen a sokszínűség. Így a csapatban volt vállalkozás, vállalkozói szövetség és három egyetem is.

A kidolgozott pilot képzésen résztvevők többségében a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége hálózat tagjaiból kerültek ki, de voltak köztük egyetemi munkatársak is. Ilyen

HOGYAN LEHET EGY NEMZETKÖZI PROJEKTBE BEKAPCSOLÓDNI?

„Partnerként érdemes kezdeni, és ahogyan gyűlik a tapasztalat, úgy lehet konzorcium vezetését vállalni. Fontosak a személyes projektalálok mindig más és más tagnál. Ez motiválja a résztvevőket a munkára, a jó prezentációra.”
– mondja Kövesd Andrea (Trebag Kft.).

szerepben vett részt a programban *Dr. Antal Anita*, a BGE zalaegerszegi karának docense. „Sok más mellett számomra a képzés hozadéka a személyes készségek fejlődése. Például az, hogyan vezessek rá különböző személyiségű és habitusú ügyfeleket a megfelelő döntés meghozatalára. Hasznos volt az üzleti döntéseket szimuláló szoftver használata is. Itt csapatokba szerveződve versenyeztünk egymással, élőben láttuk, milyen szempontokat kell mérlegelni egy vállalkozás vezetőjének, minek milyen következménye van, min lehet elcsúszni, mi bizonyult nyerőnek, hogyan lehet hatékonyabb a termelés, miként növelhető a profit.”

Mit adott a képzés a BGE-nek? „Az üzleti szférával történő együttműködésekől gyakorlati tudás jön be az egyetemre, ami nagy segítséget jelent abban, hogy **a piaci igényeknek megfelelően képezzük hallgatóinkat**. A pályázati együttműködések később a duális képzésben, kutatás-fejlesztési hálózatok keretében vagy további fejlesztési programokban folytatódnak”
– summáz Csillag Sára.

MI A SIKERES KÖZÖS MUNKA TITKA?

„A nemzetközi Erasmus+ projektek akkor működnek jól, ha nyitottak és érdeklődők a tagok, ha mindenki motivált és érdekelt az eredmények létrehozásában, és a tagok között megvan a személyes szimpátia is. A kulturális különbségek kezelhetők, ha megvan a szakmai háttér” – teszi hozzá Csillag Sára (Budapesti Gazdasági Egyetem).

FRISS GONDOLKODÁS, ÚJ ÉRTÉKEK

A Trebag Kft. 17 éve foglalkozik uniós finanszírozású fejlesztési projektekkel, többször pályáztak sikeresen az Erasmus+ programban és annak elődeiben. 2015-ben indult az *INNOME – Training on Corporate Innovation Management System for Competitiveness* című projektjük megvalósítása. Itt a fő célkitűzés egy olyan oktatási anyag elkészítése volt, mely az Innovációmenedzsment Szabvány alapján **elősegíti a kis- és középvállalkozások számára innovációs folyamatellenőrző rendszerek kiépítését és működtetését**.

Mindaz számos előnyhöz juttatja a vállalatot; többek között friss gondolkodást, új értékeket hoz a szervezetbe, segít a kockázatok azonosításában és kezelésében, a szervezet kreativitásának és tudásának hasznosításában, ösztönözi a munkavállalók bevonását az innovációs tevékenységekbe, erősíti a csapatmunkát és az együttműködést, s nem utolsó sorban értéket teremt a partnerekkel közösen létrehozott innovációból, ami növeli a cég bevételét és profitját.

A Trebag Kft. által vezetett konzorciumban helyet kapott a Magyar Suzuki Zrt. – amely ennek alapján már be is vezette az innovációmenedzsment rendszert –, a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem, az EAPTP román oktatási szövetség, a Nowoczesna Firma lengyel HR-tanácsadó és oktató cég, valamint a szlovák Astra nonprofit szervezet.

A cég azt szeretné elérni, hogy a kidolgozott innovációt támogató rendszer fizetős szolgáltatás szinten jelenjen meg a piacon, és segítse a cégeket, hogy **minél több ötletből innovatív termék váljon**. Van hová fejlődni a hatékonyság javításában. Jelenleg az autóipari cégek globálisan 68 milliárd eurót költenek évente kutatás-fejlesztésre, 800 000 mérnököt alkalmaznak erre, az elindult projektek 40 százaléka azonban nem kerül sorozatgyártásra.

„Rengeteg tapasztalatot és tudást szereztünk a projekt megvalósítása során, innovációs tréning anyagokat próbáltunk ki és specializáltuk egyes területekre. Széles körben működünk együtt több intézménnyel Európa-szerte, projektünket megismervén pozitív visszajelzések érkeztek, s többen jelezték érdeklődésüket és a képzési anyagra vonatkozó átvételi szándékukat is” – mondja Kövesd Andrea, majd megjegyzi, a projekt eredményeit alapul véve azóta két új Erasmus+ projekt is elindult, amelyekben részt vesznek: egy brit vezetésű konzorcium a szociális innováció területén; egy ír pedig az innovációmenedzsment szabványcsalád két részéhez kíván oktatási anyagot fejleszteni játékos elemekkel.

A VÁLLALKOZÓI SZEMLÉLET TANÍTHATÓ

A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) is épített az oktatás és az üzleti szféra szinergiájára. A vállalkozói szemlélet formálása nem gazdasági szakos egyetemisták körében – ezt célozta meg az *Embedding Entrepreneurship Education* (a vállalkozói lét beépítése az oktatásba) című, 2018. szeptember végén zárult projekt, amelyben a magyar felsőoktatási intézmény mellett német, brit, holland és osztrák konzorciumi tagok is részt vettek.

A holland partnerrel már korábbról volt kapcsolatuk. „Tudták, hogy oktatjuk a vállalkozóvá válást, vállalkozásfejlesztési mester szak működik nálunk. Felkértek, mi pedig belevágtunk” – mondja az első lépésekről *Prónay Szabolcs*, az SZTE Gazdaságtudományi Karának nemzetközi igazgatója, a projekt szegedi koordinátora. A konzorcium vezetője a német hallei Univations, mely a helyi egyetem tudás- és technológiatranszferrel foglalkozó intézete, a konzorciumban pedig helyet kapott a már említett holland szervezet mellett osztrák és brit tag is.

„Első körben felmértük, hogy mit kellene oktatnunk. Ehhez **regionális szövetséget alakítottunk ki vállalkozók, egyetemi oktatók, kamarák képviselőivel**” – mondja *Prónay Szabolcs*. – „Ezt követte az oktatási anyagok, majd a promóciós segédanyagok összeállítása.”

A projekt egyik sikertermékét – a kurzus elindítását – eredetileg nem tervezték, aztán a tanácsadónak felkért vállalkozóktól érkezett a javaslat, hogy érdemes lenne megvalósítani, így ez később az oktatási segédanyag egyik modulja lett. Mindez jelzi azt is, **érdemes a versenyszféra képviselőinek impulzusait figyelni**. A kurzus 2017 szeptemberében indult el az egyetemen. Bölcsészek, jogászok, természettudományokat tanulók, informatikusok jelentkeztek, összesen 25-en. A tematikában szerepeltek egyebek mellett a vállalkozói léttel kapcsolatos tények és tévhitek, a vállalkozás indításával kapcsolatos pénzügyi és adminisztrációs feladatok, üzleti tervezés és modellezés, hatékony marketing. A résztvevők csapatba szerveződtek, vállalkozási ötletüket pedig mentoroknak mutatták be. Összesen 40 mentor kísérte a csapatok fejlődését, közöttük informatikai cégek vezetői, gyakorlott „startupper”-ek, vállalkozók. Az ötletek is széles skálán mozogtak, például kézműves sör készítése, közösségi iroda létrehozása, versenytársfigyelő árazási szoftver fejlesztése, kutya örökbefogadó app készítése stb. A kurzus sikerességét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a félév végén akadt olyan team, melynek terméke felkeltette egy gyógyszer cég érdeklődését is.

HOGYAN LEHET KONZORCIUMI TAGOKAT TALÁLNI ÉS JÓ GYAKORLATOKAT GYŰJTENI?

„Partnerkereső rendezvényeken, felsőoktatási konferenciákon, korábbi Erasmus+ pályázatok jó gyakorlatainak bemutatásakor, illetve online a **Tempus Közalapítvány weboldalán**” – tanácsolja *Prónay Szabolcs* (Szegedi Tudományegyetem).

SAKMAI GYAKORLATSZERZÉS – AKÁR KÜLFÖLDÖN

Abban, hogy a fiatalokhoz közelebb vigyük a munka világát, és a gyakorlatban is kipróbálhassák magukat, szintén komoly jelentősége van az Erasmus+ programnak. A Miskolci Szakképzési Centrum Martin János Szakközépiskola és Szakiskola csak egy abból a több százból, ahol már a középfokú oktatásban is építenek a külföldi jó gyakorlatokra. Évek óta biztosítanak külföldi szakmai gyakorlati lehetőséget a diákjaiknak Portugáliába. „Javult a nyelvtudásuk, képesek voltak beilleszkedni külföldön egy vállalkozás életébe, ami önbizalmat adott nekik. Biztos vagyok benne, hogy mindez **hozzásegíti őket a magyarországi érvényesüléshez és a nyílt munkaerőpiacra való kijutáshoz**” – mondja *Lénárt Györgyné* igazgató. Ebbe az intézménybe sajátos nevelési igényű, mozgássérült, gyengénlátó, nagyothalló, autista tanulók is járnak, akik a lehetőségeik szerinti szakmát tanulják. Egyebek mellett fazekas, asztalos, kárpitos, női szabó – textiltermék összeállító, pék, kerékpárszerelő és informatikus is tanul náluk.

Miért éppen a délnyugat-európai ország? „Fenntartónk hívta fel a figyelmet Portugáliára, amely élen jár Európában a korai iskolai lemorzsolódás csökkentésében. Emellett az ottani gazdaság erősen a kis- és középvállalkozói szektorra épül, tanulóink zömét pedig ez a cégtípus szívja fel” – mondja az intézményvezető.

„Diákjaink remekül feltalálták magukat külföldi környezetben. Már a munkahelyig vezető úton ismerkedtek más országokból jött társaikkal, a cégeknél pedig egyenjogú tagjai voltak a csapatnak, nem érezték semmiféle különbségtételt” – mondja *Lénárt Györgyné*. **Olyan mintákat is láttak, amelyet itthon nem**. Például: hogyan vezet egy üzemet a kerekesszékes tulajdonos. •

KARÁCSONY ZOLTÁN
újságíró

Felnőttek munka alapú tanulása

Az Európai Unió egyik kiemelt célja, hogy a munka alapú tanulás az európai szakképzési rendszerek alappillérvé váljon. Erősíteni kell a szakképzés munkaerőpiaci relevanciáját annak érdekében, hogy a gazdaság növekedésének ne legyen akadálya a szakképzett munkaerő hiánya.

A foglalkoztatási szervként is eljáró Békés Megyei Kormányhivatal is azzal szembesül, hogy az egyre több területen megjelenő munkaerőhiány kezelése nehézségekbe ütközik, mert a szakképzési rendszer jelenleg nem mindig ad kellően hatékony és gyors választ a gazdaság igényeire. A probléma kezelésére a Békés Megyei Kormányhivatal két magyarországi, egy finnországi, egy olaszországi és egy németországi partnerből álló konzorciumban valósította meg 2015. december 1. és 2017. november 30. között a *Work-based Learning in CVET – Munka alapú tanulás a felnőttképzésben* című Erasmus+ stratégiai partnerségi projektjét.

A partnerség finn, német és olasz modellek alapján dolgozta ki a felnőttek szakképzésében EU-s szinten is alkalmazható – az EQAVET követelményeivel összhangban álló – munka alapú képzés komplex módszertanát. A kézikönyvben elérhetőek a munka alapú tanulás megszervezésének folyamatleírásai, az alkalmazható jó gyakorlatokra vonatkozó ajánlások, a kapcsolódó iratminták és a képzésben közreműködők feladatai is. A kiadvány részletesen bemutatja a felnőttek szakképzésében alkalmazott munka alapú tanulási folyamatból azokat a – minőségbiztosítás szempontjából meghatározó – folyamat elemeket, módszereket is, melyek összhangban vannak a munka alapú képzés minőségi megszervezésének építőelemeivel (az EQAVET irányelvek alkalmazásával).

A kulcselemek között szerepel többek között a tanulási eredmény alapú képzéstervezés, a képzésben együttműködő képzőhely és képzőintézmény, valamint a képzésben résztvevők között megkötendő háromoldalú megállapodás, a felek folyamatos kapcsolattartása, a szükséges humán-erőforrás biztosítása (pl. képzőhelyi instruktorként, képzőintézmény mentortanáraként), az előzetes tudás felmérése és az azon alapuló egyéni tanulási utak tervezése, az elért tanulási eredmények folyamatos értékelése (hallgatói önértékelés is) és a képzési folyamatokba történő beavatkozás.

A módszertani kézikönyv magyar, angol, német, olasz és finn nyelvű változata, a munka alapú tanulás dokumentálását támogató a webes és mobil applikáció is elérhető a projekt weboldalon:

wbl.hu/wbl

A projektben a módszertant a gyakorlatban is teszteltük munkaviszonyban álló, képzés nélkül munkanélküliséggel veszélyeztetett felnőtt munkavállalók és iskolai rendszerű képzésben tanulók részvételével.

A komplex módszertan alkalmazásával megkönnyíthető a tanulás és a munka közötti átmenet, általa a képzést befejezők könnyebben el tudnak helyezkedni. A projekt keretében kidolgozott, elsőként Magyarországon, Békés megyében kipróbált módszertant egész Európában tudják alkalmazni azok a szakképzést folytató szervezetek és munkáltatók, akik be szeretnék vezetni a munka alapú tanulást, illetve azok is, akik fejleszteni szeretnék a munka alapú tanulási rendszerüket. •

SZABÓ ISTVÁN

képzési szakügyintéző

Békés Megyei Kormányhivatal, Társadalombiztosítási és Foglalkoztatási Főosztály, Munkaerőpiaci Osztály

Igyekszünk közel hozni a diákokat az élethez

Segítség a pályaválasztásban

Régen könnyen „pályára álltunk”. A jó tanulók mentek gimnáziumba, a kevésbé eredményesek szakközépbe vagy szakmunkásképzőbe. Mert a szülők, a tanárok mind tudták, hogy minek van jövője, miből lehet majd megélni. Mára a modernizáció felgyorsulásával az élettervezés lényegesen nehezebbé vált – ezért még inkább kellene a kapaszkodók. Erről is beszélgettünk Kerekesné Lévai Erikával, a Magiszter Alapítványi Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiszkola Tiszavasvári Tagintézményének igazgatójával, aki egy pályaeorientációs Erasmus-projekt koordinátora.

Miért lett önöknél igazi kihívás a tanulók pályaválasztása?

Az, hogy egy kisdíák mire készüljön, hová jelentkezzen, mit tanuljon, nem csak a mi intézményünkben gond. Európában, de talán az egész világon komoly kérdés. Hiszen az, hogy egy gyermek milyen pályát választ, mi lesz belőle, az nem csak az egyéni boldogulását határozza meg, hanem az ország, a társadalom, akár egy földrész gazdasági életét is alakítja. Ezért lett ma minden eddiginél fontosabb a pályaeorientáció. Csakhogy... amire öt éve még sztárszakmaként tekintettünk, az mára akár teljesen eltűnt, emellett viszont új lehetőségek bukkannak fel a semmiből. Ma már arra sincs garancia, hogy valaki élete végéig tudjon dolgozni és megélni egyazon szakmából. Vagyis konkrét célokkal nehéz tervezni. Ezért a pályázatunkban inkább a nálunk tanulók személyiségét igyekeztünk fejleszteni azért, hogy rugalmasan reagálhassanak majd a kihívásokra.

2015-től 2017-ig zajlott a „Találd meg Önmagad” pályaeorientációs programjuk a farkaslakai Tamási Áron Általános Iskola és a gyergyószentmiklósi Vaskertes Általános Iskola bevonásával. Mi lehet az ideális kiftása egy ilyen projektnek?

Az, ha az általános iskola nyolcadik osztályára a tanulók saját magukat ismerik meg annyira, hogy megalapozottnan, önállóan tudnak dönteni a továbbtanulásról. A projekt alapja egy, az 5–8. évfolyam számára készült komplex, egymásra épülő pályaeorientációs tananyag, amely évfolyamonként húsz osztályfőnöki órán, illetve tíz szaktantárgyi órán (magyar, történelem, fizika, kémia, technika) használható. A tananyag egymásra épülő témákban az egyéntől a csoporton át a társadalmi folyamatok megismeréséig segíti a pályaeorientációra való felkészülést.

Hogyan zajlott a munka a gyakorlatban?

A kollégák minden évfolyamon kidolgozták a feladatokat és óraterveket, amelynek elemeiből bármely iskola válogathat, és a saját profiljára szabhatja. A fő vonalat a Magiszter Iskola mint főpályázó adta, de fokozatosan bevontunk partnereket azért, hogy egyéb intézményekben is ki tudjuk próbálni a tematikáinkat. Az óratervezetekről értékelő kérdőíveket kaptak a gyerekek és a tanárok is, melyeket elemeztünk, és a meglátások alapján javítottuk is az anyagot, ahol szükségesnek tűnt.

Pontosan hogyan kell elképzelni a megvalósítást? Mivel telt a gyerekek ideje?

Az első két évfolyam programja még főként az intézményünkben zajlott beszélgetéssel, játékos foglalkozásokkal. A harmadik résztől azonban már „terepre” mentek: intézményeket, vállalatokat kerestek meg kimondottan azzal a céllal, hogy az ott folyó munkát megismerjék. Jártak szociális otthonban, kézműves vállalkozóknál, péknél, kőművesnél. Amennyire lehet, igyekeztünk közel hozni őket az élethez. A gyerekek ezekről a kirándulásokról videófilmet készítettek és cikkeket írtak, amit nagyon élveztek. A környező középiskolákban, Munkaügyi Központban zajló kiállításokra, rendezvényekre is elmentünk, mert ott sokkal több szakmát ismerhettek meg egyszerre. A diákjaink szép lassan feltérképezték a környék munkalehetőségeit, így azt is könnyebben eldönthették, hogy egyáltalán itt maradnának-e.

ÍGY ÁLL ÖSSZE AZ ERASMUS+ PROJEKT BEN KIDOLGOZOTT PÁLYAORIENTÁCIÓS TANANYAG:

5. évfolyam – A tanulás legyen siker!

Ennek a modulnak az a célja, hogy megkönnyítse az átmenetet a negyedikből az ötödik évfolyamba. „A gyerekek ekkor tanulnak meg tanulni, vagyis itt kapják meg az alapokat” – mondja az igazgató. Ebben a szakaszban minden kisgyerek személyiségi tesztet töltött ki annak felmérésére, milyen a tanulási stílusa és mi motiválja. Az eredményeket a szülőkkel közösen dolgozták fel azért, hogy végül minden gyermeknek saját, tudatos tanulási stratégiája legyen.

6. évfolyam – Ismerd meg önmagad!

Ahhoz, hogy tudjuk, milyen szakma való nekünk, először is önmagunkkal kell tisztában lennünk – ezt célozza ez a modul. A tinédzserkor küszöbén amúgy is mindenki keresi önmagát. Itt kell kiderítenünk, mi az, ami a leginkább érdekli a fiatalot, és amihez a készségei is megvannak. Ezen kívül igyekszünk a kommunikációs képességeit is fejleszteni.

7. évfolyam – Ez a pálya kell nekem!

Ebben a modulban már konkrétan beszélhetünk a lehetséges szakmaterületekről, igyekszünk közel kerülni minél többfajta hivatáshoz.

8. évfolyam – Találd meg önmagad!

Itt a projekt visszatér a kiinduláshoz: az előző évfolyamok pályáorientációs programjaira építve segít elérni, hogy a tanulók kapcsolatba kerüljenek a kiválasztott pályával, és az annak ellátásához szükséges kompetenciái erősödjenek. Higgyen magában, önállóvá váljon és maga irányítsa cselekedeteit.

Ide tartozik, hogy ez a környezet sok szempontból hátrányos helyzetűnek számít, ahogyan sok önkéntes tanuló gyerek családjá is. Ez mennyiben teszi speciálissá ezt a munkát?

Érdekes dolog ez, mert pont a pályaválasztással kapcsolatos bizonytalanság meglehetősen általános jelenség, vagyis e téren nem csak a hátrányos helyzetűeknek kell a segítség. És nem csak a diákok bizonytalanok, de a szülei is. Ezért először az önbizalmukat kellett erősítenünk, és javítani a fellépésükön. Volt olyan gyerekünk, aki órákon nemigen szólalt meg. Itt viszont mindenki kapott egy videókazettát, hogy azon mutakozzon be. Meglepve láttuk, hogy ez a fiú megnyílt a kamerának, és nyugodtabban beszélt önmagáról. A diákok minden modul elvégzése után oklevelet kaptak – voltak, akik életükben először. Ezzel a szülőknek is azt üzentük, hogy valamilyen minden gyerek értékes. Szerettük volna, ha a szülők is ráéreznek a saját felelősségükre, és megértik a pályaválasztás

jelentőségét ahelyett, hogy tőlünk várnak ötleteket. Úgy- hogy délutáni szülői klubokat is szerveztünk.

Már egy éve, hogy készen lett a tematika. Használják-e a mindennapokban?

Hogyne, beépítettük a tananyagba a kidolgozott modulokat, és folyamatosan alkalmazzuk – igaz, már nem három, hanem egy modulba sűrítve a legjobb elemeket.

A program része volt egy akkreditált tanárképzés is.

Igen, hiszen az óravázlatok letölthetők, és bemutató foglalkozásokat is tartunk, ha van rá igény. Annak idején Gyergyószentmiklósról és Farkaslakára is kiutaztunk, ahol húsz fő vett részt a képzésen, most pedig saját tantestületünkön belül, valamint a szolnoki és debreceni tagintézményekben folytatjuk a programot. Sajnos azonban ez pénzkérdés is az iskolák, pedagógusok számára.

És ami a fiatalok boldogulását illeti? Ön mit tartana igazi eredménynek?

Ha azt mondhatnánk, hogy mindenki olyan helyen dolgozik, amit szeret, és lelkesen végzi a munkáját. Egyelőre nem tudjuk megmondani, hogy ilyen értelemben sikeres volt-e, amit elterveztünk, hiszen az első résztvevők csak jövőre végeznek a középiskolákban, de annyit már most kijelenthetünk, hogy minden gyerekünk továbbtanult, és eddig senki nem morzsolódott le, ami azért elő szokott fordulni. Abban reménykedünk, hogy akik elvégezték a programot, tudatosabbak, és felkészültek az élethosszig tartó tanulásra. Összességében jobban megállják a helyüket a maguk irányította életükben. Számunkra már az biztató, hogy mikor a kezdetekkor megkérdeztük a diákjainkat, mivel szeretnének foglalkozni, alig találták a szavakat. De mikor vége lett a projektnek, már sokkal összetettebb és határozottabb válaszokat adtak. •

KEMPF ZITA
újságíró

További információ és letölthető tananyagok:

debrecen.magiszteralapitvany.hu/erasmus-program

„NEM A LEGERŐSEBB FAJ LESZ A TŰLÉLŐ, NEM IS A LEGINTELLIGENSEBB, HANEM AZ, AMELYIK A LEGGYORSABBAN KÉPES VÁLTOZNI.”
CHARLES DARWIN

„Ébredjünk fel a bűvöletből”

A IV. ipari forradalom kihívásai és az Erasmus+

A negyedik ipari forradalom (az ipar 4.0) a digitalizáció, az automatizáció korában a nemzetköziesítésnek és ezen belül az Erasmus+ programnak kulcsszerepe van jó gyakorlatok, módszertani, illetve szakmai technológiák átvételében.

Az Erasmus+ projektek intézményi hatása nagy erővel bírhat a pedagógiai kultúra változására és a szakmai párbeszéd kezdeményezésére a képzőintézmény és a munkáltatók között, hiszen a programban megvalósuló projektek alapvetően ennek a párbeszédnek a jó gyakorlatai.

Az Erasmus+ nem pusztán mobilitási gyakorlatok összessége, de erős a kapcsolata a szakpolitikai prioritásokhoz, szorosan kapcsolódik a Rigai Nyilatkozatban megfogalmazott öt kiemelt fejlesztési területhez – hangzott el az Európai Unió Tanácsának osztrák elnöksége keretében megszervezett konferencián Bécsben.

A jövő legfontosabb kompetenciái a tanulékonyság, a szociális és digitális kompetenciák és a nyelvtudás, ezért az egész életen át tartó tanulás során kiemelt szerep jut a továbbképzéseknek és az átképzéseknek. A szociális kompetenciák és a nyelvtudás felértékelődött. A digitális tudás hiánya kihívás elé állítja az idősebb korosztályt, de a digitális analphabetizmus a fiatalabb korosztályra is jellemző lehet, amennyiben nem lépnek túl a felhasználói szinten.

A digitális módszertannak, a tanári jelenlét új, tanulást támogató (*coach*) szerepének a tanárképzésben is meg kellene jelennie. Egyre több fórumon hangzik el az az igény, hogy a szakmai ismereteket oktató tanárok a nyári szünetben menjenek el a vállalatokhoz, és szerezzenek gyakorlatot az adott szakmában (ami egyébként bevett gyakorlat például a finneknél.)

A konferencián elhangzott, hogy a szakképzésfejlesztésben a tanuló-szerződéses gyakornoki képzés (*apprenticeship*) típusú képzést kell a fókuszba helyezni. (Ausztriában és Németországban ez elterjedt.) Kiemelték a szakképzés és a felsőoktatás közötti átjárhatóság fontosságát: a szakképzés nem lehet zsákutcás képzés, biztosítani kell a szakképzésben résztvevők számára a felsőoktatásban történő továbbtanulás lehetőségét. Nagy hangsúlyt kapott, hogy a mobilitás növeli a szakképzés vonzerejét és presztízsét, ezt jól mutatja az Erasmus+ program sikeressége. Hangsúlyozták továbbá az ErasmusPro jelentőségét,

Kompetenciáink 70%-át a valós életben, munkatapasztalat során szerezzük, 20%-át a másokkal való interakció során, és csak 10%-át formális tanulás során.

amely 2018 és 2020 között 50 ezer tanulóknak biztosít hosszú távú szakképzési mobilitási lehetőséget.

Manuela Geleng (Európai Bizottság: Foglalkoztatási, Szociális és Integrációs Főigazgatóság) legfőbb üzenete, hogy a szakképzésnek első választásnak (*first choice*) és befogadó oktatásnak kell lennie, amely tanulóközpontú és rugalmas képzési utakat biztosít.

Jelenleg 13,4 millió fiatal tanul szakmai alapképzésben Európában és 329 millió munkaképes korú (15-64 év között) felnőtt a potenciális célcsoportja a felnőttképzésnek. Ezért a tanulási eredmények elismertethetősége fontos az egyes képzési rendszerek átjárhatósága illetve az egyéni tanulási utak támogatása céljából is. •

LUKÁCS JULIANNA
Tempus Közalapítvány, Erasmus+ Programiroda

Külföldi szakmai gyakorlati lehetőségek Európán túl is

Manapság a pályakezdőkkel szemben is elvárás, hogy rendelkezzenek munkatapasztalattal. Ennek teljesítésére a legkézenfekvőbb lehetőség egy külföldi szakmai gyakorlat. Nemzetközi környezetben szerzett tapasztalattal olyan kiterjedt szakmai hálózatokat lehet kialakítani, amelyek hosszú távon kamatoztathatóak. Ez az alapvető szaknyelvi fejlődésen túl olyan színfoltja lesz az önéletrajznak, amely azt bizonyítja, hogy a munkavállaló otthonosan mozog a nemzetközi hálózatok világában, gördülékenyen kezeli a kulturális különbségeket és nyitott az újdonságokra. Külföldi szakmai gyakorlatot nem csak európai, de azon kívüli országokban is lehet végezni, például a Campus Mundi vagy az Erasmus+ program támogatásával.

A 2018-as évtől az Erasmus+ nemzetközi kreditmobilitás keretében már nem csak tanulmányi és oktatási-képzési célú mobilitásra, hanem szakmai gyakorlatok megvalósítására is lehet pályázni, Európán kívüli országokba is. Idén a nemzetközi kreditmobilitás keretében csaknem 1200 fő mobilitása valósult meg 25 magyar intézményből, 44 ország részvételével.

Szakmai gyakorlathoz a Campus Mundi ösztöndíj is tökéletes választás lehet a hallgatók számára. A releváns munkatapasztalat megszerzésén kívül más előnyökkel is jár, melyek vonzóak lehetnek az egyetemisták számára. Egyrészt a Campus Mundi kiemelkedő anyagi támogatást nyújt a nyertes pályázók részére. Másrészt ezzel az ösztöndíjjal a világ legtávolabbi pontjai is elérhetővé válnak.

„100%-osan fedezte a külföldi tartózkodásom során felmerülő költségeket.”

KOZMA KINGA, *Németország*

ELŐNY A MUNKAVÁLLALÓK ÉS A MUNKÁLTATÓK SZÁMÁRA

Mit árul el egy diákról az, ha részt vesz egy külföldi szakmai gyakorlaton? Egy ilyen tapasztalat kétségkívül rátermettségre és tudatos pályatervezésre utal. Az is komoly előny, hogy már frissdiplomásként rendelkezik külföldi tapasztalattal. Olyan készségekkel gazdagodhat, mint például a talpraesettség, a problémamegoldó készség, a szociális érzékenység, a különböző kultúrákból érkező emberekkel való szótértés és közös munka, valamint a biztos nyelvtudás.

„Nagyon jó indítása volt ez a karrieremnek, olyan tapasztalat, amit később büszkén írtam be az önéletrajzomba, és a munkaadók érdeklődését is felkeltette.”

SZABÓ DÁNIEL, *Franciaország*

„Vannak bizonyos készségek, amiket egyszerűen nem lehet máshogyan megszerezni, mint kiutazni egy idegen országba és 'túlélni'.”

VERPELÉTI BENCE, *Portugália*

„Rengeteget fejlődtem a csoportmunkában és abban, hogy az eltérő kulturális, tanulmányi háttérű és tapasztalatú emberekkel hogyan tudjuk úgy megbeszélni a dolgokat, hogy ne legyen félreértés.”

PÁLINKÁS ANDRÁS, *Japán*

EGYEDÜLÁLLÓ ISMERETEK

Olyan új módszerek és gyakorlatok birtokába juthat a hallgató egy külföldi munkahelyen, melyek megismerésére itthon nem lenne lehetősége. A tudást hazahozva az itthoni munka színvonalának emelkedéséhez is hozzájárulhat. •

„Magyarországon sajnos robot műtéteket egyelőre nem végeznek... Buffalóban a kórházban viszont heti 2-3 alkalommal is volt lehetőségem robot műtéteken részt venni. Hatalmas élmény volt!”

DROBNI ZSÓFIA, *Amerikai Egyesült Államok*

További tudnivalók a Campus Mundi szakmai gyakorlatról:

campusmundi.hu

» Ösztöndíjak » Campus Mundi ösztöndíj külföldi szakmai gyakorlathoz

Bővebb információ az Erasmus+ nemzetközi kreditmobilitásról:

erasmusplusz.hu

» Felsőoktatás » Pályázattípusok » Nemzetközi kreditmobilitás

DEME FELÍCIA, SZÁSZI IVETT,
TÓTH BIANKA
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

2018
KULTURÁLIS
ÖRÖKSÉG EURÓPAI
ÉVE
#EuropeForCulture

Modern kor, modern módszerek a történelemtanításban

Hét ország (Egyesült Királyság, Hollandia, Lengyelország, Magyarország, Olaszország, Spanyolország, Szlovénia) részvételével valósult meg az az Erasmus+ tananyagfejlesztési projekt, amely a középiskolák történelemtanárait célozta meg. A cél: szórakoztató módon megismertetni a fiatalokkal közös európai kultúránkat, és közös történelmünknek azokat a vonásait, melyek európai polgárokként összekötnek bennünket.

Az E-story című projektben – mely három év után a közelmúltban zárult – magyar részről a Metropolis filmtörténeti folyóiratot kiadó Kosztolányi Dezső Kávéház Kulturális Alapítvány munkatársai (film- és médiakutatók) vettek részt. A csapat egyrészt olyan jellegű tanítási stratégiákat és segédanyagokat fejlesztett, amik arra serkentik a tanárokat és rajtuk keresztül a diákokat, hogy óráikon minél több mozgóképet és médiaanyagot használjanak, másrészt arra is ösztönözött, hogy felkutassák a szabadon elérhető, rugalmasan felhasználható, történelemmel kapcsolatos forrásokat.

Saját fejlesztésű netes felületen interaktív tananyagok készültek különböző témakörökhöz, melyek folyamatosan elérhetők, és prototípusként is használhatók, emellett online források gyűjtőhelyeként is szolgál. A magyar résztvevők *A forradalom és a város* címmel dolgoztak ki egy, az 1956-os forradalommal foglalkozó tematikát.

„Vizualizációval, mozgóképes anyagok felhasználásával igyekeztünk bemutatni azt, hogy egy ilyen eseménysorozat hogyan bontakozik ki a város szerkezetében. A végeredmény olyan vázlat lett, amire a tanárok egy 56-os foglalkozást alapozhatnak”

– magyarázza Vincze Teréz projektvezető, az ELTE egyetemi adjunktusa.

Következő lépésként a Történelemtanárok Egylete óravázlatokat is kidolgozott az oldal technikáira alapozva. Megmutatták, hogyan valósítanának meg egy-egy ilyen történelemórát, meghozzá a gyerekeket bevonva.

Ezzel párhuzamosan minden részt vevő országból gyűltek a mozgóképek, a fotó- és hanganyagok – nem is feltétlen csak a közelmúltból.

„Az olaszok például nagy csapattal dolgoztak azon, hogy a történelem távoli szakaszait is megelevenítsék, "digitalizálják" például műtárgyfotók, régészeti emlékek online anyagaival, vagy a Google maps segítségével rekonstruálják a római hódításokat.”

De nem csak abban lehet gondolkodni, hogy a múlt emlékeit digitalizált formában megőrizzük és kutathatóvá tegyük. Mozgóképet és egyéb vizuális anyagokat létrehozni is lehet. Ez volt a magyar tagok erőssége: workshopot tartottak tanárjelölteknek arról, hogyan lehet interaktívra tenni az oktatást úgy, hogy a gyerekek maguk készítsenek történelmi dokumentumfilmeket akár saját nagyszüleikről vagy a településükről. Ehhez persze először a pedagógusokat kellett oktatni, hogy elsajátítsák az alapvető technikákat.

„Rövid, jól használható, praktikus oktatófilmeket készítettük azoknak a történelemtanároknak, akik e téren még amatőrök, de szívesen belevágnának egy ilyen kísérletbe a gyerekekkel azért, hogy a fiatalok létrehozassák a saját narratívájukat, és megtanulják az önálló forrásfeldolgozást.”

A többnapos workshopon a résztvevők gyakorolták ezt, és létre is hoztak kisebb munkákat. „A konferenciának az is célja volt, hogy a tanárok hozzanak ötleteket arra, ők hogyan oktatnának legszívesebben. Ma már ugyanis a frissen végzettekben eleve megvan a vágy arra, hogy felhagyjanak a frontális tanítással, és jobban bevonják a hallgatóságukat. Mindez sok energiát igényel, ennek ellenére a meghívott tanároknak nagyon tetszettek ezek a lehetőségek, kíváncsiak és nyitottak voltak. Ők is tudják, hogy a fiatalok számára élményszerűvé kell tenni a tanulást – és ezt ma már képtelenség csupán papírra írt szövegekre építve megtenni.” •

További információ a projektről:
e-story.eu

KEMPF ZITA
újságíró

 Erasmus+

Hogyan függ össze a kultúra és az aktív polgárság népszerűsítése?

 Európa a polgárokért

2018 a kulturális örökség európai éve, melynek célja, hogy különböző rendezvények és tevékenységek révén hívja fel a figyelmet Európa kulturális hagyatékára és annak fontosságára. A témát azonban nemcsak az év hivatalos eseményei hivatottak népszerűsíteni; néhány európai uniós pályázati program is kiemelt figyelmet fordít idén az európai kulturális örökségre. Az Európa a polgárokért programban például 2018-ban a kulturális örökség az egyik kiemelt prioritássá vált, annak vizsgálatára ösztönözve a pályázókat, miként járulnak hozzá a közös identitás, összetartozás és az Európai Unió polgáraihoz való tartozás érzésének kialakulásához az európai kulturális örökségekben rejlő értékek és eszmék. Vajon hogyan jelenik meg mindez a gyakorlatban, a projektek szintjén? Ebbe enged betekintést a következő néhány nemzetközi példa.

A bulgáriai Strumyani önkormányzata kisebb városokkal összefogva amellett, hogy az önkéntesség és a szolidaritás népszerűsítését tűzte ki célul városok hálózata projektjében, arra is kísérletet tesz, hogy a kulturális örökség megővésének fontosságára hívja fel a figyelmet. A bolgár, görög, máltai, szlovén és olasz együttműködésben megvalósuló, **Solidarity 4 Heritage (Szolidaritás az örökségért)** elnevezésű projektjükben ezért azt próbálják elérni, hogy az általuk szervezett események résztvevőiben tudatosodjon, mennyi mindent tehetnek az európai örökségek védelme érdekében az önkéntesség révén is. Ehhez megpróbálnak megfelelő eszközöket és módszereket megismertetni az érdeklődőkkel, valamint kulturális szervezetek munkatársainak segítségével osztják meg egymással tapasztalataikat arról, miként lehet megővni a kulturális örökségeket. Emellett egy nemzetközi önkéntes hálózatot is létrehoznak a projektben részt vevő városok között. Azt remélik ettől a szervezők, hogy az önkéntes hálózat tagjai a jövőben aktívabban részt vesznek majd a döntéshozatali folyamatokban és a közösségek társadalmi életében is.

A holland Iron Curtain című európai emlékezet projekt azt vizsgálta, milyen hatással van a mai Európa mindennapi életére a vasfüggöny, befolyásolja-e a jelenlegi folyamatokat a kontinenst évtizedekig kettészelő fal. Ennek feltárására a kultúrához kapcsolódó eszköztárat hívtak segítségül a projekt lebonyolító, melynek egyik legérdekesebb megvalósítása egy pop-up múzeum létrehozása volt. 1968-ban az elnyomó rendszerek elleni tiltakozáshullám söpört végig a világon, és úgy tűnt, egy teljes generáció gondolkozik azon: mi történne, ha mindent máshogy csinálnánk? A múzeum interaktív fotókiállítása éppen erre a „Mi lenne, ha...” hipotetikus kérdésre keresi a választ; az egész Európából érkező látogatók saját maguk oszthatják meg Európa jövőjével kapcsolatos gondolataikat, elképzeléseiket, vágyaikat.

 ironcurtainproject.eu

Az aktív polgárság tudatának erősítésére – mely az Európa a polgárokért program egyik fő célkitűzése – és a kulturális örökségek fontosságának hangsúlyozása nagyon jól megférhetnek egymás mellett. A kulturális elemek pedig segíthetik a program prioritásainak minél alaposabb vizsgálatát, feldolgozását. •

FRANK NÓRA

Tempus Közalapítvány

Európa a polgárokért program

 eunipartners.com/projects/our-projects/solidarity-for-heritage

Nemzetközi szinten is versenyképes egyetemek Az oktatók szerepe

A Tempus Közalapítvány szervezésében, a Campus Mundi program támogatásával 2018 júniusában megvalósult Fókuszban a minőségfejlesztés – Az oktatók szerepe a felsőoktatás nemzetköziesítésében szakmai konferencia több érdekes szemszögből járta körbe a magyar felsőoktatás nemzetköziesítésének kérdéskörét.

A rendezvény résztvevői plenáris előadások és délutáni szekciók keretében kaphattak pontosabb képet az intézményi folyamatok mélyebb megértéséhez, fókuszálva az oktatók szerepére, lehetőségeire. A legfrissebb kutatási eredmények, hatékony stratégiák, működőképes gyakorlatok mellett a kihívásokról, nehézségekről és a megoldási lehetőségekről is szó esett. Külön érdekessége volt a programnak, amikor a témában elismert nemzetközi szakértők beszéltek arról, hogyan látják a magyarországi felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési gyakorlatát európai és világviszonylatban.

Nemzetköziesítés – három fontos gyakorlati kérdés

1. Milyen szerepet játszhatnak az egyetemi oktatók a kifelé és befelé jövő hallgatók mobilitása szempontjából?

Egy külföldön tanító oktató jó példa lehet a kollégái számára, ugyanakkor a híd szerepét is betöltheti azzal, hogy segít a hallgatóknak tájékozódni a külföldi ösztöndíjlehetőségekről, és konkrét információt adhat számukra egy adott országról. Érdemes alulról építkezni, és az oktatóknak törekedni arra, hogy a nemzetköziesítés a tanteremben is megtörténjen, ne csak intézményi szinten foglalkozzanak a kérdéssel.

2. Az oktatók nemzetköziesítési tevékenységei hogyan járulhatnak hozzá a felsőoktatási intézmények fejlesztéséhez?

A nemzetköziesítés számos kihívás elé állítja az intézményeket, és ezzel együtt az egyetemi oktatókat is, akik kulcsszerepet játszanak az oktatás minőségének fejlesztésében. Különböző ösztöndíjprogramoknak köszönhetően az oktatók is bekapcsolódhatnak a nemzetközi vérkeringésbe, megújíthatják oktatási módszertanukat, erősíthetik kapcsolatrendszerüket, fejleszthetik idegen nyelvű kurzusaikat, ezáltal pedig hozzájárulhatnak a képzési színvonal emelkedéséhez. A hallgatók tájékoztatásában és motiválásában szintén kiemelkedő szerepük lehet az oktatóknak, akik a külföldön szerzett kreditek hazai elfogadásával is sokat tehetnek a mobilitási kedv növelése érdekében.

3. Milyen kihívásokkal kell szembenéznük az egyetemeknek és főiskoláknak a nemzetköziesítés, és elsősorban a külföldi hallgatók fogadása kapcsán?

Az egyik legnagyobb kihívás a bejövő hallgatók integrálása, ami szintén érinti az oktatókat. A tapasztalatok alapján a külföldi és a hazai hallgatók nem igazán érintkeznek egymással, ezért nagyon hasznos lehet például interkulturális érzékenyítő kurzusok szervezése. Ugyanakkor az oktatóknak figyelembe kell vennie, hogy a különböző kultúrákból érkező hallgatók más attitűdökkel rendelkeznek és másképp állnak az oktatáshoz, amihez az oktatóknak is alkalmazkodnia kell az óráin. Mindezek mellett ahhoz, hogy a külföldi hallgatók a magyar egyetemeket válasszák, olyan képzésekre és kurzusokra van szükség, amelyek tartalmaznak valamilyen újdonságot, innovációt. Az oktatóknak ezért fontos és hasznos a külföldi tapasztalatszerzés, hiszen friss szemléletet és új ismereteket építhetnek be az óráikba. Ugyanakkor példaértékű lehet a hallgatók számára, ha a tanáraik nemzetközi kitekintéssel rendelkeznek, és bekapcsolódnak külföldi oktatási-kutatási programokba is.

A nemzetköziesedés főbb céljainak elérését gátló problémák

A T-Tudok Tudásmenedzsment és Oktatáskutató Zrt. kutatása rámutat, hogy az egyik legnagyobb akadályt nem az erőforrások hiánya, hanem az **oktatók, a diákok és az adminisztratív munkatársak idegen nyelvi készségeinek alacsony szintje** jelenti. A 35 egyetem bevonásával készült vizsgálat feltárta az oktatói mobilitás alacsony arányának okait is: ezek főként az anyagi akadályok, a helyettesítés nehézségei, valamint az adminisztrációs problémák a külföldi oktatók fogadása során. A kutatás egyik tanulsága, hogy **a felsőoktatás nemzetköziesítése a köznevelés fejlesztése nélkül nem lehetséges**, és ebben elsődleges fontosságú az idegen nyelvű órák számának emelése.

Oktatók – a hallgatói mobilitások sikeres ösztönzői

Az oktatók tudatosan vagy kevésbé tudatosan számtalan formában közvetítik véleményüket, hozzáállásukat a mobilitási programokkal kapcsolatban, melyek jelentősen befolyásolhatják a hallgatókat döntésük meghozatalában. **Az oktató számos módon ösztönözheti és segítheti a hallgatók mobilitását:** saját pozitív tapasztalatainak átadásával; más, mobilitásban részt vett hallgatók megszólaltatásával; a hallgatók párhuzamos teljesítésének támogatásával (pl. skype-vizsgáztatás); kreditelismerés segítségével; hazai hallgatók nagyobb számú bevonásával az idegen nyelvű kurzusokra.

Külföldi hallgatók – a bejövő mobilitások pozitív hatásai

A felsőoktatási intézményeknek a külföldi hallgatók fogadására való felkészülése komplex tevékenységkörrel ölel fel, amely a felvételi eljárások lebonyolítását, a bejövő hallgatóknak nyújtott szolgáltatások és információk átadását, a beilleszkedésük támogatását, az intézmény dolgozóinak interkulturális felkészítését is magában foglalja. **Az intézmények részéről aktív szerepvállalást és elkötelezett hozzáállást igényel kari, intézeti és oktatói szinten is, hogy a külföldi hallgatók szakmailag kiváló, nemzetközi környezetben folytathassák tanulmányaikat**, előmozdítva ezzel a magyar felsőoktatás fejlődését. A külföldi diákoknak köszönhetően, a hazai egyetemeken is létrejöhethet egy olyan nemzetközi légkör, amely hozzájárul a fiatalok interkulturális készségeinek fejlesztéséhez, valamint a nyitottság és a társadalmi befogadás erősítéséhez. •

További információ és részletek:

tka.hu » Rendezvények » Korábbi rendezvények » 2018.06.06.

tka.hu » Nemzetköziesítés
campusmundi.hu

Összeállította: SÁNDOR BEATRIX

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Nyilatkozat a minőségi felsőoktatásért

2018 májusában Párizsban üléseztek az Európai Felsőoktatási Téréség miniszterei, akik megerősítették együttműködési szándékukat a jobb európai felsőoktatás és az alapvető értékek védelme érdekében. A találkozó lezáró nyilatkozat kiemeli, hogy az Európai Felsőoktatási Téréség tagországainak közös célja egy olyan szakpolitikai környezet kialakítása, amely lehetővé teszi, hogy a felsőoktatási intézmények megvalósíthassák társadalmi küldetésüket, polgári szerepvállalásukat, és megerősíthessék az etikai alapelveik érvényesítését.

A Párizsi Nyilatkozat szerint a mobilitás növelése, a végzettségek és a külföldön folytatott tanulmányok elismerése kapcsán továbbra is nagyon nagy szerepet kap a minőségbiztosítás, amelynek egyik legfontosabb záloga az Európai Minőségbiztosítási Szabványoknak és Iránymutatásoknak való megfelelés mind nemzeti, mind pedig intézményi szinten. Folytatódik a nemzetközi közös képzések európai szintű minőségbiztosítását, akkreditációját segítő néhány éve indult kezdeményezés (*European Approach for Quality Assurance of Joint Programmes*) is.

A következő időszak 3 kiemelt vállalása:

- háromciklusú képzés működtetése, összhangban az EFT képesítési keretrendszerével és az Európai Kreditátviteli Rendszerrel (ECTS),
- megfelelés a Lisszaboni Elismerési Egyezményben vállaltaknak,
- minőségbiztosítás, összhangban az Európai Minőségbiztosítási Szabványokkal és Iránymutatásokkal.

A miniszterek azt a célt tűzték ki, hogy az EFT-ben minél több új, innovatív és inkluzív oktatási és tanulási módszer vagy megközelítés kapjon teret. Az EFT támogatni fogja a felsőoktatási intézményeket abban, hogy új oktatási és tanulási stratégiákat, valamint interdiszciplináris programokat dolgozzanak ki és a munka alapú tanulás lehetőségeit is előnyben részesítsék, illetve felkészítsék a hallgatókat a digitalizáció adta lehetőségek kiaknázására. •

További részletek: tka.hu » Nemzetköziesítés » Nemzetköziesítési blog » Nyilatkozat a minőségi felsőoktatásért

BEKE MÁRTON

Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

Intézményre szabott nemzetköziesítési tanácsadás

A tudomány nemzetközi, azaz talán nem túlzás azt állítani, hogy nincs jó felsőoktatási intézmény nemzetközi beágyazottság, nemzetközi tevékenységek nélkül. A Tempus Közalapítvány 2012 óta koordinál olyan hazai tervezésű és uniós társfinanszírozással megvalósuló fejlesztési programokat, amelyek célja nem csupán egy-egy nemzetközi tevékenység támogatása, hanem a felsőoktatás átfogó nemzetköziesítése.

A felsőoktatás nemzetköziesítése komplex feladat, amelyben a mobilitás mellett számos egyéb területen is előre kell haladni. Annak érdekében, hogy a folyamat iránt elkötelezett intézmények számára megkönnyítsük ezt a munkát, a Campus Mundi program keretében jelenleg is lehetőség van szakértői tanácsadás igénybevételére. A szakértők az érintettek aktív részvételével azt tekintik át, hogy az intézmény a nemzetköziesedés szempontjából kulcsfontosságú területeken milyen eredményeket ért már el, illetve mely területeken szükséges további erőfeszítéseket tennie. A szakértői tanácsadás-értékelés továbbá egyedi javaslatokat fogalmaz meg az intézmény részére, hogy rövid és középtávon hogyan lehet leginkább sikeres nemzetközi beágyazottságának elérésében.

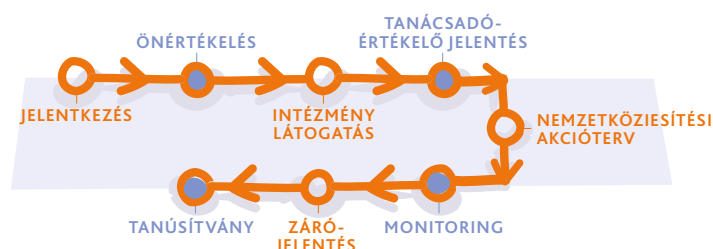
▶ HOGYAN KELL ELKÉPZELNÜNK EGY ILYEN SZAKÉRTŐI TANÁCSADÁST?

- ▶ A szakértői tanácsadás minden esetben **intézményre szabott**. A nemzetköziesítés szempontjából nincsen „mintaintézmény”, nincs egy elérendő állapot, mert minden intézményt a szakértők saját magához, céljaihoz, lehetőségeihez képest értékelnek.
- ▶ A szakértői tanácsadásnak **nincs optimális időpontja**. Történet a nemzetköziesítési folyamat indulásakor, illetve úgy is, hogy az intézmény már számos eredménnyel rendelkezik a területen.
- ▶ A szakértői tanácsadás **bizalmas**, a szakértő jelentésekkel az intézmény rendelkezik, tehát ő dönti el, hogy azt honlapján egészben vagy részeiben nyilvánossá teszi, vagy inkább belső fejlesztési dokumentumként kezeli. A szakértői tanácsadás

előre rögzített módszertan és eljárásrend szerint valósul meg. Minden esetben az **intézmény részvételi szándéka indítja el a folyamatot**. Az intézmény jelzi részvételi szándékát, majd a jelentkezés elfogadása esetén **önértékelést** végez. Ennek során az alábbi hat területen tekinti át és értékeli eddigi eredményeit:

1. **Intézményi elkötelezettség** (a stratégiai dokumentumok és egyéb objektív szempontok alapján)
2. **A nemzetköziesítés erőforrásai** (van-e erre költségvetés, működik-e és milyen rendszerben nemzetközi iroda, van-e idegen nyelvű honlap, stb.)
3. **Nemzetköziesítés az oktatási tevékenységekben** (vannak-e idegen nyelvű programok, joint/double degree programok, magyar hallgatók számára idegen nyelvű programok, oktatnak-e az intézményben rendszeresen külföldi oktatók, stb.)
4. **Nemzetköziesítés a kutatási tevékenységekben** (futnak-e nemzetközi kutatási projektek, hogyan gondoskodik az intézmény az eredmények publikálásáról, tudományos folyóirat kiadása, stb.)
5. **A nemzetköziesítést elősegítő szolgáltatások** (hallgatói tanácsadás, kreditelismerés, nyelvtanítás, diakszervezetek bejövő hallgatók számára, stb.)
6. **Minőségbiztosítás** (történik-e adatgyűjtés, a nemzetköziesítés eredményeinek elemzése, nemzetköziesítés folyamatának nyomonkövetése, érintettek visszajelzéseinek elemzése, működnek-e az intézményben a nemzetközi tevékenységekkel kapcsolatos eljárásrendek, stb.)

Az önértékelési dokumentum alapján áll össze az **intézménylátogatás** pontos programja. Az intézménylátogatáson a szakértők mindazokkal megbeszélést folytatnak, akik véleménye, tapasztalata fontos lehet a nemzetköziesítési tevékenység fejlesztése szempontjából (intézményvezetés, oktatók, koordináció, hallgatók). A szakértő a **tanácsadó-értékelő jelentést** az önértékelés és a látogatás alapján állítja össze. Területenként leírják tapasztalataikat és fejlesztő javaslatokat tesznek. Erre alapozva készíti el az intézmény a **nemzetköziesítési akciótervét**, amelyben konkrét tevékenységekkel, határidőkkel cselekvési programot határoznak meg a saját maguk számára. A szakértők kb. három éven belül **nyomonkövető látogatás** keretében áttekintik az intézmény által elért eredményeket, az azóta felmerült nehézségeket, kihívásokat, és egy **záró jelentésben** értékelik az intézmény elért eredményeit, valamint ajánlásokat tesznek a következő időszakra. A tanácsadó-értékelő eljárás **tanúsítvány** átadásával zárul.

Dobos Gábor, Tempus Közalapítvány, Study in Hungary egységvezető

2012-től vezette a Campus Hungary program konvergencia régiós tevékenységeit, ezzel úttörő munkát vállalt a hazai felsőoktatás átfogó nemzetköziesítésének stratégiai megvalósításában, jelenleg a Campus Mundi program egyik szakmai vezetője.

Miben látod az uniós társfinanszírozással megvalósuló, hazai kezdeményezésű fejlesztési programok jelentőségét a felsőoktatás nemzetköziesítése területén?

A magyar felsőoktatás, és így az egyes intézmények a Campus Hungary és a Campus Mundi programokat megelőzően is jelentős forrásokat és számos lehetőséget kaptak arra, hogy nemzetközi programokban kezdeményezőként vagy partnerként részt vegyenek. Ezek a zömében uniós finanszírozással megvalósuló programok egy közös célrendszer megvalósításához adnak támogatást. Az alulról felfelé építkező, projektszerű kezdeményezések fejlesztő jelentősége tagadhatatlan, de ezek sokszor szigetszerűek maradnak még intézményen belül is. Ezzel szemben a két magyar kezdeményezésű program, a Campus Hungary, majd az ennek eredményességére építő Campus Mundi egy jelentős lépéssel tovább mentek: a magyar felsőoktatás nemzetköziesítését támogatják, hogy a nemzetközi felsőoktatási szintéren felkészült szereplőként jelenhessünk meg.

Az oktatásirányítás és az intézmények vezetése egyaránt elkötelezett az ilyen stratégiai megközelítés iránt, amely a mobilitási kérdéseket, a kutatási részvételt, a szükséges erőforrások feltérképezését és rendelkezésre bocsátását, a minőségirányítási kérdéseket, az oktatási programok idegen nyelven való meghirdetését, a nemzetközi programokat támogató szolgáltatásokat és egyéb részleteket egyszerre, a nemzetköziesítés meg-

A külső értékelés, a bevont nemzetközi és hazai szakértők részvétele ebben a folyamatban leginkább olyan erőforrás, ami új perspektívát mutathat, jó gyakorlatokat tárhat fel vagy éppen hozhat be, illetve a külső szem egy fennálló probléma megoldására adhat friss választ.

valósítása szempontjából tudja tekinteni és formálni. Másik fontos cél volt 2012-ben, hogy a magyar felsőoktatást fel kell készíteni a jelentős forrásnövekedés felhasználására. Az Erasmus+ program költségvetése a duplájára nőtt, új uniós társfinanszírozású programok nyíltak meg, illetve a Stipendium Hungaricum program is elindult. **A rendelkezésre álló források stratégiai felhasználása tehát mindenképpen kulcskérdés.**

Mi a szerepe egy ilyen stratégiai programban a külső értékelésnek, nevezetesen a nemzetköziesítési tanácsadó-értékelő eljárás lefolytatásának?

Az eljárás egyik legfontosabb része az az önértékelés, amelyet az intézmény az eljárás előkészítése során végez. A vezetők, a nemzetközi folyamatokban részt vevő oktatók és koordinációs munkatársak leülnek, és együtt végiggondolják az eddigi tevékenységeket, eredményeket. Ha ezt egy intézmény jól csinálja, akkor a nemzetköziesítés érdekében tett valamennyi erőfeszítés a felsőoktatási tevékenységek általános minőségfejlesztéséhez fog vezetni, és pontosan ez is a lényeg. Hiszen nem a nemzetköziesedés önmagában a cél, hanem a felsőoktatás minőségének emelése. **A felsőoktatás nemzetköziesítése a minőségi oktatás elengedhetetlen része és jellemzője.**

A külső értékelés, a bevont nemzetközi és hazai szakértők részvétele ebben a folyamatban leginkább olyan erőforrás, ami új perspektívát mutathat, jó gyakorlatokat tárhat fel vagy éppen hozhat be, illetve a külső szem egy fennálló probléma megoldására adhat friss választ.

Ha fejlesztési erőforrásokról beszélünk, legtöbbször és legtöbben pénzügyi erőforrásokra gondolnak. A pénzügyi erőforrások most nem hiányoznak a rendszerből. Milyen erőforrások megerősítésére lehet még szükség?

A pénzügyi lehetőségek bővülésével folyama-

tosan bővülnek a tevékenységek, így az ellátandó feladatok is. Ehhez kiválóan felkészült és megfelelő létszámban rendelkezésre álló munkatársra van szükség. Nagyon fontos hangsúlyozni, hogy nem csak létszámot kell növelni, hanem legalább ennyire fontos a kollégák felkészítését is biztosítani. A tevékenységeknek nem csak a mennyisége, de a komplexitása is növekszik, így olyan munkatársakra lesz szüksége az intézményeknek, akik képesek a hatékony koordináción túl stratégiai szempontból is kezelni a saját területüket.

Hogy ne csupán elvekről beszéljünk, tudnánk esetleg olyan jó gyakorlatot is említeni, amivel az elmúlt években találkozta, és amely jelentősen hozzájárult a felsőoktatás nemzetköziesítéséhez?

Kiváló gyakorlat valósult meg a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram megalapításával. A programot a magyar kormány 2013-ban azzal a céllal indította, hogy a legjobb külföldi hallgatókat behozza a magyar felsőoktatásba, így az intézmények komoly ösztönzést kaptak arra, hogy idegen nyelven teljes képzési programokat indítsanak. A program azonban messze túlmutat az oktatásfejlesztésen, mert diplomáciai és gazdasági szempontokból is jelentős. Az itt tanuló hallgatóknak széleskörű szakmai és személyes kapcsolatai alakulnak ki tanulmányaik során Magyarországon, ami a résztvevő országokkal való jövőbeni együttműködésekre is hatással lesz. Hasonlóképpen a felsőoktatásból kikerülő magyar hallgatóknak is bővül a nemzetközi kapcsolatrendszerük, amit szakmai karrierjükben várhatóan jól tudnak majd kamatoztatni. A program gazdasági hatása sem elhanyagolható: az itt tanuló hallgatók lakhatása, megélhetése gazdaságélénkítő tényező. Nemzetközi példák is azt igazolják, hogy az ilyen típusú befektetések már középtávon is nyereségesek egy ország számára.

Pelle Anita, egyetemi docens
Szegei Tudományegyetem
Gazdaságtudomány Kar

Témája az EU, oktat és fejleszt idegen nyelvű programokat, jelenleg kurzusai 80%-át angol nyelven tartja. A nemzetköziesítési eljárásokat vezető szakértői csapat tagja.

A nemzetköziesítés egyik fontos területe a hallgatói szolgáltatások. Hogyan támogatják ezek egy intézmény nemzetköziesítését? Van-e olyan szolgáltatás, ami szerinted kiemelten fontos?

Ezek a szolgáltatások körülbelül annyira fontosak a sikeres nemzetköziesítés folyamatában, mint a levegővétel vagy a táplálkozás az életben maradáshoz, azaz egyszerűen létfontosságúak. Maga az oktatás is egy szolgáltatási tevékenység, ezért ha a nemzetközi szinten végezzük, értelemeszerűen ki kell egészítenünk az alaptevékenységet a kapcsolódó speciális szolgáltatásokkal is. Kiemelten fontosnak tartom e szolgáltatások konzekvens, megtervezett és folyamatokban nagyon pontosan rögzített végigvitelét. Ilyen például a kimenő hallgatóink külföldi tanulmányainak elismerése a *learning agreement*-től a diplomamelléklet kiállításáig, vagy a hozzánk érkező külföldi hallgatók körütekintő támogatása egészen a diplomájuk kiadásáig.

Mit tanácsolnál az intézményeknek, amikor elkezdik kidolgozni ezeket a szolgáltatásokat?

Leginkább azt, hogy rendszerben gondolkodjanak. Ne izoláltan fejlessék e szolgáltatásokat, hanem képzéseikbe, ügymeneikbe, egész intézményi szervezetükbe szervesen beágyazva. Például az összes szabályzattól a folyosókon, mellékhelyiségekben elhelyezett figyelmeztető feliratokig minden két nyelven (magyarul és angolul) jelenjen meg, **hogy a külföldiek soha egy**

pillanatig se érezzék hátrányos helyzetben magukat amiatt, hogy nem magyarok. Ez utóbbi szempont legyen fejlesztési elképzeléseink központi szervezőelve.

Feltételezzük, hogy több intézmény már ma is igennel tudna válaszolni arra a kérdésre, hogy rendelkezik-e ezen szolgáltatások nagyrészeivel. Számukra mi lehet az előrelépés?

Szerencsére mindig van hová fejlődni. Például, hogy a munkatársak rendelkezzenek minél magasabb szintű angolnyelv-tudással. Legyen interkulturális kommunikációs jártasságuk és rutinjuk. Folyamatosan szükséges fejleszteni az intézmény honlapját és egyéb kiadványait, lehet javítani a hallgatói érdekvédelemet – ezek mind olyan területei mindennapi munkánknak, amelyek nemzetköziesítésében mindig tudunk jobbak lenni.

Van-e olyan konkrét jó gyakorlat, amely saját intézményedben valósult meg?

Azt tapasztaltam minden intézményben, amelyet ilyen szempontból megismertem (sajátomban és látogatott intézményben egyaránt), hogy a nálunk tanuló külföldiek nagyra értékelik azokat a kezdeményezéseket, amikor bevonjuk őket már létező rendszereinkbe, programjainkba. A mi karunkon például most indul egy új hallgatói szakmai klub, amelynek már a nevében is benne van, hogy "international", és eleve vegyesen toborozza magyar és külföldi tagjait. Ez egy alulról jövő kezdeményezés, és a három fős szervező csapatban máris helyet talált egy külföldi hallgatót is. A kögazdász bált néhány éve magyar és angol nyelven szervezzük és rendezzük. Ezek egyébként arra is jó példák, amit szintén tapasztalok: magyar hallgatóink is örömmel veszik, ha már "ittthon nemzetköziesítést" – **internationalisation at home** – kapnak tőlünk, vagyis: házhoz hozzuk nekik a világot azáltal, hogy összekötjük őket a nálunk lévő külföldiekkel.

Kovács István Vilmos a Budapesti Corvinus Egyetem Nemzetközi és Innovációs Igazgatóságának vezetője

Részt vett a nemzetköziesítési tanácsadói értékelés módszertanának kidolgozásában, illetve szakértőként azóta több intézményi eljárást is végigvitt.

2018-ban a Budapesti Corvinus Egyetem volt az első felsőoktatási intézmény, amely jelezte szándékát, hogy részt kíván venni a nemzetköziesítési tanácsadó-értékelő eljárásban. Miért érdemes egy intézménynek külső szakértői értékelést kérnie saját folyamatairól?

A Budapest Corvinus Egyetem a nemzetköziesítést kiemelt célként kezeli, ráadásul egy változások iránt elkötelezett szervezetről beszélünk. Ha a tanácsadó-értékelő eljárásban alkalmazott tématerületeket és az azokhoz kapcsolódó indikátorokat vesszük alapul, akkor a Corvinus már jelenleg is igen jól áll, hiszen a legtöbb területen aktív és az indikátorokat is teljesíti: intenzív a kimenő és bejövő mobilitás, sok az idegen nyelven meghirdetett kurzus, az egyetem jól halad a kétnyelvűség irányába, működnek a nemzetközi hallgatókat támogató szolgáltatások, az intézmény részt vesz közös diplomákat kiadó programokban, nemzetközi kutatásokban.

A mi egyetemünk vezetése tisztában van azzal, hogy még rengeteg a tennivaló, és ilyenkor nagyon hasznos a külső szem, a külső szakértők véleménye. Egy intézmény esetében komoly változás, fejlesztés csak belső folyamatok eredménye lehet – azonban a külső támogatás mindig kiemelten fontos. A felsőoktatás meglehetősen komplex rendszer, ezért a fejlesztési megoldások is hasonlóan komplexek lesznek. A legjobb megoldások keresése közben mindig tényekre kell alapoznunk, itt is nagy segítség az, hogyan látnak minket mások dokumentumaink,

programjaink, tevékenységünk alapján. Ha csak a belső erőforrásainkat mozgósítjuk, előfordulhat, hogy bár érezzük, hogy egyes területeken be kellene avatkozni, ám a komplex fejlesztési kihívások miatt esetleg nem fordítunk kellő figyelmet a nemzetköziesítés fontos aspektusaira. Ilyen helyzetben jól öhet, ha egy külső értékelés is rámutat a hiányterületeinkre. Ráadásul a Corvinus már edzésben van, ha értékelésről, minőségbiztosításról beszélünk: jelenleg is három nagy audit van folyamatban. Tehát azt mondhatom, hogy nagy a belső fogékonyság az intézményben a külső vélemények befogadásában, hiszen ez egy megszokott esemény.

Hogyan fogadta az intézmény a tanácsadó-értékelő eljárásról készült szakértői jelentést?

A szervezet befogadó közegnek bizonyult. Nálunk értik a külső értékelés célját, és az azonosított gyengeségeket, javaslatokat valóban jobbitó tanácsként, értékes ötletként fogadják a következő évek nemzetköziesítési feladatai szempontjából.

Bár a tanácsadó-értékelő jelentés bizalmas dokumentum, azért azt biztosan elárulhatjuk, hogy az erősségek bőven túlsúlyban vannak a Corvinus esetében. Tudnál-e olyan jó gyakorlatot mondani, amire igazán büszke vagy az intézményben?

Egy nagyon kézenfekvő és egyszerű gyakorlatot mondanék. A kimenő mobilitás esetében egy beszámoló űrlapot vezettünk be, amelyben rákérdezzük azokra a számunkra fontos szempontokra, amelyekre a mobilitásban részt vett hallgató, kolléga talán nem is gondolt, és egy kevésbé fókuszált beszámolóból kimaradna. Érdemes pontosan tudnunk, hogy a partnerintézménynél kivel találkozott, milyen jó gyakorlatot ismert meg, milyen projektben vett részt, amellett, hogy a beszámolóban leírt gyakorlati tanácsok is igen jól hasznosíthatóak. Egy ilyen szakmai beszámoló rendszer készíthet elő egy igazán jó adatbázis-fejlesztést. A beszámolókból nyert adatok természetesen nem csak az intézmény vezetése vagy a nemzetköziesítés iránt elkötelezettek számára hasznos, hanem minden további kiutazónak, aki hasonló irányban, témában kíván tanulmányokat, kutatást, szakmai kapcsolatépítést folytatni.

VÖRÖS ANDREA
Tempus Közalapítvány,
Felsőoktatási egység

Európai egyetemek szövetsége: új lehetőségek a felsőoktatásban

Emmanuel Macron francia elnök 2017-ben vetette fel az európai egyetemi hálózatok kialakításának ötletét, amit az EU-tagországok vezetői, az oktatási miniszterek, valamint az Európai Bizottság vezetői értekezletei is támogattak. A részletes koncepciót a Bizottság javaslatára egy ad hoc szakértői testület három találkozója során a tagállamok szakértői alakították ki, valamint egy kísérleti projekt tervezetét is kidolgozták a kezdeményezés elindítására, illetve annak kimunkálására, hogyan tudnak ezek az együttműködések minél hatékonyabbak lenni.

Az első pályázati felhívás az Erasmus+ program éves felhívása keretében jelent meg. A pályázóknak támogatási kérelmeiket az Oktatási, Audiovizuális és Kulturális Végrehajtó Ügynökséghez (EACEA) 2019. február 28-ig kell benyújtaniuk a 2019. szeptember 1. és december 1. között induló szövetségek számára.

A második kísérleti felhívás várhatóan jövőre jelenik meg. A cél mintegy 20 európai egyetemi szövetség kiépítése 2024-ig.

A letisztázódott koncepció szerint a tervezett intézmények angol neve *alliance*, azaz szövetség. A koncepció egy hosszú távú, 2030-ig terjedő megvalósítást irányoz elő, aminek első fázisában hároméves kísérleti projektek keretében **2019. őszi kezdéssel hat szövetség pályázata nyerhet egyenként 5 millió euró támogatást.** Ennek feltétele az is, hogy az érintett tagállam is vállaljon valamekkora anyagi támogatást a projekt megvalósításában.

A koncepció szerint az egyes szövetségek 3-6 felsőoktatási intézményt foglalnak magukban (esetleges bővítés lehetőségével), legalább három EU-tagországból, Európán, illetve az Európai Felsőoktatási Térségen (EFT) belül kiegyensúlyozott földrajzi eloszlással, minél több különböző oktatási nyelvvvel. A tagintézmények kidolgoznak egy közös működési modellt, amely az alkalmazottak és a hallgatók közös adatbázisára épül. Távlati cél a hallgatók 50%-ának és az oktatók jelentős részének mobilitása a tagintézmények között. Fontos cél a szakok tanterveinek harmonizálása a szövetségen belül, és a komplementer adottságok kihasználása a társintézményekben. Tudományos kutatás területén össze kell hangolni a nagy intézményi projekteket, lehetőleg az EU kutatási irányvonalainak megfelelően. Hosszabb távon tervben van egy európai egyetemi státusz kidolgozása és az ennek megfelelő minőségű európai diplomák kiadása.

A tagintézmények így egy igen szoros adminisztratív, oktatási és kutatási együttműködés alapján folytatnák tevékenységüket. Ahallgatókeldönthetnék, hogyatantervükyszerinteseidakeskurzusaikat az egyes félévekben melyik ország melyik intézményében hallgatnák. A kutatási együttműködésekre nem kellene külön pályázni; ez a kutatócsoportokközti egyeztetés után egy szövetségen belüli (költségkímélő) cserével lenne megoldható. Az oktatók cseréje hasonlóképpen zajlana. A támogatás forrását az Erasmus+ program biztosítja.

A kísérleti projekt eredményeire is támaszkodó következő pályázat előreláthatóan jóval több szövetséget támogat majd, ami megalapozza az Európai Felsőoktatási Térség intézményeinek szoros, összehangolt és kiterjedt együttműködését. Feltételezhetően ez növeli majd a résztvevő intézmények rangját, elősegíti az eredményesebb kutatás-fejlesztést és minőségi oktatást, valamint jóval többféle lehetőséget biztosít a jövőben a hallgatók számára értékes diplomák megszerzésére. •

KESZEI ERNŐ, egyetemi tanár
a Nemzeti Bologna Bizottság elnöke,
az Európai Egyetemek ad hoc szakértői bizottságának tagja

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding/key-action2-european-universities-2019_en

Szakmai fellegekben az EAIE éves találkozója után

Az év egyik leginspirálóbb, legkimagaslóbb nemzetközi szakmai eseményeként tartják számon a felsőoktatásban a European Association for International Education (EAIE) szervezet kiállítással egybekötött konferenciáját. Idén szeptemberben a hegyek övezte svájci városba, Genfbe érkezett hatezer oktatási szakember csaknem száz országból partnerkeresés és szakmai eszmecsere céljából. Három delegációt tagot kérdeztünk arról, hogy mit is tud nyújtani a szervezet a magyar felsőoktatás népszerűsítésében és nemzetköziesítésében?

„ÉS A VÉGÉN MINDENKI ÖSSZEÁLL EGY KÉPPÉ”

A Tempus Közalapítvány ötödik alkalommal állított ki az EAIE éves rendezvényén a Magyar Rektori Konferencia közreműködésével, felismerve annak fontosságát, hogy a globális méreteket öltő szakmai fórumon ott a helye a magyar felsőoktatásnak is. A 13 felsőoktatási intézmény képviselőjéből álló delegációban volt, aki először vett részt, míg más évek óta látogatja az eseményt, és volt olyan is, aki aktívan tevékenykedik az EAIE szakmai közösségén belül is.

Az idén harmincadik évfordulóját ünneplő esemény „olyan szakmai találkozót tett lehetővé, amelyekre szervezett keretek között, ilyen magas szakmai színvonalon másutt nem lett volna lehetőség”, összegzi tapasztalatait *Adorján Kólos* a Pannon Egyetem (PE) Erasmus és Campus Mundi intézményi koordinátora. A harminc év alatt az EAIE is átalakult, társadalmi szerepvállalása megkérdőjelezhetetlenné vált nemzetközileg. „Az évek legfeltűnőbb változása, hogy a

konferencia az európai mivoltából egyre inkább globális képet alkot a felsőoktatásról. Míg hat-hét évvel ezelőtt a *Campus France* és *Study in Germany* voltak a legnagyobbak a kiállításon, mára a brazil, chilei, ausztrál és ázsiai standok veszik át a terület jelentős részét”, magyarázza az EAIE éves kiállítását 2011 óta látogató *Leyrer Ágnes*, a Közép-európai Egyetem (KEE) akadémiai együttműködésekért felelős munkatársa.

A konferencia fókusza is évről-évre megújul. Az idei rendezvény mottója „Facing outward” a felsőoktatási intézmények közös felelősségvállalását, elkötelezettségét és a világra való nyitottságot szimbolizálja *Dr. Válóczy Marianna* tanszékvezető, a Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) Keleti Üzleti Akadémiai Központ vezetője szerint. „A társadalmi felelősségvállalás, a tolerancia, az egymás iránti elfogadás és a környezetvédelem is központi témák voltak”, emeli ki a kiállítással párhuzamosan zajló konferencia előadásainak magas színvonalát és globális témákra való érzékenységét.

”
olyan szakmai találkozót tett lehetővé, amelyekre szervezett keretek között, ilyen magas szakmai színvonalon másutt nem lett volna lehetőség
 ”

A SZEMÉLYES TALÁLKOZÁSOK EREJE

A Study in Hungary stand a magyar felsőoktatás egészét képviselte. Azonban a személyes intézményi képviselet „kiváló alkalom az első kapcsolatfelvétellel, néhány olyan kulcsinformáció megosztására a magyar felsőoktatásról és a saját intézményem szerepéről, profiljáról, amely döntő lehet később egy esetleges partnerkapcsolat kialakításáról való döntés pillanatában”, magyarázza a BGE képviselője.

A standon való megjelenésen túl az intézményi képviselők legfőbb programja a partnerintézmények képviselőivel való személyes találkozások. „A szakmai beszélgetéseket illetően a résztvevők körét igyekeztünk azokból a partnerintézményekből kiválasztani, amelyekkel kiemelkedően jó a kapcsolatunk, másrészt pedig azon intézményekből, melyek irányában az utóbbi időszakban valamely oknál fogva csökkent a ki- és beutazó mobilitási kedv. Így az aktív intézményi kapcsolatainkat tovább erősítettük, míg a passzív partnerkapcsolatainkat újragondoltuk”, emeli ki a PE nemzetközi koordinátora a személyes találkozások hatékonyságát, amelyek sokszor hónapok levelezéseit válthatják ki.

Az előre megszervezett találkozók Leyrer Ágnes szerint a létrehozott kapcsolatok felét teszik csak ki, „a másik felét a fogadásokon, szekciókon és az esti rendezvényeken szerzett új ismerősök adják. Ezek az informális kapcsolatok, ha intézményi együttműködésre kerül sor később, általában nagyon szorosak lesznek, hiszen kölcsönös bizalomra és barátságra épülnek, közös élményeken alapulva.”

Bár a megjelenés a magyar delegáció összetartozását is erősíti, gyakran születnek barátságok szakmai kapcsolatokból, mégis érdemes kifelé

nyitni és a kevésbé formális, de szervezett eseményekre is eljutni. „Minden ország és intézmény úgy érheti el a legnagyobb hatást, ha minél több fogadásra, támogatói partiba jut el: tehát a tipp, hogy se hova se a kollégáinkkal menjünk, mindig szóródjunk szét”, javasolja a KEE nemzetközi koordinátora a minél aktívabb partnerkapcsolat-építés érdekében.

Idén a TKA a cseh és a lengyel nemzeti irodákkal karöltve az EAIE kiemelt országai közé tartozott. A három ország kapcsolódásának erősítésére és a nemzetközi láthatóság kihasználására a nemzeti irodák közösen egy kellemes hangulatú, esti fogadást tartottak, partneri kapcsolatok és személyes szakmai barátságok kialakítására bízattva a megjelent 150 érdeklődőt.

EGY KÖZÖSSÉG SZELLEMEBEN A FELSŐOKTATÁSÉRT

Az EAIE nem csak az év pár napján várja a felsőoktatási szakembereket. Évközi képzéseink, szakmai találkozóink túl a szervezet maga is nyitott az aktív tagok számára. „Attól függően, hogy valakinek mik az otthoni feladatai, érdemes kiválasztani egy Expert community-t”- tanácsolja Leyrer Ágnes az EAIE Professional Development Committee tagjaként. A szakértői közösségek nem csak a konferencián aktívak, hanem egész évben. „Bármilyen témában vagyunk jártasak, ez az EAIE vezetőségébe való bekerülésnek egy nagyon egyszerű módja. Minden témának van egy megválasztott Boardja, amelyhez online szavazáson keresztül, évente egyszer lehet bekerülni” – bízattja a magyar intézményeket a szakmai szerepvállalásra és az intézményi láthatóság további növelésére.

Az EAIE felsőoktatásban betöltött szerepét senki sem vitatja. „Kiemelkedően fontosnak tartom a működését, éppen a szakmai függetlensége és a hagyományai alapján kivívott, megkérdőjelezhetetlen szakmai hitelessége miatt”, hangsúlyozza Dr. Válóczy Marianna.

Mindemellett a globális változások közepette segít tájékozódni a szakmában, magában hordozva „azt az üzenetet, hogy aki követni akarja a felsőoktatásban zajló nemzetközi trendeket, és alkalmazkodni szeretne a jövő kihívásaihoz, annak képviselnie kell saját intézményét az éves szakmai seregszemlén”, emeli ki első EAIE konferenciája után Adorján Kolos. A különböző szakmai vélemények megmutatása és a párbeszéd lehetőségének megteremtése a szervezet működésének egyik alapelve. „Ha szakmai felkészültségéhez mérten mindenki hozzá tud járulni valamivel a rendezvényhez, akkor a felsőoktatás szereplői olyan alkotó közösség tagjává válhatnak, ahol válaszokat kaphatnak a kérdéseikre, és a hibák keresése helyett inkább a hibákra adott válaszokra helyezik a hangsúlyt.”

Részt venni intézményi képviselőként nemzetközi szakmai eseményeken elkötelezettséget is jelent Leyrer Ágnes szerint. „Folyamatosan az intézményünket, a magyar felsőoktatást, sőt bizonyos szempontból egész Magyarországot képviseljük. Egy-egy rektor vagy nemzetközi referens, akivel találkozunk, általunk ítélteti meg, hogy később szeretnének-e együttműködni egyetemünkkel vagy akár más egyetemekkel Magyarországon. Így nézve a konferencián egymást is képviseljük, ami különös felelősséget, de egyben az összetartozás érzését is adja.”

MESTER-TAKÁCS TÍMEA
 Tempus Közalapítvány, Study in Hungary egység

JEREVÁNTÓL PÁRIZSIG

Magyar eredmények az Európai Felsőoktatási Térségben

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Tempus Közalapítvány az Európai Felsőoktatási Térség reformja projektek második kétéves ciklusának végéhez ér 2018 végén. A közös EHEA projektek keretében Magyarország fontos eredményekre lehet büszke, amelyek hozzájárultak a magyar felsőoktatás nemzetközi szinten való helytállásához, a felsőoktatás szereplőinek szakmai fejlődéséhez, a tapasztalatcseréhez, hálózatépítéshez, jó gyakorlatok kifejlesztéséhez, megvalósításához és terjesztéséhez.

A projektek tervezésénél figyelembe kellett venni az európai törekvéseket, a bukaresti, majd jereváni nyilatkozat célkitűzéseit, a hazai felsőoktatási stratégiában megfogalmazott célokat is. A tevékenységek megvalósításában elismert szakemberek, felsőoktatási szakértők, oktatók vettek, vesznek részt. A képzéseken, konferenciákon, műhelyeken és egyéb programokon résztvevők visszajelzései is alakították a projektek tartalmát, kivitelezésének módját és a módszerek továbbvitelét. A tevékenységek eredményeiből kínálunk most ízelítőt az olvasók számára.

Az Európai Felsőoktatási Térség célkitűzéseinek, eredményeinek megismeréséhez nyújt kiindulópontot a **Mindent az Európai Felsőoktatási Térségről** című portál. Az oldalon tematikus blokkokban olvashatnak szakértők által írt rövid ismertetőket oktatók, szakértők és felsőoktatási hallgatók. A tárgyilagos leírások mellett nemzetköziesítéssel kapcsolatos blogok is találhatóak a honlapon egy-egy kurzus vagy külföldi konferencia szubjektív tapasztalatai kapcsán.

AZ EURÓPAI FELSŐOKTATÁSI TÉRSÉG REFORMJA – EREDMÉNYEK 2016-2018

A projekt több téren is **támogatta a felsőoktatási innovációt**. Az oktatók ún. *blended*, azaz kevert képzés (online és 3 kontakt alkalom) keretében gyakorolhatták a tanulási eredmény alapú kurzustervezést és az IKT eszközök alkalmazását az oktatás és mérés-értékelés során.

Az oktatók, oktatói csoportok által létrejött jó gyakorlatok feltérképezését, az alulról jövő kezdeményezések ösztönzését és elismerését szolgálta az immár harmadszorra meghirdetett **Felsőoktatás Nemzetközi Fejlesztéséért Díj** pályázat. Az egyes jó példákat tematikus műhelysorozat keretében is megismerhetik az érdeklődők, a műhelymunka során alkalom nyílik módszertani tapasztalatcserére és közös problémamegoldásra is.

FELSŐOKTATÁS NEMZETKÖZI FEJLESZTÉSÉRT DÍJ Módszertani ötletgyűjtemény

A felhívásra beérkezett innovatív oktatás-módszertani példák rövid leírásai itt érhetőek el:

tka.hu » Nemzetköziesítés »

**Nemzetköziesítés a felsőoktatásban
» Felsőoktatás-módszertani adatbázis**

A HEInnovate folyamat keretében, az OECD és az Európai Bizottság által lefolytatott kutatás kapcsán létrejött a *Supporting Entrepreneurship and Innovation in Higher Education in Hungary* című országjelentés, amely áttekintést nyújt a magyar felsőoktatás innovációs kapacitásáról, és fejlesztési ajánlásokat fogalmaz meg mind a szakpolitika, mind az intézmények számára.

A felsőoktatási intézmények nemzetköziesítését és a leuveni mobilitási célkitűzések (azaz, hogy 2020-ban az Európai Felsőoktatási Térség végzős hallgatói legkevesebb 20%-ának kell külföldi tanulmányi vagy képzési tapasztalatokkal rendelkeznie) elérését különböző eszközök bevezetése révén segíti elő a projekt. A **mobilitási ablak kialakításának lehetőségeit** mind hazai, mind nemzetközi szakmai műhelyeken tárgyalták az érdekeltek, valamint angolul és magyarul is elérhető a mobilitási ablak bevezetését támogató útmutató.

A mobilitásra való felkészítést nem lehet túl korán kezdeni, ezért középiskolai diákok számára a már külföldi résztanulmányokban részt vett felsőoktatási hallgatók élménybeszámolót és **információs órákat** tartottak, ösztönözve őket a továbbtanulásra és a mobilitási programokban való részvételre.

A tervezési szakaszban lévő harmadik Európai Felsőoktatási Térség reformját elősegítő (EHEA) projekt építeni kíván az eddig elért eredményekre, és fókuszáltabb, mélyrehatóbb, átfogóbb tevékenységek megvalósítását tűzte ki célul. •

További információ:

bolognafolyamat.hu

BESZE SZILVIA

Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

NYÁRI EGYETEMEK a CEEPUS programban

A 2017/2018-as tanévben három nemzetközi nyári egyetem (speciális kurzus) valósult meg a CEEPUS program támogatásával Nyíregyházán, Miskolcon és Pécsen. A kurzusok szervezésére a programban részt vevő hálózatok jogosultak pályázni. A vendéghallgatók és -oktatók főként Közép-Európából és a Nyugat-Balkánról érkeztek, hogy a magyar résztvevőkkel együtt bekapcsolódjanak a legkülönbözőbb tématerületeket érintő nyári egyetemekbe.

Nonprofit szervezetek a szociális gazdaságban Debreceni Egyetem, Nyíregyháza

Az Egészségügyi Kar által koordinált CEEPUS hálózat első alkalommal szervezett nyári egyetemet a 9 országot magában foglaló Szociális Munka és Szociális Gazdaság (SOWOSEC) közös mesterképzési programja keretében. *Toldiné Bélteki Andrea* a hálózat koordinátora, a kurzus szervezője számol be a tapasztatairól.

„A kurzus folyamán a résztvevők képet kaptak a nonprofit szektor szerepéről és működési jellemzőiről az Európai Unióban és az Egyesült Államokban. A nemzetközi program lehetőséget adott a komparatív szemlélet fejlesztésére és a közös gondolkodásra.

A SOWOSEC hálózaton belül az előadások gyakran team-teaching formában zajlanak, ami azt jelenti, hogy két oktató – legtöbbször egy hazai és egy külföldi – különböző szemszögből járja körbe az előadás témáját, ezzel segítve elő, hogy a hallgatók egyszerre ismerjék meg a hazai és a vendégprofesszor hazájában a szociális gazdaság sajátosságait.

A kurzuson részt vett hallgatók feladata az volt, hogy nemzetközi csoportokban projekttervet készítsenek, majd azt prezentálják, amit a kurzus végén nemzetközi zsűri értékelt. A csapatmunka növelte együttműködési készségüket, és hidat épített a különböző kultúrák között. A hallgatók szinte kivétel nélkül a nemzetközi csapatmunkát emelték ki a speciális kurzus különlegességéiként.

A nyári egyetemet a magyar hallgatók szervezték meg: ők foglalták le a termet, vásároltak be, szervezték a szabadidős foglalkozásokat és kísérték a külföldi hallgatókat az intézménylátogatásokra. Szeretnénk, ha a speciális kurzus a képzés részévé válna, ha a hálózatunk minden évben tudna szervezni nyári egyetemet.”

CEEPUS hálózat:

SOWOSEC – Social Work and Social Economy

Nyári egyetem címe:

Non-Profit Organizations in Social Economy

Részt vevő országok: **Lengyelország, Románia, Szlovákia és Magyarország**, illetve a CEEPUS hálózaton kívül **az Egyesült Államok, Egyiptom, Jordánia, Németország, Nigéria és Szíria**

CEEPUS hálózat: **Active Methods in Teaching and Learning Mathematics and Informatics**

Nyári egyetem címe: **Central European Contribution to the History of Mathematics**

Részt vevő országok: **Ausztria, Csehország, Románia és Magyarország**, illetve a CEEPUS hálózaton kívül **Brazília, az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Görögország, Hollandia és Japán**

Matematikatörténet és matematikaoktatás Miskolci Egyetem, Miskolc

A Műszaki Anyagtudományi Kar által koordinált egyik legkiterjedtebb CEEPUS hálózat évek óta rendez nyári egyetemeket más-más helyszíneken, különböző konferenciákhoz kapcsolódóan. **Dr. Körtesi Péter** egyetemi docens, a hálózat koordinátora, az idei kurzus szervezője ismerteti a program részleteit.

„A nyári egyetem ideje alatt szervezte meg az egyetem Matematikai Intézete és a Műszaki Anyagtudományi Kar a Matematikatörténet és matematikaoktatás konferenciát, amelynek elnöke a világ legismertebb matematikatörténeti adatbázisának (*MacTutor History of Mathematics Archive*) a megalkotója.

A nyári egyetem programját két jól tagolható részre bontottuk: az első felében a hallgatók részt vettek a konferencián, majd az ott hallottak alapján a nyári egyetem második felében feldolgozták a látott kutatási módszereket, és azok alapján megkezdték, illetve megtervezték a saját országukban az adatbázis hiányosságainak kiegészítését.

A kurzusra érkező hallgatók közül többen első alkalommal vettek részt rangos nemzetközi konferencián, és először találkoztak neves nemzetközi kutatókkal, akikkel a kutatási témákról beszélgetni tudtak. Azok a hallgatók és oktatók, akik a konferencián előadást tartottak, lehetőséget kaptak, hogy publikáljanak a konferencia kötetében is.

A kurzuson egyrészt a hálózat partneregyetemeiről fogadtunk résztvevőket, de szélesebb körben, freemoverek számára is lehetővé tettük a részvételt. A hallgatók különböző tanulmányi háttérrel érkeztek, voltak PhD hallgatók és BSc, illetve MSc hallgatók is.

A nyári egyetem tapasztalatai közül az egyik legfontosabb, hogy a hálózati partnerek egymást megismerve szélesítik a hálózati együttműködést, és a doktorandusz hallgatók számára is lehetőséget teremt a kapcsolatépítésre.”

Az Európai Unió előtt álló kihívások Pécsi Tudományegyetem, Pécs

A Politikatudományi és Nemzetközi Tanulmányok Tanszék által harmadik alkalommal megszervezett nyári egyetemen többek között a migráció okozta társadalmi, politikai hatások, a BREXIT, a multi-kulturalitás és a versenyképesség kérdése került napirendre.
Dr. habil. Schmidt Andrea egyetemi docens, a nyári egyetem egyik szervezője összegzi a tapasztalatokat.

„A nyári egyetem egyedisége abban rejlett, hogy egyrészt egy napjainkban igen aktuális tématerületet ölelt fel a legújabb kutatási eredmények bemutatásán keresztül, másrészt az Európai Unióval kapcsolatos problémákat és kihívásokat vizsgálta számos szempontból. Különböző tudományterületek szakértőit vonultattuk fel a globalizáció, nemzetközi migráció, interkulturális kommunikáció, marketing és regionális stúdiumok területeiről.

Fontosnak tartjuk, hogy a mai egyetemista korosztály ne csak a különböző médiumokon keresztül értesüljön a globális kihívások eredményezte politikai, társadalmi és gazdasági változásokról, hanem szakértők által kapjanak átfogó helyzetképet, és aktív, gondolkodó és gondoskodó polgárokként viszonyuljanak a fellépő problémákhoz, gondolkodjanak el a hosszú távú megoldási lehetőségeken.

A kurzus részeként a hallgatók közös, határokon átnyúló, európai megoldást próbáltak kitalálni a felmerülő problémákra és lehetőségekre. Az orosz, olasz és amerikai résztvevők által a kurzus résztvevői teljesen új szemléletet ismertek meg a vizsgált tématerületekre vonatkozóan. A hallgatók számára ezek az új látásmódok nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy befogadóbbá váljanak más nézőpontok és más kultúrák irányába is.

A nyári egyetemek a már meglévő Erasmus és CEEPUS mobilitásokat jól kiegészítik. Célunk a három éve megkezdett gyakorlat fenntartása a későbbiekben is, hiszen idén minden eddiginél több résztvevővel számolhattunk, amit mindenképpen pozitív eredménynek tartunk.”

A nyári egyetemi pályázati lehetőség az egyszerű pályázati formának köszönhetően hozzáférhető a kevésbé tapasztalt, újabb CEEPUS hálózatok számára is, és kiváló alkalmat ad arra, hogy a hazai hallgatók itthon megtapasztalják a nemzetközi környezetet.

A 2018/2019-as tanévben a pályázat beadása folyamatosan lehetséges, így az egész tanév során tervezhető intenzív kurzus vagy nyári egyetem. •

Bővebb információ:
ceepus.hu » Pályázati dokumentumok

Összeállította: KAMOCSA GÁBOR
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

CEEPUS hálózat: Europe from the Visegrad perspective
Nyári egyetem címe: „Identities Under Pressure?” Changing European Union, New Global Order in the Making
Részvétel országok: Csehország, Lengyelország, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia és Magyarország, illetve a CEEPUS hálózaton kívül az Egyesült Államok, Olaszország és Oroszország

CEEPUS

25 ÉVES A CEEPUS

1993 óta összesen több mint

▶ **negyedmillió** pályázó

a programban részt vesz

▶ **16 ország**

Magyarországra évente több mint

▶ **500 vendéghallgató és -oktató** érkezik

Magyarországról több mint

▶ **400 kiutazó**

más CEEPUS-országokba

a 2018/2019-es tanévben

▶ **70 hálózatban van magyar résztvevő**

Magyarországon vesz részt a

▶ **3. legtöbb felsőoktatási intézmény**

a hazai intézmények több mint

▶ **40%-ában**

működik CEEPUS hálózat

” A CEEPUS egyedi színfolt az egyetem életében és nemzetköziesítési törekvéseiben. Lelkes oktatók, nyitott, motivált külföldi hallgatók, sikeres diplomatervek, PhD disszertációk, publikációk és tananyagok jellemzik. És mindezek mögött az a semmihez nem hasonlítható közös közép-kelet-dél-európai tapasztalat, amely a sokban hasonló múltú és sorsú országok kollégáit összekovácsolta.

Szöke Edit, intézményi CEEPUS koordinátor, ME

A Közép-európai Felsőoktatási Csereprogram (CEEPUS) a magyar felsőoktatás számára egyszerre szolgálja a szomszédos országokkal való kapcsolatok elmélyítését – és ennek részeként a határon túli magyarokkal való együttműködést is –, a visegrádi országokkal való szakmai közösség építését, továbbá a nyugat-balkáni országokkal való együttműködés lehetőségét.

A CEEPUS programot (Central European Exchange Programme for University Studies) azzal a céllal hozták létre 25 évvel ezelőtt, hogy támogassa a hosszú távú szakmai együttműködések kialakulását a régióban, ezzel elősegítve Közép-Európa stratégiai szerepének erősödését. Ez az első és legnépszerűbb multilaterális felsőoktatási csereprogram a térségben, amelynek keretében az együttműködő partnerintézmények között hallgatói és oktatói mobilitások valósíthatók meg, illetve lehetőség van nyári egyetemeken és hallgatói csoportos tanulmányutak szervezésére is.

A program 1993-as indulása óta több mint negyedmillió pályázó, köztük több ezer magyar hallgató és oktató vett részt a CEEPUS ösztöndíjnak köszönhetően külföldi részképzésben, vagy szakdolgozatíráshoz kapcsolódó kutatómunkában, illetve oktatási tevékenységben.

A program sajátossága, hogy az ösztöndíjat a fogadó ország finanszírozza az oktatásért felelős minisztérium által évente felajánlott ösztöndíjhónap erejéig. Az idei tanévben összesen 6709 ösztöndíjhónap áll rendelkezésre a programban részt vevő 16 ország oktatói és hallgatói számára.

Magyarországnak a program iránti elkötelezettségét mutatja, hogy a 2016/2017-es tanévtől a korábbi költségvetést megduplázva, évente 650 hónap erejéig tud fogadni hallgatókat és oktatókat a partnerországokból. Ezzel Ausztria, Lengyelország és Csehország után hazánk a negyedik legtöbb ösztöndíjhónapot felajánló ország.

A program keretében évente Magyarországra érkező vendéghallgatók és -oktatók száma meghaladja az 500 főt, a kiutazók száma pedig több mint 400 fő.

Hálózati vagy freemover mobilitás hallgatóknak és oktatóknak Közép-Kelet-Európa és a Nyugat-Balkán felsőoktatási intézményeiben

A CEEPUS-ban általában a felsőoktatási intézmények kisebb egységei (karok, tanszékek) vesznek részt, amelyek ún. hálózatokat alakítanak ki. A tematikus együttműködés – amely lehet egy tudományterületre fókuszáló vagy interdiszciplináris megközelítésű – lehetővé teszi, hogy a partnerségi kör szoros szakmai együttműködést valósítson meg. Több hálózat működtet közös képzést vagy kettős, illetve többes diplomaprogramot alap, mester vagy PhD szinten. A hálózatok döntő többségében közös szakdolgozati/disszertációs témavezetést is folytatnak. Számos, 10 évnél is régebben működő, 14-15 országot magában foglaló hálózat létezik, amelyek komoly hozzáadott értéket képviselnek az adott tudományterületen.

A hálózatokban a vezető tématerület a műszaki tudományok (minden ötödik hálózat), amelyet a különböző szakok oktatása, a bölcsészeti-, valamint a természettudományos területen való együttműködések követnek.

A 2018/2019-es tanévben működő (nyertes és tartaléklistás) 98 hálózat közül 70-ben vesz részt magyar intézmény, ebből 8 partnerség hazai koordinálású. Mivel egy-egy kar vagy tanszék több hálózatnak is tagja lehet, a magyar felsőoktatási intézmények egységei összesen 133 alkalommal vesznek részt az együttműködésekben, ezzel hazánk a 7. legaktívabb CEEPUS ország.

A teljes régióból összesen 248 felsőoktatási intézmény vesz részt hálózati együttműködésben, és a hazai intézmények több mint 40 százalékában működik CEEPUS hálózat. Azonban további intézmények is bekapcsolódnak a programba a hálózaton kívüli, freemover ösztöndíjasok fogadásával, illetve küldésével. A freemover hallgatói és oktatói pályázat keretében valamennyi CEEPUS ország bármely akkreditált felsőoktatási intézményébe lehet jelentkezni.

A negyedszázados évforduló kapcsán a Tempus Közalapítványt érte az a megtiszteltetés, hogy mint az egyik alapító ország nemzeti irodája, megrendezheti a nemzeti CEEPUS irodák és a programért felelős vezető tisztviselők éves találkozóját december 4-én és 5-én a Budapesti Gazdasági Egyetemen. •

Összeállította: KAMOCSA GÁBOR
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

” A CEEPUS ösztöndíjak kinyitják hallgatóink és oktatóink látókörét, lehetőségeit olyan országok irányába is, amelyekről nem feltétlenül tudunk eleget. A klasszikus tanulmányi mobilitások mellett kiváló lehetőséget biztosítanak rövid időtartamú szakmai tapasztalatok szerzésére is. A beérkező oktatók és hallgatók színesítik tan éveinket és hasznos információkat adnak országukról, amely nagy érték lehet a jövő mérnökei számára.

Dr. habil. Gál József PhD, dékánhelyettes, SZTE MK

A CEEPUS program nagyszerű lehetőség a tematikus intézményi partnerkapcsolat ápolására a közép-kelet-európai régióban. A Szent István Egyetem számára a CEEPUS egy közös mesterképzési program kialakítását eredményezte az egyik több mint 20 éve működő hálózatunkban, a diplomamunkán dolgozó hallgatóinknak pedig egyedülálló lehetőség a rövid tanulmányúton való részvétel, mely más ösztöndíjprogramokban nem, vagy csak nagyon nehezen elérhető.

Dr. Tarr Zsuzsanna, intézményi CEEPUS koordinátor, SZIE

További információ a CEEPUS programról:
ceepus.hu

„Erasmus alatt fedeztem fel, hogy miként kapcsolódunk össze én és a művészet”

Sóki Tamás már első egyetemi évében a Magyar Távirati Irodának fotózott. Munkáit azóta olyan lapok vették át, mint a The New York Times vagy a The Guardian. Tamás Erasmus+ ösztöndíjjal tanult a helsinki Aalto Egyetemen.

▶ Hogyan indult a fotós pályafutásod?

Még gimnazista koromban kezdtem el komolyabban foglalkozni a fényképezéssel. 2011 januárjában írtam egy e-mailt a pécsi *bama.hu*-nak, hogy szeretnék nekik fotózni. Visszaírtak, hogy örülnek neki, de nincs hely. Aztán pár hónap múlva megüresedett egy pozíció, és megkerestek.

▶ Ekkor még csak hobbi szinten foglalkoztál a fényképezéssel?

A Bama előtt csak magamnak fotóztam. Rendezvényekre jártam, nézegettem a többiek képeit és próbáltam mindig jobb lenni. 2011-ben döntöttem el, hogy ez lesz a hivatásom, így jelentkeztem a BKF-re fotográfia szakra. Az egyetem alatt elkezdtem fotózni az MTI-nek, mesterszakra pedig már a MOME-ra jelentkeztem.

▶ És miért pont a sajtófotó irányába mentél?

A dokumentarista fotózás mindig is közel állt hozzám. Nagyon szeretem, hogy így tudok képekkel történeteket mesélni. Fontos, hogy ne csak esztétikus legyen, de tartalom is álljon a kép mögött. A sajtófotózásban nehéz átütő sikereket elérni, de én büszke vagyok rá, hogy napi szinten használják a munkáimat Magyarországon és külföldön is.

Fotók: Sóki Tamás

Egyébként épp most bontogatom a szárnyaimat a reklámfotók világában, szeretném szélesíteni a profilomat. 5-6 év sajtófotózás után ez azért jelent egy kis kihívást.

▶ Te tavaly tavasszal utaztál Finnországba Erasmus+ ösztöndíjjal. Nem olyan hétköznapi, hogy valaki akkor megy Erasmusra, amikor már befutott a szakmájában, ez általában fordítva szokott lenni.

Azért jelentkeztem a MOME-ra, mert úgy éreztem, 23 évesen még fontos lenne tanulnom. Viszont nem tartom magam művész léleknek, aki a saját érzéseit fogalmazza meg a fotóival, én másokét dokumentálom. A MOME jól felrázott ebből, de nem volt könnyű. Nehezen találtam a helyemet az egyetemen, nem értettem, hogy mi miért jó, és miért nem. Teljesen más volt az a viszonyítási rendszer, mint amiben eddig éltem. Ekkor egyik csoporttársam javaslatára jelentkeztem Erasmusra. A skandináv félsziget mindig is vonzott, így esett a választásom Finnországra, és elkezdődött az álomvilág a helsinki Aalto Egyetemen.

▶ Szakmailag tudott neked pluszt adni ez a félév?

Rengeteget. Túllendített a holtponthoz, és ez a lendület azóta is tart. Erasmus alatt fedeztem fel, hogy miként kapcsolódunk össze én és a művészet. Ez főleg annak köszönhető, hogy nagyon sokat kellett prezentálni, elmondani, hogy mit miért csinálok. Rengeteg technikai segítség is volt. Az Aalto-n nagyon felszerelt laborok vannak, sokféle eszköz volt az egyetemen, így határtalan lehetőségem volt a kísérletezésre. Szinte minden nap reggel nyolctól este hatig az egyetemen voltam, próbáltam minél több tudást magamra szedni. Finnországban találtam ki azt is, hogy a Magyarország déli határán húzódó kerítéssel és a határárral szeretnék foglalkozni a diplomamunkámban.

▶ A kinti kurzusaidnak volt köze az itthoniakhoz vagy teljesen más volt a tanterv?

Teljesen más volt. Az itthoni tanárain jóindulatának köszönhetem, hogy nagyon sok kreditemet elfogadták. A kinti oktatás főleg projekt alapú volt, nem voltak állandó óráim, inkább 1-2 hetes kurzusokon folyt az oktatás. Az itthoni rendszerhez képest nagyon szokatlan volt, hogy Finnországban szinte sosem érkezett negatív kritika. Ez fenntartja a motivációt, de néha azért szükség lenne rá. Persze ha valami nem sikerült olyan jól, akkor elmondták, szerintük hogyan lehetne jobb, min lehetne változtatni.

▶ A tanulás mellett sikerült megtapasztalni mást is az Erasmus életből?

Természetesen igen. Több külföldi ismerősöm, barátom lett a félév alatt. Rendszeresen túráztam Helsinki környékén, de jártam Lappföldön is erasmusos csoporttal. •

Az interjút készítette: DEME FELÍCIA, Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

SZIA ANYU, MAJD JÖVÖK!

„Évről-évre több a mobilitásokra jutó költségvetés, egyre több és több hallgatót tudnánk külföldre küldeni, de a létszámok növekedése mégsem elég látványos, pedig minden lehetséges módon, a belső kommunikációs rendszerünkön, a közösségi médián keresztül, szórólapokon, plakátokon, hallgatói rendezvényeken próbálok tájékoztatni a hallgatóimat a lehetőségekről. Mit tehetnék még?” – tehetné fel a kérdést egy felsőoktatási nemzetközi koordinátor.

Igaz ugyan, hogy a hallgatók már felnőtt emberek, legtöbbször még is szoros kapcsolatban áll a szülői házzal, sokan otthon is laknak, anyagilag és érzelmileg is függenek a szülőktől. Ha a szülőket nem juttatjuk megfelelő információkhoz, komoly gátjai lehetnek a kiutazásoknak... Tehát máris azonosítottunk egy eddig csak részben elért tájékoztatandó célcsoportot: a leendő kiutazók szüleit. De milyen információkat kellene hozzájuk eljuttatni?

Az első lépés, hogy

meg kell nekik mutatni az ő generációjuk által használt eszközök és stílus segítségével, pontosan mi az a felsőoktatási mobilitás.

Meg kell értetni velük, hogy ez nem csak az élményekről és a kalandokról szól, de a **felnőtté válásról** is. Rá kell mutatnunk, hogy ez az egyik legjobb dolog, ami csemetéjükkel történhet, a személyes fejlődés és a karrierlehetőségek szempontjából is. Látniuk kell, hogy a gyermek ebben a formában nem örökre utazik el, csupán pár hónapra. Néhány rövid, a mobilitás későbbi pozitív következményeire is fókuszáló beszámoló hasznos lehet, különösen, ha intézményünk saját Erasmus alumni hallgatójától származik.

Ha sikerülne felkutatnunk néhány Erasmus alumni szülőt, az ő beszámolójuk talán még hasznosabb lehet.

Őszintén kell beszélnünk arról, hogy a **külföldi utazás anyagilag megterhelő** lehet a családnak. Néhány statisztika, felsorolás hasznos lehet arról, az egyes partnerországokban mennyi a havi megélhetési költség. De álljon mellette az is, hogy meg kell nézni, itthon mennyibe kerül a diák havi megélhetése, és az ehhez hozzárakott ösztöndíjjal már lehet, hogy nem is olyan rémisztő a helyzet.

Jó, ha tudják, hogy egyre inkább online zajlik az ügyintézés,

szinte minden irat és szerződés emailen kerül továbbításra, ami még jobban leegyszerűsíti és meggyorsítja a folyamatok áttekintését és a kapcsolattartást.

Az ismeretlentől való félelem ellen

bevethetőek az Erasmus program elmúlt 30 évének eredményeit bemutató infografikák, statisztikák, melyek bizonyítják, hogy a sok százezer kiutazó hallgatónak csak elenyésző hányada tapasztalt komolyabb problémákat az utazása során, ugyanakkor a beszámolók rendkívül magas hallgatói elégedettséget tükröznek.

Fontos azt is megmutatnunk, hogy egy ilyen mobilitás során

a partnerintézmény vendéghallgatói mind ugyanabban a cipőben járnak.

Kint várhatóan mindenki nyitott és barátságos lesz és remélhetőleg sikerül majd szorosabb kapcsolatokat is kialakítani. Lényeg a nyitottság és a barátságosság!

Jelezzük, hogy a családtól, a barátoktól és a megszokott környezettől való elválás valóban nem könnyű,

de a kiutazás pillanatától az intenzív és új élmények segítenek csökkenteni a honvágy és a család hiányának érzetét. A mobilitási résztvevők a többiekkel egymásra lesznek utalva egy idegen országban, aminek nagyon erős közösségformáló ereje van.

Fontos az is, hogy megértessük a szülőkkel, hogy

a megfelelően megszervezett mobilitásban több olyan szereplő is akad, akitől probléma esetén a hallgató segítséget kérhet:

a küldő és fogadó intézményi koordinátor, a kinti hallgatói képviselő, a nemzeti irodák. Megnyugtató lehet az az információ is, hogy érvényes biztosítás, sőt, szakmai gyakorlat esetén felelősségbiztosítás nélkül nem lehet kiutazni!

A fenti információkat aztán a diákoknak szóló anyagok mellé csomagolva, de külön nekik címezve érdemes eljuttatni a szülőknek – esetleg egy beküldhető kvízzel, rejtvényel megtoldva, ezzel tovább erősíthetjük az érzésüket, hogy a rejtélyes mobilitás kifejezés mögött segítő szándékú emberek és valódi lehetőségek állnak. •

TÓTH TIBOR

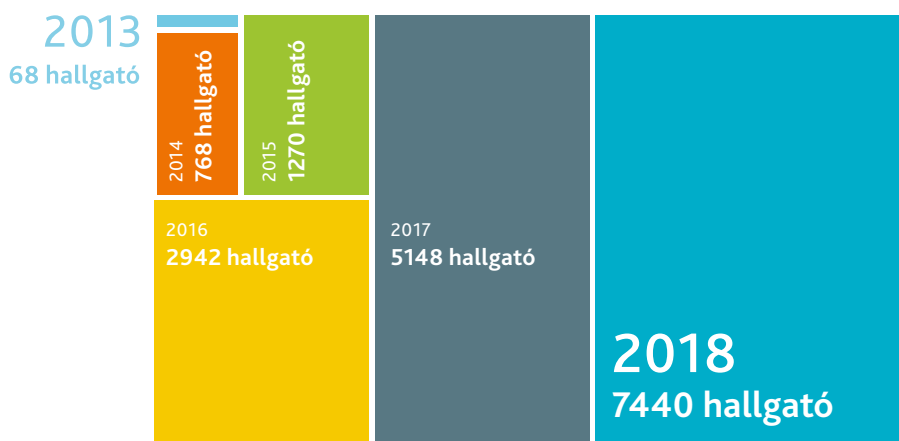
Tempus Közalapítvány, Felsőoktatási egység

Eredmények, hatások

a Stipendium Hungaricum programban

A Stipendium Hungaricum program a kormány keleti és déli nyitás politikájához kapcsolódó célok megvalósításának egyik kiemelt eszköze. A program oktatáspolitikai célja, hogy a nemzetközi és a hazai oktatási célokkal összhangban erősítse a magyar felsőoktatás nemzetköziesedését, ösztönözze a legkiválóbb külföldi hallgatók magyarországi tanulmányait, erősítse a felsőoktatási intézmények kulturális sokszínűségét, ezáltal támogatva a hazai felsőoktatás minőségének fejlesztését.

> **A program 2013-ban 68 hallgatóval indult,** 2018-ban 7440 ösztöndíjas hallgató kezdte meg tanulmányait valamely hazai felsőoktatási intézményben.

> **2018-ban 28 505 pályázat érkezett,** közülük 4157 pályázó nyert el Stipendium Hungaricum ösztöndíjat.

> **A 2018/2019-es tanévben 29 intézmény 455 képzési programjára** pályázhattak a hallgatók.

> 2017/2018. tanévi jelentkezési-felvételi időszakban 48 ország, 49 munkatervvel 4669 elérhető kvótával rendelkezett, a **2018/2019-es jelentkezéseknél már 63 ország, 65 munkaterről és 5303 felajánlott helyről** beszélhetünk.

	ORSZÁG	MUNKATERV	KVÓTA
2015/16	?	31	2600
2016/17	?	49	3580
2017/18	48	49	4669
2018/19	63	65	5303

2015 óta **minden évben megduplázódott** a jelentkezők száma.

x2

A Stipendium Hungaricum ösztöndíjas hallgatók aránya **több mint háromszorosára nőtt** a többi külföldi hallgatóhoz képest.

x3

> Legfontosabb hatások

3x

A stabilan működő idegennyelvi képzések száma **megháromszorozódott**.

53%

A képzések több mint fele ösztöndíjasokon kívül is fogad külföldi hallgatókat.

75%

Az idegen nyelvű doktori képzésben a hallgatók **75%-a SH ösztöndíjas**.

60%

Az idegen nyelvű mesterképzésben a hallgatók **60%-a SH ösztöndíjas**.

> Az önköltséges hallgatók számának növekedése

A 2015-2017-es adatok szerint az önköltséges hallgatók száma az SH országokból rekordmagasan, **26%-kal nőtt**, míg a nem SH országokból ez a növekedés 16%.

+16%

NEM Stipendium Hungaricum országokból

+26%

a Stipendium Hungaricum országokból

A megelőző bázisévhez viszonyítva az SH országokból érkező, nem ösztöndíjas hallgatók száma az itt tanuló SH ösztöndíjasok számához képest **33%**. A felajánlott kvóta körülbelül 32%-át önköltséges hallgatóként vonzzák a program képzései a magyar felsőoktatásba.

önköltséges külföldi hallgató SH országból

ösztöndíjas külföldi hallgató SH országból

> A Stipendium Hungaricum program hatása a magyar felsőoktatási intézményekre

Az ösztöndíjas hallgatók közel 90%-a a 9 legnagyobb egyetemen tanul, ahol a képzések színvonala és a szükséges kapacitás is leginkább rendelkezésre áll – ugyanakkor a **kisebb intézmények helyét is meg lehet találni a programban**.

9 legnagyobb egyetem

90%

A program hatással van az intézmények **nemzetköziesítésére**: tantervek átdolgozása, vezetői szintű elkötelezettség növelése, hallgatói szolgáltatások fejlesztése

ÚJ KIHÍVÁSOK: az intézmények képzési, kutatási, valamint szolgáltatási tevékenységének fejlesztése

ÚJ LEHETŐSÉGEK: idegen nyelvű képzési kínálat bővítése, fejlesztése, idegen nyelvű tanítási tartalmak fejlesztése

> A Stipendium Hungaricum ösztöndíjas hallgatókról

tanulmányi eredményességük nem tér el az átlagos hallgatói teljesítményektől

A legtöbb **barátok, szülők vagy korábban Magyarországon tanult hallgatók ajánlására** választották Magyarországot tanulmányaik színhelyéül

Interkulturális mentőöv

Körkép a hazai felsőoktatási nemzetközi mentorprogramokról

„... a közös nyelvi és kulturális közegből érkezett hallgatók jobban elfogadják egymás szavát. Ugyanakkor a rendszer csak úgy működtethető, ha magyar és külföldi mentor egyaránt a hallgatók rendelkezésére áll.”

Egy kihívásra többféle megoldás is létezik. Nincs ez másként a nemzetközi hallgatók beilleszkedésének támogatásával sem. Rövid összeállításunkban körképet mutatunk a különböző hazai felsőoktatási mentorprogramokról, a teljesség igénye nélkül.

A SZEGEDI ERASMUS STUDENT NETWORK (ESN)

2002-ben alakult az egyetemen. Feladataik között a külföldi hallgatók mentorálása, irodai ügyelet, valamint események szervezése szerepel. A szekcióhoz bárki csatlakozhat, aki elmúlt 18 éves.

Az ESN Szeged alapvetően az Erasmus+ programmal, illetve a Stipendium Hungaricum ösztöndíjjal Szegedre érkező hallgatókra fókuszál, nagyjából 200-200 főnek nyújtanak támogatást ösztöndíjprogramonként.

A mentorálás már a hallgatók megérkezése előtt 1 hónappal megkezdődik egy bemutatkozó, üdvözlő levél formájában, és folytatódik az egész félév folyamán.

Tapasztalataik alapján az erasmusosok esetében főképp a kezdeti adminisztráció okoz problémát, majd a lakáskeresés a központi kérdés, a későbbiek során pedig a szórakozási lehetőségek iránt érdeklődnek a fiatalok. Az Európán kívüli országokból érkező hallgatóknál ugyanakkor a kulturális különbségekre is oda kell figyelniük. Jelenleg mintegy 40 magyar mentorral dolgoznak együtt, emellett létrehoztak egy 4-5 fős tutori rendszert is legalább fél éve itt tanuló Stipendium Hungaricum ösztöndíjas hallgatókból. Azt tapasztalták ugyanis, hogy vannak helyzetek, amikor a bizalom sokkal nagyobb egy olyan hallgató felé, aki korábban hasonló cipőben járt.

A DUNAÚJVÁROSI EGYETEMEN

2006 óta vannak külföldi hallgatók és segítségükre kirendelt mentorok. Az egyetem a feladatok hatékonyabb ellátása érdekében 2017-ben indította el többlépcsős mentorprogramját. Ennek keretében egy fő-mentorhallgató a Nemzetközi Kapcsolatok Irodán személyesen elérhető nyitvatartási időben, illetve folyamatosan online. Az ő feladatai közé tartozik olyan

problémák megoldása, melyek nem igénylik egy nemzetközi koordinátor szakmai tudását: például fodrászt találni vagy fogorvoshoz időpontot kérni. Rajta kívül további mentorhallgatók segítenek személyes jelenlétet igénylő nehézségek megoldásában, mint a hallgatók orvoslátogatása vagy a hivatali ügyintézés. A magyarokon kívül külföldi mentorokat is bevontak a megvalósításba, mivel a közös nyelvi és kulturális közegből érkezett hallgatók jobban elfogadják egymás szavát. Ugyanakkor a rendszer csak úgy működtethető, ha magyar és külföldi mentor egyaránt a hallgatók rendelkezésére áll.

A HÖÖK STIPENDIUM HUNGARICUM MENTORHÁLÓZATA

idén júniusban indult a felsőoktatási intézmények visszajelzései hatására. Nyilvánvalóvá vált ugyanis, hogy a nem Európából érkező nemzetközi hallgatók beilleszkedésének segítésére nem mindenhol van megfelelő kapacitás.

Jelenleg tíz felsőoktatási intézménnyel dolgoznak együtt: Budapesti Corvinus Egyetem, Budapesti Gazdasági Egyetem, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Semmelweis Egyetem, Szent István Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Debreceni Egyetem, Miskolci Egyetem és Eszterházy Károly Egyetem.

Mindenhol van egy vezető mentor, aki az intézményben tanuló mentorokért és a HÖÖK-kal történő kapcsolattartásért felelős. Az országos hálózatnak összesen 297 mentorhallgatója van, közel felük külföldi. A mentorokat nyári táborokban készítették fel, ahol érzékenyítő és interkulturális tréningeken is részt vettek. Annak érdekében, hogy a külföldi hallgatók megismerjék és megszeressék országunkat és kultúránkat, tanulmányi, szakmai és kulturális programokat is szerveznek nekik.

„Azt tapasztalták, hogy vannak helyzetek, amikor a bizalom sokkal nagyobb egy olyan hallgató felé, aki korábban hasonló cipőben járt.”

Az Erasmus Student Network (ESN) ELTE irodájában Wisarut Rochanaruangraival és egyik mentorával, Stojan Matićsal beszélgettünk a mentorként és mentoráltként szerzett tapasztalatokról.

Wisarut Rochanaruangrai: Thaiföldről érkeztem Magyarországra, hogy skandinavisztikát, azon belül is dán nyelvet és kultúrát hallgassak az ELTE bölcsészkarán. Mindig is az volt az álmom, hogy Európában tanuljak, és amikor megláttam a Stipendium Hungaricum felhívását, rögtön jelentkeztem. A pályázáskor még nem nagyon bíztam benne, hogy megkapom az ösztöndíjat, és most mégis itt vagyok.

Stojan Matić: Egy magyarok lakta szerbiai falucskából származom, de korábban csak pár alapkifejezést tudtam magyarul. Hat éve aztán ideköltöztünk Magyarországra, a gimnáziumot pedig már Budapesten végeztem. A középiskolában rengeteg tanórán kívüli programban vettem részt, így az egyetem elkezdése után nem volt kérdés, hogy kell valami plusz. Ekkor csatlakoztam az ESN-hez. Így végre átadhatom azt a tudást és tapasztalatot, amit korábban külföldi diákként szereztem, hisz valaha én is egy voltam közülük.

► Mi a legnagyobb különbség hazád és Magyarország között?

WR: Thaiföld minden szempontból más. De a legnagyobb különbség talán az emberek

habitusában van. Otthon az emberek sokat mosolyognak és beszélgetnek egymással. Itt, Magyarországon a városiak sokkal hidegebbnek és zárkózottabbnak tűnnek. Ez az elején nagyon furcsa volt, de mostanra már kezdek hozzászokni. Az elmúlt hónapokban pedig már barátokat is szereztem.

► Mi okozta a legnagyobb kihívást az ideérkezéskor?

WR: A nyelvek. Egyrészt a dán nyelv is nehéz számomra, hiszen olyan hangok is vannak a nyelvben, amelyek a thaiból hiányoznak. Na meg a magyar nyelv nyelvtana is feladta a leckét. Ami még nehéz volt, az a megérkezés előtti adminisztráció. Mivel Thaiföld nem EU-s ország, vízumot kellett kérni, ami hosszadalmas folyamat. Majd egyedül kellett a repülőjegyet is megvennem. Ez nekem, egy 18 éves diáknak nem volt egyszerű.

SM: Ez sajnos így van. Komoly nehézséget okoz nekünk is ez a helyzet, hiszen lehetet-

lenség, hogy a megérkezés előtt már segíteni tudjunk az Európán kívülről érkezőknek, mondjuk a beutazáshoz szükséges vízum megszerzésében, hiszen nem tudunk pl. Thaiföldre utazni, hogy segédkezzünk a papírmunkában. A megérkezés után persze már nincs akadály: ha a hallgatóknak meggyűlik a baja az adminisztrációval, szórakozni szeretne vagy csak egy pár kedves szóra van szüksége, mi mindig itt vagyunk, hogy segítsünk.

WR: Igen, a magyarországi ügyintézés már jóval könnyebb volt, hiszen volt mentrom, aki segített, ha arra volt szükség.

► Mentorként milyen kihívásokkal szembesültök az ESN-nél?

A Stipendium Hungaricum hallgatók mentorálása néha nehéz feladat, de az ESN komolyan felkészíti a mentorait a várható nehézségekre. Nekem egyébként már a Föld minden részéről volt mentoráltam – ösztöndíjas és önköltséges is –, így ritkán érnek meglepetések. Mindig nagyon jól érzem magam velük, és sok barátot szereztem már. •

MÉSZÁROS GABRIELLA
Tempus Közalapítvány
Study in Hungary egység

MINŐSÉGI OKTATÁST KAPTAK MAGYARORSZÁGON, AMIRE JÓ ÉPÍTENI

Nemzetközi alumni szakmai műhely

Napjainkban a versenyképesség, az innovációs és tudományos előrehaladás elképzelhetetlen nemzetközi együttműködések nélkül. A 2018. október 3-5. között megrendezett nemzetközi alumni szakmai műhely 17 országból fogadott 30 külföldi résztvevőt, akik magyarországi tanulmányaik révén különlegesen erős kapcsolattal bírhatnak ezeknek az együttműködéseknek kialakításában.

A műhelykonferencia – és maga a nemzetközi alumni hálózat is – az Emberi Erőforrások Minisztériumának kiemelt kezdeményezésére jött létre, azzal a céllal, hogy a Magyarországon végzett külföldi öregdiákok szakmai keretek között találkozhassanak egymással, magyar felsőoktatási intézményekkel, szervezetekkel és szakemberekkel, mely találkozókra professzionális együttműködések építhetnek a jövőben.

Az esemény fókusztemája az egészségügyi innováció volt, így olyan nemzetközi szakembereket vártunk, akik Magyarországon szereztek diplomájukat és jártasak ezen a területen. Számos ilyen háttérű orvos és kutató van világszerte, hiszen az egészségügyi és mérnöki felsőoktatás nagy hagyományokkal rendelkezik hazánkban, és az elmúlt évtizedekben rengeteg külföldi hallgató részesült magas színvonalú képzésben Magyarországon, akár ösztöndíjjal, akár önköltséges hallgatóként.

A magyar felsőoktatási intézmények nemzetköziesítési törekvéseiben is egyre nagyobb hangsúllyal szerepel a nemzetközi alumni kapcsolatok ápolásának fontossága, melynek az intézményi tevékenységek mellett, az Alumni Hungary hálózat jelenleg az egyik fő platformja. Ennek folyamatos bővítéséért és működtetéséért a Tempus Közalapítvány felel mint a kezdeményezés fő koordinátora, és egyben az intézményi alumni tevékenységek ösztönzésében és segítésében is szerepet vállal.

Miért fontos ezekre a kapcsolatokra építeni? Miért kell erőt, energiát és forrásokat fordítani az alumni hálózatok működtetésére? A nálunk tanult diákok a színvonalas oktatás tapasztalatával, jó élményekkel, erős magyarországi kötődésekkel utaztak vissza hazájukba vagy más országokba az itt töltött évek után. És bár akár több évtizede nem jártak Magyarországon, mindig jó szívvel gondolnak a helyre, ahol fiatal koruk egy meghatározó időszakát töltötték. Sokan elmondták, a mai napig szívesen dolgoznak magyar szakemberekkel, mert tudják, minőségi oktatást kaptak, amire jó építeni. A szakmai műhely létrejötte mögött részben ez a gondolat állt. Szerettünk volna a 2016-os első nemzetközi alumni találkozón felmerült résztvevői igényre is reagálni, miszerint szívesen részt vennének olyan szakmai rendezvényen, ahol a nemzetközi szakemberek a magyar intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel karöltve közös együttműködési lehetőségeket kezdeményezhetnének, építhetnének ki.

A nemzetközi alumni szakmai műhelyt olyan nyolc magyar egyetemmel együttműködésben szerveztük meg, amelyeknek jelentős eredményei vannak az egészségügyi innováció területén. Az egyetemek lehetőséget kaptak rá, hogy bemutassák intézményük tevékenységeit a külföldi szakembereknek és a magyar résztvevőknek. Természetesen a magyar eredmények mellett a nemzetközi alumni tagok is betekintést nyújtottak szakmai tevékenységükbe: van közöttük gyakorló orvos, kutató, diplomata és mérnök is. A műhelymunkák

Alumni Hungary

A rendezvény a 2016-ban indult Alumni Hungary nemzetközi alumni hálózat keretein belül került megrendezésre. A hálózat célja, hogy egy szakmai közösséget hozzon létre a mindenkori, Magyarországon tanulmányokat végzett külföldi hallgatókból, és ezen keresztül erősítse a magyar-külföldi bilaterális kapcsolatokat a gazdaság, a diplomácia és a kultúra területén, vigye a magyar felsőoktatás jó hírnevét külföldön, és lehetőséget biztosítson a tagok számára a Magyarországgal való kapcsolattartásban.

során pedig arra keresték kis csoportokban a választ, hogy milyen módon lehet a magyarországi intézményekkel való együttműködések kialakítani és elmélyíteni, a kutatási és oktatói hálózatokat erősebben összekapcsolni. Az alumni tagok számos ötlettel álltak elő arra vonatkozóan is, hogy személyesen milyen szerepük lehet a hálózat bővítésében, helyi alumni találkozók megszervezésében, vagy külföldi hallgatók érdeklődésének felkeltésében magyarországi tanulmányok iránt.

A műhely első napján a hazánkba látogató nemzetközi alumni tagoknak lehetősége volt ellátogatni régi alma materükbe. Jó volt látni, ahogy sokan hosszú évtizedek után először, nosztalgizva sétáltak régi egyetemük falai között. Csodálattal hallgattuk, ahogy 40-50 év kihagyás után ugyanúgy szólaltak meg magyarul, mintha csak tegnap utaztak volna el. A legmeghatóbb pillanat talán az volt, amikor egy volt szegedi orvostanhallgató 43 év után az egyetem előtti téren találkozott régi csoporttársával, és egymás szavába vágva meséltek a régi emlékekről és az azóta eltelt időről, mintha egyetlen órába szerették volna sűríteni az évtizedeket.

Az Alumni Hungary hálózat a 2016-os első nemzetközi alumni találkozó óta, második alkalommal rendezett nemzetközi alumni eseményt, melyet az elképzelések szerint rendszeres további találkozók követnek Magyarországon és külföldön egyaránt. •

VÉGH ESZTER
Tempus Közalapítvány
Kommunikációs egység

TANULÁS MINDEN SZINTEN

Erasmus Napok

több mint 20 magyar városban

Látványos, színes és izgalmas programokkal várták az érdeklődőket világszerte 37 országban október 12-13-án az Erasmus Napokon. Magyarországon 64 különböző eseményt szerveztek iskolák, alapítványok, felsőoktatási intézmények és egyesületek, hogy megmutassák, számukra mit jelent, hogy részt vehetnek az Európai Unió egyik legnépszerűbb programjában.

▼ Erasmus+ diákcsoport Pécsen (Pécsi Mezőszőlő Utcai Általános Iskola)

▼ Békéscsabától Százhalombattáig több mint 40 híradás készült az eseményekről (Békéscsabai Szakképzési Centrum és tagiskolái)

▲ Győri diákok a külföldi szakmai gyakorlatukról meséltek (GYSZSZC Pálffy Miklós Kereskedelmi és Logisztikai Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája)

▲ Dán, spanyol, olasz, török és magyar gyerekek közös flashmobbal készültek Egerben (Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Jó Pásztor Óvoda)

#ERASMUSDAYS

Képek forrása: a projektek Facebook oldala

A legkisebkekre is gondoltak Debrecenben
(Aktív Európai Fiatalokért Egyesület)

Szentendrén külföldi partnereket is bevontak a programokba (Petzelt József Szakgimnázium és Szakiskola)

Repülőgépszimulátor is volt az egyik budapesti iskolában (BGSZC – Kossuth Lajos Két Tanítási Nyelvű Műszaki Szakgimnázium)

64 színes program országszerte

24 település részvételével

45 sajtómegjelenés

85 bejegyzés, amely

42 364 embert ért el a közösségi médiában

Te is légy aktív, irány Európa! (Aktív Európai Fiatalokért Egyesület)

A jól ismert társasjátékok mellett a projekt során kitalált játékokat is kipróbálhatták az érdeklődők. (BGSZC Széchenyi István Kereskedelmi Szakgimnáziuma, Budapest)

Az Erasmus+ mobilitási projektek hosszú távú hatásai a köznevelési intézményekben

2018 első felében a nemzeti iroda megbízott szakértői megvizsgálták 10 olyan intézmény 2014 és 2018 között készült pályázati anyagait, ahol az Erasmus+ program indulása óta folyamatosan pályáztak és valósítottak meg projekteket a köznevelési mobilitások kategóriájában. 2014 előtt a köznevelési intézményeknek szóló Comenius mobilitás fókuszában még a pedagógusok egyéni fejlődése állt. 2014-től az Erasmus+ program elvárása lett az intézményközpontú, a belső fejlesztést hosszabb távon is támogató, stratégiai megközelítés. A kutatással elsősorban arra kerestünk válaszokat, hogy ez az új megközelítés hogyan jelenik meg, és idővel hogyan változik a pályázatokban, beszámolóikban.

„A nemzetköziesítés egy olyan tudatosan irányított, összetett folyamat, amely a nemzetközi együttműködésekben rejlő tudást, tapasztalatokat és fejlesztési potenciált aknázza ki. Az oktatási intézmény a külföldi kapcsolatrendszerét nem ötletszerűen szervezi, hanem tudatosan keres az intézményi célok megvalósulását elősegítő külföldi kapcsolatokat, partnereket, és ezekre építve folytat együttműködéseket.”

(Az iskola és a világ. A nemzetközi kapcsolatok stratégiai megközelítése, Tempus Közalapítvány, 2016, 8. o.)

Az Erasmus+ köznevelési pályázatok egyik kiemelt célja az intézmények támogatása a nemzetköziesítésben. A magyar köznevelésben a nemzetközi tevékenységek fejlesztésére fordítható források köre szűk, ezért különösen nagy az Európai Bizottság nyújtotta támogatási lehetőségek, az Erasmus+ pályázatok jelentősége.

A vizsgált intézmények körében jellemző, hogy már az Erasmus+ program indulása előtt szereztek nemzetközi tapasztalatokat akár a korábbi Comenius programban való részvételük, akár más keretek közt működő nemzetközi kapcsolataik, hagyományaik által. Az idegen nyelvek oktatására fokozott hangsúlyt fektető intézményekről lévén szó, a nemzetközi tevékenységek gyakorlati hasznát már korábban is közvetlenül megtapasztalták. A nemzetközi projektek kezdeményezői, szervezői, a nemzetköziesítés „motorjai” a legtöbb esetben a nyelvszakos pedagógusok közül kerültek ki, ők a mobilitások résztvevői körében is mindvégig nagy számban voltak jelen. **Az évek során azonban fokozatosan zajlott a résztvevői kör bővítése a nem nyelvszakos kollégák, elsősorban a természettudományi tárgyakat tanító pedagógusok bevonásával.**

A köznevelési pályázattípusban választható nemzetközi mobilitásfajták közül (nyelvi kurzus / szakmai továbbképzés / szakmai látogatás / tanítás) a legtöbben szakmai továbbképzéseken vettek részt, amelyeket az intézményi átfogó célok, szükségletek figyelembe vételével választottak. A hospitálás jellegű mobilitások száma elenyésző maradt. Nyelvi kurzusokra utazhattak kezdetben azok a gyengébb nyelvtudással rendelkező munkatársak, akiket intézményük hosszabb távon szeretett volna (jobban) bevonni a nemzetközi tevékenységeibe. Őket a későbbi projektben már idegen munkanyelven zajló szakmai-szakmódszertani képzésekre tudták delegálni.

A mobilitások túlnyomó része angol nyelvterületre irányult, a leggyakrabban választott helyszín Nagy-Britannia volt. A kollégák nemzetközi pedagógus-továbbképzésben jártas kurzusszervezők nyújtotta, egy- vagy kéthetes képzéseket kerestek, az esetek többségében a hazai nyári szünet idejére. Itt a megszokott környezetétől távol saját fejlődésükre koncentráltak, és diákszerepben saját élményeket is szerezhettek a tanulmányozott módszerekről. A találkozás, közös munka más országokból jött pedagógusokkal elősegítette a szakmai önreflexiót, az új személyes ismer-

„A korábbi projektek résztvevői személyes példájukkal motiválni tudták kollégáikat a részvételre.”

retségek pedig több esetben alapot teremtettek későbbi, intézmények közötti együttműködéshez is (pl. eTwinning, Erasmus+ partnerségi projektek). A nemzetközi mobilitások során szerzett tudás és élmények szélesebb kör számára is elérhetővé váltak az iskolán belüli megosztással (ami elvárás ennek a pályázattípusnak az esetében), a tantestület és munkaközösség előtti beszámolók, kollégáknak szervezett workshopok, műhelyek, bemutató órák révén, vagy egyszerűen a mindennapos érintkezés során. **A korábbi projektek résztvevői személyes példájukkal motiválni tudták kollégáikat a részvételre,** majd segítik a gyakorlati felkészülésüket.

2014 óta minden köznevelési mobilitási pályázat kötelező eleme az ún. „Európai Fejlesztési Terv” (EFT). Ez hivatott összefoglalni az intézmény szükségleteit és céljait a minőségfejlesztés és a nemzetköziesítés terén, a fejlesztendő területeket, a nemzetközi mobilitások és együttműködések tervezett hozzájárulását mindezekhez, valamint a megszerzett kompetenciák és tapasztalatok beépítésének lehetőségeit. Az EFT készítése a tapasztalatok alapján a gyakorlott pályázóknak is kihívást jelenthet. A vizsgált esetekben sikerült azt bemutatni, hogy a nemzetköziesítés hogyan támogathatja az intézmény általános fejlesztési céljait, és milyen kiemelt szükségletekre válaszolnak a mobilitási projektek. Ritkán találoztunk azonban olyan helyzetelemzéssel, amely az intézmény tágabb, nemzeti vagy helyi szintű, például társadalmi, gazdasági kontextusára is kiterjedt volna, illetve ami tartalmazott volna az intézmény működésével kapcsolatban gyűjtött tényeket, különösen mérésből származó, számszerű adatokat. Inkább az intézményi pedagógiai munka során tapasztalt átfogó nehézségek kerültek előtérbe, új feladatok (pl. a felnövekvő generációk egyre fejlettebb digitális kompetenciái, az ehhez való alkalmazkodás kényszere), a beiskolázható gyerekek számának csökkenésével járó nyomás, hogy az intézmények őket és szüleiket egyre több és jobb szolgáltatással vonzzák magukhoz.

Az egyéni beszámolók többsége főként a képzések tartalmára és az egyéb programok bemutatására fókuszált, ezeket egészítették ki néhány, főleg a résztvevői elégedettségre vonatkozó megjegyzéssel. A konkrétumok hiánya a mérés és értékelés területén a legszembeszökőbb, az intézmények tartósan ezen a területen értek el gyengébb teljesítményt. Esetenként ugyanazokat a lépéseket mutatták be a nyomon

követésről, mérésről és értékelésről szólva. Az esetek kis hányadában találoztunk az eredmények mérésére használt célirányos, változatos, adekvát módszerekkel, és az intézmények ritkán alkalmaztak világos és mérhető (különösen mennyiségi) indikátorokat. Olykor nem volt tisztázott az összefüggés a projekt és a tőle várt eredmények között (pl. egyéni mobilitási projekt nyomán az intézmény vonzerejének növekedése).

A vizsgált dokumentumok alapján úgy tűnik, hogy az **intézmények elsősorban a távlati célok azonosításában és a konkrét projektekbe foglalt tevékenységek tervezésében értek el fejlődést.** Képesek a nemzetköziesítést az intézmény egészének kontextusában látni, értelmezni. Az egyéni tanuláshoz hasonlóan az intézmények tanulási folyamatában is ezek a lépések segíthetik elő, hogy a folyamatos tevékenykedés mellett az intézmények gyarapodjanak a tapasztalatok értelmezéséből nyerhető tudással is. Az intézményi célok egyre árnyaltabb megfogalmazásával, az ezekhez illesztett projektervekkel **a pályázók közelítenek a stratégiai tervezés elvárásaihoz,** de a megvalósítás szakaszában az eredményorientált szemlélet, a stratégiai menedzsment terén jelentősebb hiányosságok mutatkoznak.

A hazaihoz hasonló közegben, ahol az Erasmus+ pályázatok jelentik a nemzetköziesítés legfőbb eszközét, és az intézmények autonómiája saját működésük tervezésében és irányításában viszonylag korlátozott, az újításra, önfejlesztésre vállalkozó és a stratégiai megközelítéssel mégis élni akaró intézmények erőfeszítései különös elismerést érdemelnek, sikereik, bevált megoldásaik pedig példaként szolgálhatnak mások számára. Munkájuk részleteibe a pályázatok és beszámolók elemzése csak nagyon korlátozott betekintést enged, a fejlődési utak részleteit, az akadályokat, megoldásokat és tapasztalatokat további, célzott kutatás feladata lesz mélyebben feltárni. •

A cikk szó szerint, vagy szerkesztett formában idéz
GYÖNGYÖSI KATALIN, KOVÁCS GABRIELLA,
KOLOSYNÉ BENE KRISZTINA szakértőink kutatási tanulmányából.

Szerkesztette: PRIBIL-KÖVESDY DÖNÍZ
Tempus Közalapítvány, Erasmus+ Programiroda

TANULÁS MINDEN SZINTEN

EuroSkills impressziók

A WorldSkills világversenynek, a „szakmák olimpiájának” az európai változatként is szokás emlegetni a jelentős nemzetközi szakmai eseményt, amely két-évente kerül megrendezésre a WorldSkills Europe szervezet tagállamainak egyikében. 2018-ban a Hungexpo Budapesti Vásárcsopont adta a verseny helyszínét, ahol szeptember 26-28. között Európa legjobb fiatal szakemberei mérték össze ügyességüket és tehetségüket a kreatív művészetek és a divat, az információs és kommunikációs technológiák, a gyártási és mérnöki technológiák, az építőipar, a szállítás és logisztika, valamint a szociális és személyi szolgáltatások területén.

MIÉRT TÖBB A EUROSKILLS, MINT EGY EGYSZERŰ SZAKMAI VERSENY?

- A háromnapos verseny mellett kiállításokra, konferenciaprogramokra és egyéb szakmai rendezvényekre is sor került, amelyek nagyszerű terepet biztosítottak a nemzetközi tapasztalatcserének és kapcsolatépítésnek.
- Előadások és panelbeszélgetések tették színessé a programot, melyen a szakképzés európai helyzetéről hallhattak az érdeklődők.
- A pályaválasztás előtt álló tanulók interaktív, látványos formában próbálhatták ki számos szakma fogásait, ezáltal is felkeltve érdeklődésüket egy-egy szakterület iránt.
- Magas színvonalú szervezés és óriási infrastruktúra tette lehetővé azt, hogy látványos, izgalmas, élményszerű legyen a legtöbb szakmai verseny, igazi olimpiai hangulaban.

A VERSENYRŐL:

A verseny minden nap reggel 9-től délután 5-ig tartott, összesen 37 helyszínen. A különböző szakmacsoportok egy épületben kaptak helyet. Voltak kifejezetten látványos versenyszámok, a kőfaragókat mindenki ámulva nézte, amint elképesztő alkotásokat hoznak létre egy egyszerű kőtömbből, de a mobil robotika is sok érdeklődőt vonzott. A recepció szakma képviselőinek egy egészen komoly színészi gárdával kellett „megküzdeniük”, váratlan helyzetekre kellett reflektálniuk. A kész munkákat és a szakmai helyállást szakértők értékelték. A kötelező és mindenki számára adott feladatok mellett a kreativitást és az egyéni stílust is figyelembe vették a pontozáskor. A magyar versenyzők összesen 9 érmet szereztek, ami nagyon szép eredménynek mondható. Szakmai partnerekből és lelkes érdeklődőkből sem volt hiány, a Tempus Közalapítvány standjánál is szép számmal fordultak meg diákok és pedagógusok, valamint más nemzeti irodák munkatársait is üdvözölhettük.

A díjátadóra az utolsó napon került sor nagyszabású ceremónia keretében, mikorra a hangulat már a tetőfokára hágott a látványos show-elemeknek köszönhetően. Kiderült, hogy kik nyerték el a Nemzet legjobbjára díjakat, kik teljesítettek kimagaslóan szakterületükön. A készségek és kompetenciák, amelyeket az EuroSkills 2018 is előtérbe helyez, egyre jelentősebb szerepet töltenek be a folyton változó munkaerőpiacon, ezért a verseny minden résztvevője Europass mobilitási igazolványt is kapott, amely széles körben ismert formátumának köszönhetően a későbbiekben segítséget jelent képességeik és kompetenciáik bemutatásában. Európa legjobbjának mobilitási igazolványát Hermándy-Berencz Judit, a magyar Erasmus+ Nemzeti Irodát és a Nemzeti Europass Központot működtető Tempus Közalapítvány igazgatóhelyettese adta át. A díjátadót hatalmas ünneplés követte.

SZUBJEKTÍV BENYOMÁSAINK A VERSENYRŐL

„Nagyon jó volt látni azt az elhivatottságot, a precizitást és a komoly, koncentrált munkát, ami a versenyzőket jellemezte.”

„Üdítő volt látni a lányversenyzők növekvő arányát az úgynevezett „fiús” szakmákban, például műszaki területeken.”

„Nekem az tetszett, hogy a szakmákhoz kapcsolódó nemi sztereotípiákat egy pár versenyző cáfolta: finn hegesztőlány, svéd hidegburkolólány, magyar ápolófiú (aki ezüstérmes lett) stb. A sok kilátogató 7. és 8. osztályos diák láthatott ilyen alternatívákat is a pályaválasztás előtt. Az indulóknak komoly kihívás volt a verseny: szakmailag is nagyon jól kellett teljesíteniük, az országukat is kellett képviselniük, és több száz látogató nézte folyamatosan a munkájukat – óriási koncentráció kellett a külső körülmények kizárásához.”

„Jó ötlet volt a szakmák leírása a standoknál (pl. hogy kinek való az adott szakma) és a kipróbálási lehetőség diákoknak, tanárnak, szülőnek.”

BARANYI DIÁNA

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

©Fotók: www.flickr.com/euroskills2018

Rugalmas tanulási utak támogatása

A szakképző intézmények egyre hatékonyabban működtetik Erasmus+ szakképzési mobilitási programjaik előkészítése és megvalósítása során az ECVET alapelveket, különös tekintettel a tanulási eredmények alkalmazására. A munkaprogram kidolgozásában nem kötelező elvárás a tanulási eredmény alapú szemlélet, ugyanakkor a mobilitás elvárt követelményeinek tanulási eredményekben történő meghatározása átgondoltabbá, strukturáltabbá teszi a mobilitás megtervezését és kivitelezését, objektívebb és hatékonyabb értékelést tesz lehetővé, valamint egyértelműbbé teszi a mobilitás helyét, célját és várt eredményeit a projekten belül.

A tanulási eredmények arra vonatkozó kijelentések, hogy a tanuló mit tud, az adott tudással milyen mélységben, összetettségben, komplexitásban rendelkezik, ennek a tudásnak a birtokában milyen tevékenységeket, feladatokat és azokat milyen önállósági és felelősségi szinten képes elvégezni. A tanulási eredmény a tanulással – a tanulási szakasz végére – elérhető kimeneti követelmények leírását jelenti, kontextusba helyezett, cselekvő szintű kompetencialeírás. A szakképzési mobilitási projektekben ez a tanulási szakasz maga a mobilitási program. A tanulási eredményeket az Európai illetve a Magyar Képesítési Keretrendszerhez illeszkedő tudás + képesség + attitűd + autonómia/felelőség terminológiájában célszerű meghatározni.

Az ECVET eszközök alkalmazása még inkább kulcskérdéssé válik a hosszú távú mobilitások (ErasmusPro) esetében, amelyek során –elkerülve a kettős értékelést és a képzési idő meghosszabbodását– garantálni kell a külföldön megszerzett és értékelt tanulási eredmények hazai elismerését és a képzés követelményeibe történő beszámítását.

Az ECVET alapelvek alkalmazása nemcsak a mobilitási programok, hanem a hazai szakképzés minőségét is növel(het)i, és a felnőttek számára rugalmasabb szakmaszerzési utakat biztosít(hat). Mára az egyéni tanulási utak és életpályák rendkívül sokszínűvé váltak és a munka világát érintő felgyorsult változások (digitalizáció, globalizáció, migráció, előregedő társadalom, technológiai és környezeti változások, ipar 4.0 stb.) új igényeket és rendkívüli kihívásokat támasztanak az egyénnel és a szakképzési rendszerekkel szemben. Nemcsak az a kérdés, hogy mire képezzük a fiatalokat és hogyan lehet támogatni a személyes fejlődést, hanem az is, hogy milyen továbbképzésre és átképzésre van szükségük a már munkában állóknak.

A gyors technológiai és környezeti változások valamint az egyre súlyosbodó munkaerőhiány kikényszeríti a rugalmasabb szakképzést, amelynek legfontosabb elemei:

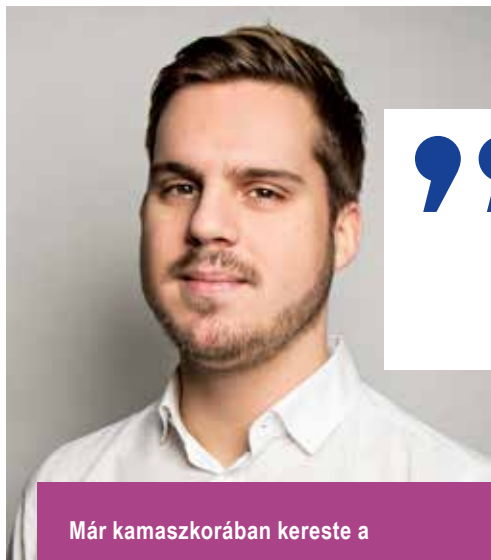
- a szakképzések modulis rendszerűek és lehetőség van részszerzésre,
- a tantervi követelmény tanulási eredmény alapúak,
- bemeneti kompetencia mérés alapján olyan felnőttek is bekerülhetnek szakképzésbe, akiknek hiányzik a szakképzés megkezdéséhez előírt formális iskolai végzettségük,
- lehetőség van az egyén által bármilyen formában, időben, módon és szinten megszerzett tanulási eredményeinek felmérésére és elismerésére, képzési vagy munkaerőpiaci célú validációjára,
- a szakképzési tartalom, a képzési idő és hely a változó igényeknek megfelelően alakítható,
- lehetőség van a transznacionális mobilitási programokban való részvételre.

A nem formális környezetben szerzett tanulási eredmények validációja egyre inkább felértékelődik, hiszen az emberek a munkájukhoz szükséges legfontosabb képességeik jelentős részét iskolán kívül szerzik meg. Ez különösen így van az 50 év feletti generáció esetében. Formálisan az 50 éven felüliek nagy része alulképzett (iskolai végzettség tekintetében), de ez nem jelenti azt, hogy az életük során ne tettek volna szert számos értékes és értékelhető kompetenciára. A foglalkoztathatóság növelésének és fenntartásának új eleme lehet a felnőttek által birtokolt, de dokumentumokkal nem igazolható tanulási eredmények értékelése és a munkaerőpiacra történő transzferálhatóságának megteremtése. Ezt szorgalmazza az Európai Unió Tanácsa 2016 decemberében elfogadott, a kompetenciafejlesztési pályákról szóló ajánlása, amely felkéri a tagállamokat arra, hogy

- készségelemeléssel,
- személyre szabott, rugalmas és minőségi képzési programokkal,
- valamint a megszerzett készségek érvényesítésével és elismerésével

biztosítsanak lehetőséget az alacsonyán képzett felnőttek számára az egész életen át tartó tanulásba való eredményesebb bekapcsolódásra és a jobb munkaerőpiaci érvényesülésre. Ezen célok megvalósításához mindenképp validációs szakemberekre, tanulási eredmény alapú és modularizált tantervekre, a validáció iránti bizalomra, adekvát mérőeszközökre, valamint az MKKR mindennapi gyakorlatban történő működtetésére van szükség. •

FARKAS ÉVA,
ECVET szakértő

Már kamaszkorában kereste a lehetőségeket arra, hogy valami plusz dolgot tanuljon. Elvégezte a szociális munkás szakot, majd a közösség és civil tanulmányok mesterszakot, jelenleg pedig a Pécsi Tudományegyetem doktorandusza, de továbbképzésekben, saját kezdeményezésekben és önkéntes munkában sosem volt megállás. 2009 óta a Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzati Társaság elnöke.

A fiatalokért, közösségekért végzett munka hajtja és a megújulás. Mit tett mindehhez hozzá az Erasmus+ program? Gulyás Barnabással beszélgettünk.

Rengeteg projektben és képzésben vettél részt. Mi volt ezek közül az, amit a személyes és szakmai fejlődésed csúcspontjának tekintesz?

A 2015-ös Training of Trainers (ToT) Erasmus+ program, ami ifjúsággal foglalkozó szakembereknek szólt. Abban a kivételes helyzetben voltam, hogy egy éven keresztül csak azzal foglalkozhattam, hogyan fejlődhetek mint képző. Ennek hatására a Társaságunknál ma még tudatosabb, meg-alapozottabb munka folyik. Természetesen nemcsak szervezeti szinten adott a program hatalmas lökést, hanem szakmailag is. Magabiztossá és még nyitottabbá váltam.

” Szeretnénk visszaadni valamit abból, amit ezektől a programoktól kaptunk!

”

Hogyan kell elképzelni egy ilyen programot?

Ez egy nagyon gyakorlatorientált képzés volt. Természetesen volt elmélet is benne, de a lényege az volt, hogy kézzel fogható, gyakorlati tanulási lehetőséget kapjunk ahhoz, hogy minőségi tanulási folyamatot tudjunk fiataloknak tervezni, megvalósítani és értékelni.

Gondolom, a képzés során ti is próbára tehattétek magatokat trénerként.

Igen. Én egy bolgár, egy olasz és egy spanyol résztvevővel alkottam egy csapatot, egyikük látássérült volt. A vizuális eszközök kiiktatása önmagában nagy szakmai kihívást jelentett, a témánk ráadásul a konfliktuskezelés volt.

Milyen egyéb hozadéka volt ennek a programnak azóta?

A másik két magyar résztvevővel később is folytattuk a munkát. Úgy éreztük, szeretnénk visszaadni valamit abból, amit kaptunk. Szerveztünk műhelyt az önrányított tanulásról a Tempus Közalapítvánnyal, de belevágtunk egy nagyobb kihívásba is. Terveztünk egy tréninget a csend használatáról az ifjúsági munkában. Régóta szerettem volna jobban kihasználni a csendet mint eszközt a munkám során. Az a kérdés foglalkoztatott, hogy van-e értelme a csendnek? Erre írtunk egy Erasmus+ ifjúságsegítő mobilitása pályázatot, ami 100-ból 99 pontot kapott. Nyolc országból érkező szakembereknek tarthattunk egy hétnapos képzést, melyből fél napig végig csendben voltunk. Felejthetetlen élményt jelentett.

Több mint ötszörös jelentkezés érkezett a tréningre. Ez meglepett titeket?

Egy kicsit igen. A mai ember gondban van a csenddel. Pedig, ha megtanulja kezelni, rengeteget segíthet vele másoknak. Olyan fiataloknak például, akik valamilyen problémával fordulnak hozzá, akiket jól kell tudni meghallgatni, annál is inkább, mert sokszor mindössze egyetlen esély van erre. A bizalomépítés legfontosabb eszközének tartom a csendet és az aktív hallgatást. Ráadásul annak is segít, aki csendben van, hiszen így lesz ideje végiggondolni a helyes reakciót.

Milyen egyéb, esetleg személyes hozadéka volt ezeknek a programoknak?

A ToT-on együtt dolgoztam Evával, a spanyol képzőtársammal, akivel nagyon jó barátok lettünk. Azóta ő az egyik biztos pont az életemben, akihez bármikor fordulhatok, ha szakmailag elbizonytalanodom valamiben. Kicsit olyan, mintha lenne egy állandó szupervízorom, miközben barátok is vagyunk.

Mi az, ami mostanában foglalkoztat?

Az egyik legfontosabb kérdés a fejemben az, hogy mit tehetünk az ifjúsággal végzett munkánkkal annak érdekében, hogy ne öregedjen el minden település? Illetve mit tehetnek a fiatalok mindezért? A Társaságnál folyamatosan azon dolgozunk, hogy növeljük a települési ifjúsági munka láthatóságát és minőségét.

ROLE MODELS

”

Az, hogy 55 évesen tudok még lelkesedni egy-egy újításért, nagyrészt ezeknek a programoknak köszönhető!

”

Több mint harminc éve van a pályán. Az angol nyelv tanítása mellett rendszeresen jár továbbképzésekre. Pályázatokat ír, saját projekteken gondolkodik, tréninget tart, blogot vezet, legtöbbször pedig épp valamelyik nyertes pályázat megvalósításán dolgozik. Mi mindent nyer mindezzel egy tanár? Erről és az Erasmus+ pályázatokról kérdeztük Tóth Katalin Erzsébetet, a XVII. kerületi Körösi Csoma Sándor Általános Iskola és Gimnázium „vidám tanárát”.

Mi minden motiválhat egy tanárt arra, hogy a feladatok özöne mellett még a pályázatokra is szakítson időt?

Ahhoz, hogy mi tanárok élvezetes és emlékezetes órákat tartsunk a diákoknak, folyamatosan új forrásokra van szükségünk. Ilyen forrás az Erasmus+ program, amely nyitottságával és magas pedagógiai értékével már egy évtizede belopta magát a szívembe.

Úgy tudom, egyik projektjük fő kérdése az volt, hogy hogyan lehet egy heterogénné vált iskolai közösségben megőrizni a tanárok és diákok motivációját a tanulásra. Megtalálták a választ rá?

Azt hiszem, igen, bár rengeteg megoldás létezik. Az Erasmus+ programokban nagyon sok színes módszert ismertünk meg.

Az egyik projektben lehetőségünk volt egy-egy külföldi tanár összes tevékenységébe bekapcsolódni, legyen az értékelés, felkészülés, vagy épp az órák vezetése. Személy szerint én vezetői készségeket fejleszthetem, számos új módszert és játékot hoztam haza magammal, amelyekkel később a kollégák, gyerekek motivációját, csapatszellemét erősítettem.

Ebből a motivációból nőtt ki magát a Vidám Tanár blog is?

Igen, szerettem volna létrehozni egy felületet arra, hogy a jó gyakorlatokból mindannyian profitálhassunk, függetlenül attól, hogy milyen tantárgyat tanítunk. A blogon megjelenő tevékenységeket több alkalommal tréning formájában is bemutattam a kollégáknak, így könnyebben vihetik haza kipróbálásra a játékos feladatokat.

Hogyan változott meg az élete a nemzetközi együttműködéseknek köszönhetően?

Pályám első éveiben jelent meg Magyarországon a projekt módszer használata, először az angoltanításban. Akkor ezt még csak tantárgyi keretek között alkalmaztuk egy-egy témakör feldolgozásánál. A Comenius, majd később az Erasmus+ projektek keretében a módszer a tantárgyak fölé emelkedett, azokat mintegy összefogta. Mindez ma már nem számít újdonságnak, az évek során azonban rengeteg új technikával, eszközzel és módszerrel ismerkedtem meg. Ráadásul – mivel a projektek nem tantárgyfüggőek –, több tantárgy ta-

nításába is bepillantást nyerhettem, az új ismereteket más szakosoknak is át tudom adni, ezt rendszeresen meg is teszem. Nagyon lelkesít az is, hogy megismertem egy sor hozzám hasonló gondolkodású kollégát, akiknek egy részével rendszeresen tartom a kapcsolatot.

Hogyan hatott a programokban való részvétel a személyiségére?

Szerintem az, hogy 55 évesen még tudok lelkesedni egy-egy újításért, nagyrészt ezeknek a programoknak köszönhető. Úgy érzem, kinyílt előttem a világ. Az első projektben még bátortalanul vettem részt, ma már azonban magabiztosan vállalom projektvezetői feladatot, jelenleg például hat intézmény munkáját koordinálva. A tanítványaimmal való kapcsolatom is megváltozott. A projektek lehetőséget adnak arra is, hogy jobban megismerjük egymást, így közelebb kerülünk egymáshoz. •

A számos módszertani ötletet bemutató Vidám Tanár blog elérhetősége:
<https://vidamtanar.blog/>

Az interjúkat készítette:
BAKÓCZY SZILVIA újságíró

A karma törvénye is megváltoztatható

ESLplus

A csendes, szótlan ATTILÁT és nővérét egyedül nevelte az édesanyja. Az általános iskolában kiderült, hogy tanulási nehézségei vannak, később pedig az, hogy enyhe értelmi fogyatékos. A gondosan kiválasztott középiskolában nem ment neki a tanulás, a 9. osztályt ismételnie kellett. Később megismerkedett egy intézetből szökött lánnyal, akivel rendőrségi ügyük is lett. Attila többször ismételt osztályt, 18 évesen még mindig csak a 10. osztályt fejezte be. Végül otthagyta az iskolát. Munkanélküliként élt, édesanyja szerint csak tengett-lengett.

ILONA szófogadó, csendes lány volt, az általános iskolát jó eredménnyel végezte. Szülei 10 éves korában váltak el, és az édesapja ettől fogva nem tartotta vele a kapcsolatot. Vidéki, szerény kislánnyá kezdte a budapesti belvárosi középiskolát. A jól sikerült első év után kedvenc tanárai elmentek az iskolából, egyre több kudarc érte, ezért egyre kevésbé szeretett iskolába járni. Sokat szorongott, nem jól teljesített, majd egy vidéki diszkóban megismerkedett egy fiúval, akitől teherbe esett. Kimaradt az iskolából, családanya lett, nem szerzett végzettséget.

Mi a közös Attilában és Ilonában? Az, hogy mind a ketten végzettség nélkül léptek ki az iskolarendszerekből, kevés eséllyel arra, hogy számukra érdekes munkát találjanak, biztos megélhetésre tegyenek szert, és a társadalom hasznos és értékes tagjainak érezhessék magukat.

A korai iskolaelhagyási arány egy társadalmi mutató, amely megmutatja, hogy egy országban a 18-24 éves korosztály hány százaléka nem szerzett középfokú végzettséget. A definíció jól érthető és egyszerű, de a mögöttes okok és következmények összetettek – a számok mögött sokszor fájdalmas történetek bújnak meg. Az alacsonyabb végzettségű emberek egyre kisebb eséllyel lépnek be a munkaerőpiacra, nagyobb közöttük a munkanélküliek aránya, nagyobb körökben a szegénység, mindezek következtében nagyobb a kockázata, hogy a társadalom peremére sodródva éljenek rosszabb egészségügyi körülmények között. A társadalmilag inaktív élet mind az egyének és családjaik, mind a társadalom szempontjából hátrányos. Magyarországon különösen nehéz leküzdeni a generációról generációra öröklődő társadalmi hátrányokat.

A Tempus Közalapítvány koordinálásával 2016-ban indított ESLplus (*early school leaving = korai iskolaelhagyás*) sorban a harmadik projekt, amely a korai iskolaelhagyás témakörével foglalkozik. Az ESLplus portál (www.eslplus.eu) célja, hogy aktívan hozzájáruljon az iskolát végzettség nélkül elhagyó diákok számának csökkentéséhez azáltal, hogy gyakorlati segítséget nyújt az ezekkel a diákokkal foglalkozó szakembereknek. A portálon európai tanárok, iskolák, oktatásirányítók bevált megoldásaiból összeállított gyűjteményben böngészhet, a téma mélyebb megértéséhez pedig ajánljuk az online könyvtár tartalmát. Inspiráló személyes történeteket ismerhet meg tanárokról és diákokról rövid videók és írott történetek formájában. Az interaktív európai statisztikai „játsszóterem” összehasonlíthatja az európai országok mutatóit, akár kutatóként, akár szakpolitika-alkotóként, akár szakújságíróként vagy érdeklődőként keresgél. A komplex téma fogalmakörével a korai iskolaelhagyás témájához kapcsolódó leggyakoribb kifejezésekből alkotott szószedet segítségével ismerkedhet meg.

Lapozzon bele pl. az Erasmus+ CARMA projektben kidolgozott átfogó karriertervezési kézikönyvbe, melyet szakiskolai oktatók számára dolgoztak ki, és amely segítségével az oktatók képesek lesznek pályaválasztási és karriertervezési tanácsokat adni tanulóiknak, akik az új készségek birtokában tudatosabban választhatnak szakmát. Olvassák el, hogy a BKSZC Ybl Miklós Építőipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája hogyan alakított ki és töltött meg programokkal egy közösségi teret az iskolában annak érdekében, hogy csökkentse a szünetekben csellengő és a WC-ben dohányzó tanulók, illetve a rongálások számát. Nemcsak jó gyakorlatokat olvashatnak, hanem videókat is megtekinthetnek arról, hogy pl. a FOTEL-projektben hogyan dolgozott együtt az Artemisszió Alapítvány és a

Burattino Általános és Szakiskola, Gyermekotthon azon, hogy a Fórum Színház módszerének segítségével folytatott közös gondolkodás keretében lehetőséget biztosítsanak a mindennapok jelenségeinek, a tapasztalatoknak, a problémáknak az elmélyült, hatékony feltárására a diákokkal. A portál online könyvtárában elolvashatják *Az oktatás és a korai iskolaelhagyás kérdései az Európai Unió politikájában* című tanulmányt, és ha érdeklí Önököt, akkor az interaktív statisztikai modul segítségével pár perc alatt össze tudják hasonlítani pl. Magyarország korai iskolaelhagyási és ahhoz kapcsolódó további (pl. ifjúsági és iskolázottsági mutatók, PISA-mérések, makrogazdasági háttérváltozók) statisztikai adatait más európai országokéval.

Mindezt azért, hogy inspirációt, ötleteket kapjanak az olyan diákok, mint Attila és Ilona életének és tanulmányainak támogatásához.

A családgondozóban egy fiatal, nagyon ambiciózus, kamaszokkal is rendszeresen foglalkozó kolléga kezdett foglalkozni Attilával és édesanyjával, és mentorként végig Attila mellett állt. Többek között alkalmi munkalehetőségek megtalálásában segítette a fiút, később pedig abban, hogy bekerüljön egy programba, amelynek keretében burkolónak kezdett tanulni. Támogatásával Attilának változott a felfogása, lettek céljai. A programban anyagi támogatást is kapott.

Ilonának négy gyereke született. Időközben eladóként kezdett dolgozni. Élvezte a munkáját, minden újdonság érdekelte, és könnyen tanult. Férje munkanélküli lett, megromlott a kapcsolatuk, elváltak. Ilona Budapestre költözött, ahol elmondása szerint kinyílt számára a világ: könyvtárba iratkozott, játszóházba járt a legkisebb gyerekkel, csatlakozott egy civil szervezethez. Megtanulta használni a számítógépet. Állást keresett, és elvégzett egy OKJ-s képzést egy családsegítő támogatásával talált TÁMOP program keretében. Főállásban sikeres vállalkozást hozott létre, mellette a családsegítő szolgálatnál önkéntes munkát végez.

Mi a közös még Attilában és Ilonában amellet, hogy mind a ketten végzettség nélkül léptek ki az iskolarendszerből? Az, hogy külső segítséggel mégis sikerült új célokat találniuk, végzettséget szerezniük, így kedvezőbb életesélyeket tudnak teremteni maguknak és családjuknak. Az ő történetük sikertörténet, de vannak, akik kevésbé szerencsések. Ha van olyan gyerek, akiért Ön is tenne valamit, de inspirációra, több ismeretre van szüksége a továbblépéshez, akkor első lépésként látogasson el az ESLplus portálra! •

Ilona történetéről a Tempus Közalapítvány 2013 és 2014 között megvalósuló QALL – Végzettséget mindenkinek! projektjének weboldalán olvashat:

www.oktataskepzes.tka.hu » **Korai iskolaelhagyás » QALL- Végzettséget mindenkinek! » Esetleírások**

Attila történetéről pedig a QALL-projekt zárókiadványában:
www.oktataskepzes.tka.hu » **Korai iskolaelhagyás » QALL- Végzettséget mindenkinek! » Zárókiadvány**

 www.eslplus.eu

SZABÓ CSILLA
Tempus Közalapítvány,
Tudásmenedzsment csoport

Hatásmérés az Erasmus+ projektekből?

#eztmegmégishogykellcsinálni

Segít az eligazodásban az Impact Tool+

Erasmus+ pályázat koordinátoraként, megvalósítójaként tudjuk, hogy mennyire fontos a projektek hatásának, eredményeinek mérése, valamint az, hogy a számunkra egyértelmű célokat és eredményeket mások számára is érthetővé, kézzelfoghatóvá tegyük.

Erre az igényre reagálva több nemzeti iroda együttműködésének eredményeként fejlesztették ki az innovatív Impact Tool+ hatásmérő eszközt, mely a projekt bármelyik szakaszában használható: a tervezés során, a kezdetekor, a futamidő felénél és a végén.

Használhatja egyetlen partner és a teljes partnerség is együtt. Olyan kérdésekre segít választ találni, mint például:

- milyen hatást akarunk elérni a pályázatunkkal,
- hogyan mérhető ez a hatás,
- hogyan gyűjthető adat erről a hatásról.

A tervezést lépésről lépésre segítő eszköz és a használati útmutató magyar nyelven is elérhető az alábbi oldalon:

www.tka.hu » Pályázatok » Erasmus+ » Köznevelés/Szakképzés/Felnőtt tanulás » Hasznos anyagok » A hatásmérés tervezése

Stratégiai gondolkodást a szakképzésbe!

Együttműködéssel a szakképző intézmények nemzetköziesítéséért

Az Erasmus+ programban részt vevő országok nemzeti irodái a program céljainak és prioritásainak hatékonyabb megvalósulása érdekében tréningprogramokat szerveznek, úgynevezett nemzetközi együttműködési tevékenységek (TCA – *Transnational Cooperation Activities*) keretében. Az Erasmus+ egyéni tréningprogramok formájukat tekintve lehetnek partnerkereső szemináriumok, tanulmányutak, tematikus szemináriumok, konferenciák és egyéb nemzetközi támogató rendezvények, amelyekre az irodák az Erasmus+ programban pályázni kívánó vagy már nyertes projekttel rendelkező célcsoportokat várnak.

2018. szeptember 30. és október 3. között Mallorcán a spanyol nemzeti iroda szervezésében a finn-holland-magyar nemzeti irodák együttműködésében tematikus szemináriumot tartottak, melyen 14 ország 60 résztvevője vett részt azért, hogy tapasztalataikat megosszák és tudásukat a témában elmélyítsék.

A szeminárium során a szervező magyar, finn, holland és spanyol szakképző intézmények meghívottain túl norvég, svéd, török, horvát, dán, olasz és brit iskolák nemzetközi ügyekért és döntéshozásért felelős képviselői is résztvettek.

A rendezvény elsősorban a stratégiai gondolkodás elindítását, az impulzusok megteremtését és a nemzet-köziesítésről szóló háttértudás megadását célozta – mind tartalmi, mind módszertani oldalról. A stratégiai tervezés, a nemzetközi kapcsolatok mobilitáson túlmutató intézményi felhasználása és beépítése ennél több időt és a szervezet egészét igényli, ennek elindításához adott szakmai és módszertani municiót a képzés.

A szakmai információk jelentős része elérhető az Európai Bizottság által kibocsátott „Go international” c. nemzetköziesítési útmutatóban, amely szintén e szeminárium anyagán és a finn Erasmus+ Nemzeti Iroda által kidolgozott modellen alapul. Magyarul a képző intézmények számára készült „Iskola és a világ” című útmutatót ajánljuk.

tka.hu » Nemzetköziesítés » Nemzetköziesítés a köznevelésben és a szakképzésben

A tréningen részt vevő két magyar szakképző intézmény négy munkatársát kérdeztük tapasztalataikról.

EGRI SZC BORNEMISSZA GERGELY SZAKGIMNÁZIUMA, SZAKKÖZÉPISKOLÁJA ÉS KOLLÉGIUMA,

Bózsóné Szabó Ágnes, szakmai tagintézményvezető-helyettes,

Kökényiné Czeglédi Veronika, tanár, projektkoordinátor

DUNAÚJVÁROSI SZC RUDAS KÖZGAZDASÁGI SZAKGIMNÁZIUMA ÉS KOLLÉGIUMA

Gloczné Behon Marianna, szakmai és általános igazgatóhelyettes,

Matussné Füleki Hella, angol nyelvtanár

Miért tartották fontosnak, hogy részt vegyenek az eseményen?

EGRI SZC és DUNAÚJVÁROSI SZC: Résztvételünket elsősorban a nemzetköziesítési stratégia kidolgozásához nyújtott segítség motiválta, megismerni olyan intézményeket és kollegákat, akik ebben jó gyakorlattal rendelkeznek, másrészt szerettünk volna külföldi partnerszervezetekkel megismerkedni, nemzetközi kapcsolatokat kiépíteni.

A rendezvényen volt-e olyan módszertan, amely a fenti cél eléréséhez hozzásegítette Önöket?

EGRI SZC: Több esettanulmányt láthattunk arra vonatkozóan, hogy más szervezetek hogyan jutottak el a jövőkéjük kialakításától a stratégiai céljaik meghatározásán át az akciótervek készítéséig, milyen fejlődési utat jártak be az elmúlt évek alatt. A csoportmunka révén lehetőségünk volt más iskolákat, szervezeteket megismerni, tapasztalatot cserélni, ötleteket kapni egy-egy probléma megoldására. A közös munkát szakértők segítették, akik egy-egy jól irányzott kérdéssel világítottak rá a már meglévő nemzetköziesítési stratégiánk fejlesztendő pontjaira, javaslataikkal támogattak bennünket abban, hogy egy átgondoltabb stratégiát tudjunk megalkotni.

NEMZETKÖZIESÍTÉSI STRATÉGIÁK A SZAKKÉPZÉSSEN

Miért fontos?

Új kihívások jelennek meg:

- a globalizált világ
- a munkaerő szabad áramlása az országok között – nemzetközi piacra képeznek az intézmények
- a nemzetközi cégek, nemzetközi munkakörnyezet új elvárásai
- a nyelvtudás felértékelődése, még nem létező szakmákhoz is kell képezni, kompetenciákat fejleszteni
- a bolygón átívelő technológiák, munkák végzése általánossá válik
- 4. ipari forradalom

Mindezek miatt fontos:

- A szakképzés versenyképességének emelése, a képzések átalakítása, modernizációja, a képző intézmények fejlesztése, elszigeteltségének feloldása.
- Az oktatás és képzés minőségének fejlesztésén túl a jövő hazai szakembereit nemzetközi tudással és készségekkel (pl. problémamegoldás, együttműködés, alkalmazkodókészség) kell felvértezni. Ezek a készségek különösen jól fejleszthetők nemzetközi környezetben.
- Az új ipari forradalom olyan kihívások elé állítja a szakképzést, melyre gyorsan kell reagálnia, ebben lehet eszköz a nemzetköziesítés.

Mit jelent a nemzetköziesítés?

Azt a (lehetőleg) stratégiaileg tervezett folyamatot, melynek során az intézmények országhatárokon átnyúló kapcsolatrendszerüket építik ki, nemzetközi tevékenységeket, együttműködések szerveznek, ezzel növelve az oktatásuk/képzésük minőségét és versenyképességét.

Hogyan induljunk el?

Sok intézmény nincs tisztában azzal, hogy ez a folyamat már jelen van az életükben: különböző nemzetközi projektek, együttműködések, szakmai versenyek, találkozók stb. megvalósításával. A nemzetközi mobilitás ennek egyik fontos eleme lehet, a számadatok szerint is: a 2000-es évek eleje óta a szakképzési mobilitások kiutazóinak száma több, mint a négyszeresére nőtt (2018: több, mint 4000 mobilitás).

Ami sok esetben hiányzik, az a tudatosság és stratégiai tervezés, mely szükséges lehet ezeknek a folyamatoknak az összefogására, tervezésére és beépítésére az intézmény átfogó fejlesztésébe. Az intézmény vezetésének, valamint a nemzetközi projektek koordinátorainak, munkatársainak közös munkájával jöhet létre olyan intézményi stratégia, mely magában foglalja a nemzetközivé válás folyamatát is.

Hol találunk ehhez bővebb információt?

A Tempus Közalapítvány oldalán több segédanyag is elérhető a NEMZETKÖZIESÍTÉS címszó alatt stratégiaalkotás és nemzetköziesítés témában.

Mennyire segítette a Transnational Cooperation Activities által kínált nemzetközi környezet Önöket a céljaik elérésében?

EGRI SZC: Célunk volt megismerni és felvenni a kapcsolatot a mi intézményünkhöz hasonló profilú szervezetekkel, így a tréning eredményeképpen együttműködést tervezünk dán, holland, horvát, spanyol és svéd intézményekkel.

DUNAÚJVÁROSI SZC: Élmény volt ennyi ország képviselőivel megismerkedni. Sokban különbözünk, de mégis egy cél vezérelt bennünket, az egymást segítő ötletelés.

Hogyan tudják a tanultakat a jövőben az intézményükben hasznosítani?

DUNAÚJVÁROSI SZC: Hazatérve azonnal munkához láttunk és beszámolót tartottunk a tantestületnek. Ezzel máris megnőtt azon kollégáink száma, akik szívesen részt vennének intézményünk nemzetköziesítési tervének kidolgozásában. A gyakorlatokat és a csoportokban átbeszélt lehetőségeket, a közösen elkészített akcióterveket szeretnénk felhasználni stratégiánk elkészítésénél, a saját kollégáinkkal megfogalmazni a stratégiai célokat és az akciótervet. Úgy gondolom, hogy iskolánk jövője ez. Fel kell zárkóznunk az európai iskolák oktatási színvonalához és élnünk kell azokkal a lehetőségekkel, amelyek minket ebben segítenek, hiszen csak így tudunk piacképes szakembereket képezni. Itt szeretném azt is megemlíteni, hogy a másik magyar iskola képviselőivel is nagyon jó kapcsolatot építettünk ki, amit szintén szeretnénk a jövőben kamatoztatni.

A TCA Forrásközpont szerepe az Erasmus+ pályázók szakmai fejlődésében

Lassan egy éve működik a TCA Forrásközpont (SALTO Education & Training Transnational Cooperation Activities, TCA Resource Centre) a Tempus Közalapítvány részeként. A Forrásközpont az Erasmus+ programban megvalósuló nemzetközi együttműködési tevékenységek (pl. egyéni tréningprogramok) támogatásával foglalkozik az oktatás-képzés területén.

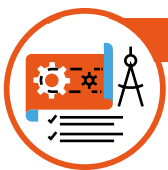
ONLINE PLATFORM

A SALTO E&T platformon (www.salto-et.net) megtalálható a nemzeti irodák tréningkínálata, és 2019-től elérhetőek lesznek a tréningprogramok eredményei is. Jelszóval védett belső felületen zajlik a TCA tervezés és 2019 tavaszától itt lehet majd az eseményekre jelentkezni. A korábbi TCA eredményeket folyamatosan gyűjtjük és elérhetővé tesszük.

TANÁCSADÁS ÉS INFORMÁCIÓNYÚJTÁS

A Forrásközpont európai szintű információs-pontként szolgál a pályázók és a nemzeti irodák számára.

FELKÉSZÍTÉS, KÉPZÉSEK

A Forrásközpont az egyéni képzési programokra történő online jelentkezés bevezetését, a tréningprogramokon történő részvételt a nemzeti irodák és pályázók felkészítésével támogatja. Az nemzeti irodák munkatársainak hatékonyabb együttműködése érdekében a SALTO E&T képzéseket és szakmai felkészítő csomagokat kínál az irodák munkatársainak is.

A SALTO E&T TCA az nemzeti irodák közti együttműködések támogatásában stratégiai tervezési feladatokat is vállal. Az Európai Bizottsággal, a nemzeti irodák igazgatóival, szakértői csoportokkal együttműködve, a pályázók bevonásán keresztül igyekszik segítséget nyújtani a minőségbiztosítás terén, mérni a programok eredményességét és hozzájárulni a programok folyamatos fejlesztéséhez.

Az egyéni tréningprogramok (TCA-k) résztvevői mondták

„Fontosnak tartom a személyes találkozókat, így könnyebb bizalmi kapcsolatokat kiépíteni, ami elengedhetetlenül fontos egy sikeres projekt elindításához, a megfelelő partnerek megtalálásához.”

„Mindig nagyon érdekes megtapasztalni nemzetközi viszonylatban, hogy bár a rendszerek és a gazdasági, szociális feltételek különbözőek, sokszor ugyanolyan nehézségekkel, problémákkal küzdünk, de az örömeink is hasonlóak.”

„Szükséges a jó tapasztalatok megosztása, mert az elsajátított tudás nem szabad, hogy öncélú maradjon.”

„A konferencia kiváló lehetőséget kínált a kapcsolatépítésre, jó gyakorlatok megismerésére és arra, hogy nemzetközi környezetben bemutassam projekteredményeinket.”

„A rendezvény hozzásegített a projekttervezés és megvalósítás hatékonyságának növeléséhez, a lehetséges érdekelt csoportok felkutatásához, a velük való kommunikációhoz és a nemzetközi, valamint hazai szintű kapcsolatépítéshez.”

További információ:
www.salto-et.net

A cikk szerzői:

- az interjút és a SALTO bemutatkozót készítette: ALMÁSSY ANETT
- a felvezető cikket írta: BALLA ÁGNES
- a résztvevők idézeteit összegyűjtötte: KISS TÍMEA
- a szakmai kitekintőt összeállította: TÓTH CSENGE

Szerkesztette: ALBRECHTNÉ GARAI KATALIN

School Education Gateway - Az iskolai oktatás európai online felülete

Az Európai Bizottság oldala egyre népszerűbb a pedagógusok, iskolavezetők, szakértők, döntéshozók és más közoktatási szakemberek körében. A hozzáférés szempontjából a nyelvi korlátok sem szabnak határt, hiszen a tartalma 23 nyelven, köztük természetesen magyarul is elérhető.

A School Education Gateway jó úton halad tehát afelé, hogy megkerülhetetlen fóruma legyen az európai közoktatásnak. Nem titkolt célja, hogy elősegítse a párbeszédet a különböző szereplők, így a kutatás, a szakpolitika, illetve a gyakorló pedagógusok, szakemberek között. Egyediségét az adja, hogy az egyes pedagógiai kérdésekhez kapcsolódóan egy helyen találhatunk meg szakpolitikai állásfoglalásokat, szakértői anyagokat, kutatási eredményeket, továbbképzési lehetőségeket és konkrét példákat, jó gyakorlatokat is, melyeket gyakran Erasmus+ együttműködések keretében dolgoztak ki.

Az Erasmus+ program kínálta pályázati lehetőségeket egyre többen ismerik. Könnyű azonban belátni, hogy az anyagi források önmagukban nem feltétlenül tudnak érdemben hozzájárulni az iskolákban folyó munka fejlesztéséhez. A platform egyik fő célja, hogy a módszertani támogatáson túl szakmai, tartalmi téren is segítsen megtervezni és megvalósítani a mobilitási és partnerségi projekteket.

A PORTÁL NÉHÁNY FONTOS FUNKCIÓJÁRÓL:

- Az Erasmus+ köznevelési mobilitási projektek megvalósítása szempontjából igen fontos **Kurzuskatalógus**, a tanárok és egyéb iskolai munkatársak számára megrendezett, szakmai fejlődésre lehetőséget nyújtó továbbképzések katalógusa, melynek tematikus kereső funkciója segíti a megfelelő szűrést.
- A **Mobilitási lehetőségek** keresőmotor ugyancsak a köznevelési mobilitási projektekben részt vevő pedagógusoknak, szakembereknek segít olyan külföldi fogadóiskolákat vagy szervezeteket találni, ahol vendégtanári megbízásokat (oktatási tevékenységet) tudnak vállalni, vagy szakmai látogatásokat (job shadowing) tudnak megvalósítani a jó gyakorlatok elsajátítása érdekében.
- A **Stratégiai partnerségek** nevű keresőfelületet az Erasmus+ köznevelési stratégiai partnerségek pályázattípus támogatására hozták létre. Ez partnerek keresését teszi lehetővé az Európa különböző országaiban működő iskolák vagy egyéb szervezetek között az oktatás színvonalának és a tanulás minőségének a javítását célzó közös projektek megvalósításához.
- A **Tanáradadémia** (Teacher Academy) oldal a pedagógusok szakmai fejlődését szolgáló személyes részvétellel zajló, ingyenes, online képzéseknek a keresőhelye. A szolgáltatás keretében olyan tanítási segédanyagok is elérhetők a pedagógusok és más, az iskolai oktatásban érintett munkatársak számára, amelyeket az eTwinning program résztvevői, az európai uniós intézmények munkatársai és az EU által finanszírozott egyéb projektek résztvevői dolgoztak ki.
- Az oldalon megtalálják még az **eTwinning** portál és a projekteredményeket bemutató **Erasmus+ Project Results Platform** közvetlen hivatkozásait is, ahol megismerhetők a projekttémához kapcsolódóan már bevált jó gyakorlatokat a projekttervezés bármely szakaszában.

Ahogy napról napra növekszik a regisztrált érdeklődők száma, folyamatosan fejlesztik az oldal felhasználóbarát sajátosságait, és a tartalma is gyarapszik ingyenesen elérhető hírekkel, online kurzusokkal, oktatási segédanyagokkal, videókkal és más szakmai anyagokkal. Továbbra is érdemes lesz tehát rendszeresen meglátogatni a köznevelés európai fórumát azoknak, akik pedagógiai munkájuk tágabb, nemzetközi összefüggései, eredményei iránt is érdeklődnek. •

www.schooleducationgateway.eu

SZILÁGYI RÓBERT
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

ADALÉKOK A HATÉKONY TANÁRPOLITIKA-ALKOTÁSHOZ

Az OECD által a kilencvenes évek végén életre hívott, 3 évente megszervezett PISA-felmérésre (Programme for International Student Assessment) a 2018-as mérést megelőzően legutóbb 2015-ben került sor. A mérések eredményeinek elemzése, a tanulások és következtetések publikációja folyamatosan zajlik. Mindezekből kitűnik, hogy a legtöbb országban továbbra is a tanulók lakhelyének (pontosabban az iskolájának) az irányítószáma a sikeres iskolai előmenetel leginkább meghatározó tényezője. A 2015-ös PISA-mérés fontos újítása volt, hogy egy tanári kérdőívet is belefoglaltak a mérésbe. Ennek a kérdőívnek az elemzése során első körben levont tanulságokról olvashatunk a 2018-ban megjelent *Effective Teacher Policies (Hatékony tanárpolitikák)* című OECD-kiadványban, mely elérhető a szervezet online könyvtárában.

Napjaink iskolájának legfontosabb erőforrása a tanár. A hatékonyság, az eredményesség és a méltányosság fejlesztése az iskolában nagyon függ attól, hogy kompetens emberek akarnak-e tanárként dolgozni, hogy minőségi munkát végeznek-e, és hogy minden egyes tanuló számára elérhető-e a minőségi oktatás.

Az *Effective Teacher Policies* című jelentés három, tanárpolitikával kapcsolatos kérdésre keresi a választ:

- Hogyan választják ki, fejlesztik, értékelik és fizetik meg a tanárokat a legjobban teljesítő országokban?
- Hogyan befolyásolja az oktatásban a méltányosságot a tanárok kiválasztása?
- Hogyan tehetik vonzóvá a tanári szakmát, és hogyan képesek a pályán tartani a tehetséges férfiakat és nőket az egyes országok?

A PISA-mérésekben részt vevő országok közül azon oktatási rendszerekben, amelyek kiemelt teljesítményt nyújtanak, a tanárok kiválasztása és értékelése rengeteg különböző alapelv mentén, eltérő gyakorlat szerint zajlik.

Különböző karrierutak és bértáblák jellemzik a rendszereket. Van azonban három dolog, ami, úgy tűnik, minden jól teljesítő oktatási rendszer sajátja:

- kötelező és huzamosabb ideig tartó iskolai gyakorlat a tanárképzés vagy a bevezető periódus részeként;
- változatos, egyénre szabott lehetőség a folyamatos szakmai fejlődésre, pl. az iskola által szervezett műhelymunkák keretében;
- jól működő mechanizmusok a tanárok értékelésére a folyamatos szakmai fejlődésre fókuszálva.

A PISA2015-ben részt vevő országok gyakorlatát illetően jellemző, hogy a hátrányos helyzetű iskolákban csökkentették a tanulói létszámot az osztályokban, és/vagy csökkentették a tanuló-tanár arányt. A részt vevő országok egy harmadát tekintve elmondható ugyanakkor az is, hogy a hátrányos helyzetű iskolákban kevésbé tapasztalt, alacsonyabb képesítéssel rendelkező tanárok tanítanak, mint az előnyös helyzetű iskolákban, és ez megmutatkozik a tanulói teljesítményekben is.

A kutatások eredményei egyértelműen bizonyítják, hogy a magasan teljesítő oktatási rendszerek nem egyszerűen azért vannak privilegizált helyzetben, mert a tanárokat hagyományosan jobban megbecsülik, hanem azért, mert tudatos szakpolitikai döntések sorával, és a döntések következetes implementációjával képesek voltak kiküszöbölni vagy legalábbis minimalizálni az adott rendszer hibáit.

A kiemelt teljesítményt nyújtó oktatási rendszerek három különböző kontinensen, nagyon eltérő közigazgatási struktúrákkal rendelkező országokban, más és más munkaviszonyok mellett működnek. Ez a tény azt sugallja, hogy jól felépített reformokkal, amelyeket felmenő rendszerben vezetnek be, figyelembe véve az iskolák lehetőségeit és kötelezettségeit, valamint a társadalmi kontextust, fantasztikus eredményeket lehet elérni arra vonatkozóan, hogy a rendszer képessé váljon az eredményes tanárok kiválasztására, fejlesztésére és megtartására, és biztosítsa, hogy a legtehetségesebb tanárok dolgozzanak a legnagyobb kihívásokkal szembesülő iskolákban és osztálytermekben.

Ahol az iskolavezetőknek van szabadságuk arra, hogy a tanárok felelősségi köreit, munkakörülményeit és fizetését a feladat nehézségének megfelelően alakítsák, ott több eséllyel lesznek képesek arra, hogy a legtehetségesebb tanárokat vonzzák a legnagyobb kihívásokkal teli osztálytermekbe.

Az eredmények rámutatnak arra, hogy mit tudna tenni a legtöbb ország annak érdekében, hogy jobban átlátható legyen a tanárok elosztása. Ez nemcsak azt jelentené, hogy felügyelik a tanárok számát, hanem alaposan szemügyre veszik a végzettségüket, a tapasztaltságukat, az eredményességüket. Minden tanárpolitikának, amely azt célozza,

PÁLYAORIENTÁCIÓ DIGITÁLIS ESZKÖZÖKKEL –

Ötletek a Digitális Módszertárból

hogy nyomon tudja követni a tanulói hátrányos helyzetet, törekednie kellene arra, hogy több tanár helyett minőségi tanárokat alkalmazzon a rosszul ellátott iskolák diákjaihoz.

Amellett, hogy vissza kellene szorítani a tanárok iskolák közötti méltánytalan elosztását, a legtöbb oktatási rendszer azzal is sokat tehetne a tanárok szükségleteiért, ha jobban támogatná a kezdő tanárokat a hátrányos helyzetű iskolákban. A tanárképzés, a mentorálás rendszere, a folyamatos szakmai fejlődés lehetőségeinek szélesítése mind hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a tanárok megszerezhessék a szükséges készségeket ahhoz, hogy hátrányos helyzetű iskolákban dolgozzanak, és jobban átláthassák ezen iskolák és tanulók társadalmi kontextusát. Ha az egyes országok támogatják a tanárokat ezekben az óriási kihívásokat jelentő feladatokban, akkor biztosítani tudják azt is, hogy a tapasztalt tanárok a szakmában maradjanak. •

Az összefoglalót készítette:
SZÚCS MARIANNA
Tempus Közalapítvány,
Tudásmenedzsment csoport

Van olyan, pedagógusoknak szóló ötlete, amellyel támogatná a pályaaorientáció vagy más műveltségterület iskolai feldolgozását? Ossza meg ötletét kollégáival: töltsd fel jó gyakorlatát a Tempus Közalapítvány Digitális Módszertárába vagy Módszertani Ötletgyűjteményébe.

www.tka.hu » Tudastár

A Tempus Közalapítvány Digitális Módszertárában évről évre gyűlnek a pedagógusok által feltöltött ötletek. Ennek köszönhetően – az idei feltöltéseket követően – közel 350, pedagógusok által készített módszertani ötlet közül válogathatnak az érdeklődők. Az Életvitel és gyakorlati ismeretek elnevezésű műveltségi terület támogatására (e terület foglalja magába többek között a technikát, a háztartást és a pályaaorientációt) több ötlet is felkerült a felületre. A pályaaorientációt és a technikai, életviteli ismeretek és készségek tanítását digitális eszközök is támogatják. Most két, ide vonatkozó ötletet emelünk ki. Merítsenek ötletet más tanárok kreatív és innovatív megoldásaiból, és osszák meg a többiekkel saját gyakorlatukat az ingyenes és folyamatosan bővülő Digitális Módszertárban vagy a Módszertani Ötletgyűjteményben!

ÉLMÉNYPÁLYA-TERVEZÉS ÉS TUDÁSMENEDZSMENT

Csikó Szilvia díjnyertes ötlete, a *Peregrinusok egykor és most – Életpálya-tervezés és tudásmenedzsment lehetőségei a középiskolás korosztály körében* című ötlet az életvezetés egyik alapvető kérdésének interaktív megközelítése, amely tantárgyaktól függetlenül, gyakorlati foglalkozásokon keresztül aktivizálja a tanulókat. Az ötlet fő célja a pályaválasztási döntés segítése és tudatosítása, valamint a középiskolás korosztály felkészítése (életpálya-elképzelések alapján) egy külföldi egyetemen töltött időszakra.

Felhasznált eszközök és szoftverek: *Tagxedo* (szófelhőkészítés), *Wordart* (szófelhőkészítés), *Bubble.us* (gondolattérkép-készítés), *PhotoFunia* (képszerkesztés), *Google Drive* (kérdőívek, űrlapok szerkesztése)

Ezért ajánljuk: A módszertani jó gyakorlat könnyen átvehető, a leírt digitális technológiák felhasználása a tanulásszervezés természetes része. A projekt komplex módon mutatja be az életpálya-építés szakszerű vezetését az iskolában, mivel olyan hasznos tevékenységek, mint például az Europass önéletrajz írása vagy a tehetségek azonosítása remek csoportos feladatok és játékok keretében valósulnak meg. Bár egyes elemei helyi jellegzetességnek számítanak, az ötlet jól adaptálható más középiskolák diákjai számára is.

PÁLYAORIENTÁCIÓ – TANULÁS SZERVEZÉS

Egy másik érdekes jó gyakorlat Szalontai Éva *Pályaaorientációs foglalkozáson alkalmazott modern tanulásszervezési eljárások az általános iskola 8. évfolyamán* című ötlete, amely a szakmákhoz kapcsolódó ismereteket bővíti, és a hozzájuk tartozó intézménytípusokat mutatja be. A feladatokon keresztül a diákok részletesebb képet kaphatnak az őket érdeklő munkatípusokról és az ezekhez vezető továbbtanulási lehetőségekről. Az IKT-eszközökkel támogatott foglalkozások (tankockák) játékelemként épülnek be a foglalkozásba, míg a Sway prezentáció a vázát képezi. Az ötletgazda továbbá nagy hangsúlyt fektet az információ továbbgondolására és az önálló információszerezésre is.

Felhasznált eszközök és szoftverek: *Learningapps* (feladatok készítése), *Sway* (előadások), *Wordart* (szófelhőkészítés)

Ezért ajánljuk: A tevékenységekhez tartozó részletes leírás és a megosztott prezentációk egyszerűsítik a pályaaorientációs foglalkozás felépítését. A leírásban található tankockák akár egy az egyben felhasználhatóak pályaaorientációs programunk részeként. A programot záró Képességűtkör-játék jó eszköz a gyerekek önismeretének fejlesztésére.

Összeállította: GYÖRGYI-AMBRÓ KRISTÓF
Tempus Közalapítvány, Tudásmenedzsment csoport

MEGÚJULT ONLINE SZERKESZTŐFELÜLETTEL ÉS ÚJ KIADVÁNNYAL JELENTKEZIK AZ EUROPASS

Az Europass dokumentumok egyre népszerűbbek az európai fiatal munkavállalók körében. 2005 óta az Európai Unió egyik hivatalos márkájává nőtte ki magát, ez által betöltve alapvető célját és értékét, reprezentálva az egységet a sokféleségben. Az Európai Unió területén egységesen elfogadott Europass önéletrajz átláthatóságával, letisztult formájával és praktikus megoldásaival segíti az uniós polgárokat szülőföldjükön éppúgy, mint más tagállamokban.

Az Europass önéletrajz 28 nyelven készíthető el az online szerkesztőfelületen. Az elérhető dokumentumok közül a legkedveltebb a már említett CV. Az önéletrajzi sablont hazánkban már több, mint 3,5 millióan töltötték ki, globális viszonylatban pedig ez a szám a 106 milliót is meghaladta.

A Nemzeti Europass Központ (NEK) új kiadványa, az „*Önéletrajz lépésről lépésre az Europass online szerkesztőfelületén*”, kézen fogva vezeti végig a felhasználót a tökéletes önéletrajz elkészítésének folyamatán.

Leírja, miért érdemes az Europass önéletrajzot választani, továbbá hogy mik az önéletrajz-készítés első lépései; hogyan érhető el a szerkesztőfelület legfontosabb beállításai, mit tegyen, aki kevés szakmai tapasztalattal rendelkezik, miért fontosak a személyes készségek, és még sok más kérdésre is választ ad.

Az új kiadvány az online szerkesztőfelület három olyan fontos újítását is bemutatja, melyek a 21. század rohanó világában már-már elengedhetetlenek.

Az első és egyik legfontosabb, hogy az online szerkesztőfelület használata ezentúl nem csak laptopon vagy asztali gépen lehetséges, hanem okos telefonra is optimalizált, iOS és Android operációs rendszerekre egyaránt. Így akár a metrón ülve is dolgozhatunk önéletrajzunkon.

A CV szerkesztése bármikor félbehagyható, mostantól felhőbe is menthető. Ez különösen hasznos, mert ezáltal bármely asztali gépről vagy laptopról folytatható a munka. Minden további változtatás elérhető lesz a Google Drive vagy a One Drive szolgáltatásban.

Végül, de nem utolsó sorban az elkészült Curriculum Vitae, az Europass online szerkesztőfelületéről közvetlenül megosztható az Európai Foglalkoztatási Mobilitás oldalára, ahová minden külföldre vágyó állásukereső feltöltheti az önéletrajzát.

Kiadványunk hátsó borítójának belső oldalán egy mintaönéletrajz is található, amely kiindulópontul szolgálhat egy saját önéletrajz elkészítéséhez.

AZ ONLINE SZERKESZTŐFELÜLET MÁR LÁTÁSSÉRÜLTEK SZÁMÁRA IS ELÉRHETŐ ÉS KÖNNYEDÉN HASZNÁLHATÓ.

ÖNÉLETRAJZ LÉPÉS RŐL LÉPÉSRE
AZ EUROPASS ONLINE SZERKESZTŐFELÜLETÉN

EUROPASS.HU » KIADVÁNYOK»
ÖNÉLETRAJZ LÉPÉS RŐL
LÉPÉSRE AZ EUROPASS
ONLINE SZERKESZTŐFELÜLETÉN

NYELVI INTEGRÁCIÓS EREDMÉNYEK ÉS KIHÍVÁSOK EGY SVÉD GIMNÁZIUMBAN

Az INNLAC-hálózat (International Network of National Language Centres) 12. éves találkozójára 2018. június 7-8-án került sor Stockholmban, Svédországban. A hálózat egyik alapító tagjaként Magyarországról a Tempus Közalapítvány Tudásmenedzsment csoportja is képviseltette magát Ausztria, az Egyesült Királyság, Norvégia és Franciaország mellett. A hálózat elsődleges célja a tapasztalatok és információk cseréje, közös projektek kidolgozása. Az idei év kijelölt témája a két- vagy többnyelvű osztályterem volt, melyhez kapcsolódóan a tagok egy iskolalátogatáson is részt vettek a Blackebergs Gimnáziumban, Stockholmban. Jelen beszámoló ennek a látogatásnak a tanulságait összegzi.

A Blackebergs Gimnázium Stockholm külvárosában található, és nagyjából 1100 tanulója van. Közülük a nem svéd anyanyelvűek aránya 15% - meglehetősen magas. Az ő nyelvi felzárkóztatásuk az intézmény fontos vállalása. Ennek megfelelően az iskolában hat nyelvi bevezető csoport van.

Svédországban a középiskolát (mely az általános iskolához hasonlóan mindenki számára ingyenes) 16 évesen kezdik a diákok egy év iskolaelőkészítő és 9 év általános iskolai tanulmány után, és 19 évesen fejezik be. A tankötelezettség 16 éves korig tart. A svéd anyanyelvű tanulókat a középiskola a tanulmányi eredményeik alapján rangsorolja, majd a rangsor alapján tölti fel az induló osztályokat. A nem svéd anyanyelvű tanulók 5 intézményt jelölhetnek meg, ahová jární szeretnének. Ezután központilag osztják szét őket az egyes iskolák között.

A tanulók a gimnáziumi tanulmányaik során mindvégig, összesen 3 éven keresztül jogosultak részt venni a nyelvi bevezető képzésben. Vannak olyan gyerekek, akiknek nincs szükségük három évre, mert már tanultak svédül az általános iskolában.

A gimnáziumba bekerülő tanulók részt vesznek egy felmérésen svéd és angol nyelvből, valamint matematikából. A korábbi érdemjegyeik és a felmérés eredménye alapján csoportokba osztják őket: a svédet, az angolt és a matematikát a saját svéd-, angol-, illetve matematikatudásuknak megfelelő csoportban tanulják a többi nem svéd anyanyelvű diákkal, a többi tárgyat pedig a velük nagyjából azonos svéd nyelvtudással rendelkező tanulóval közös csoportban.

A svéd nyelv oktatása során a nyelvtanárok a *translanguaging* elveit követik, amikor a két- vagy többnyelvű nyelvhasználók egy bizonyos nyelvi repertoárból választják ki és alkalmazzák a kontextusban szükséges elemeket. Ennek megfelelően bátorítják, és nem büntetik, hogy a nem svéd gyerekek a saját anyanyelvüket is használják. Ezért az összes nyelvi osztályterem többnyelvű osztályterem, ahol a tanár irányítja, de nem uralja a tanulók közötti interakciót, az azonos anyanyelvű tanulók pedig egymást segítik a megértésben. Közvetítő nyelvként akár még az angolt is használják más anyanyelvű társaikkal, hiszen azt is mindannyian tanulják.

Az iskola nyelvtanárai szerint a translanguaging egyik legnagyobb kihívása az, hogy sok gyerek egyszerűen nem akar az anyanyelvén beszélni. Úgy vélik, hogy svédül kell megtanulniuk, és úgy gondolják, hogy az anyanyelvük használatával ezt a folyamatot lassítják. A másik probléma az, hogy mivel a tanár nem mindig érti, hogy miről

beszélnek a gyerekek, segítséget nyújtani is nehezebb. Ennek a kihívásnak a kezelése az itteni nyelvtanárok szerint az egyik legfontosabb feladat. A legnagyobb sikernek azt érzik, ha a gyerekek közösen fejlesztik a nyelvtudásukat minden képviselt nyelven. Például elővannak egy regényt a saját anyanyelvükön, aztán prezentációt tartanak az olvasmányaikról a csoporttársaiknak. Ez megtörténhet kis csoportban is: először a saját anyanyelvükön, a velük azonos nyelvű diákoknak mesélnek az olvasmányélményről, majd a többieknek – svédül – mesélnek róla. A tanárok beszámolója alapján egyértelmű, hogy sokkal élénkebb beszélgetések keletkeznek, ha a tanulók először az anyanyelvükön dolgozhatnak egy témával kapcsolatban.

A svéd és a nem svéd anyanyelvű tanulók különböző tanterv alapján végzik a tanulmányaikat, ezért még azok a gyerekek sem kerülhetnek egy tanulócsoporthoz svéd társaikkal, akik magas szinten megtanultak svédül, így ők csak tanórán kívül – ritkán – kerülnek kapcsolatba. Ez a legtöbb tanár és diák szerint is rendkívül nagy probléma. A tanárok igyekeznek ellensúlyozni az iskola kettéosztottságát: olyan projekteket szerveznek, amelyeken a gyerekek együtt dolgozhatnak, pl. közös versenyeket, közös fahéjascsiga-sütést, közös rövidfilm-forgatást stb. Arra is van példa, hogy a nem svéd anyanyelvű, de kimagasló nyelvtudással rendelkező gyerekek korrepetálják a svéd anyanyelvűeket nyelvtanból. Szerveznek kulturális programokat is: ezeken a nem svéd tanulók a saját kultúrájukat mutathatják be társaiknak. Így került sor pl. sárkányeregetésre is – mivel az egyik évben nagyon sok tanuló érkezett Afganisztánból és Iránból, ahol ennek nemzeti hagyománya van. „Barátságprojekteket” is szerveznek, ahol egy svéd és egy nem svéd osztályt kapcsolnak össze egy-egy projekt erejéig. Ezek a rendezvények mind szociális integrációt tesznek lehetővé, ellensúlyozandó a tantermi integráció teljes hiányát. •

Svédországban törvény írja elő, hogy az egyes iskoláknak alkalmazniuk kell olyan tanárokat, akik azokat a nyelveket beszélik, amelyek jelen vannak a tanulói populációban. A rendelet szerint minden tanulónak jogában áll, hogy az anyanyelvén kapjon segítséget a tanulásban, ha erre igényt tart. A Blackebergs Gimnáziumban a 2017/2018-as tanévben a következő nyelvek voltak jelen: angol, dari, sorani, szomáliai, farsi, tigrina, spanyol, román, mongol, punjabi, urdu, mandarin (nem mindegyik nyelvet beszélő tanuló tartott igényt erre a lehetőségre). Az anyanyelvi tanár heti egy órában találkozik az erre igényt tartó tanulókkal.

SZÜCS MARIANNA, Tempus Közalapítvány, Tudásmenedzsment csoport

ÚJ UNIÓS PROGRAM A SZOLIDARITÁS JEGYÉBEN

Egyénileg vagy csoportosan, önkéntesként vagy munkavállalóként... Az Európai Unió a szolidaritás jegyében indít új programot: az Európai Szolidaritási Testület az önkéntes szolgálaton kívül munkavállalási és gyakornoki lehetőségeket is elérhetővé tesz. A projektek egy része nemcsak nemzetközi szinten valósulhat meg, hanem belföldi közösségi problémákra is reagálhat.

MI AZ EURÓPAI SZOLIDARITÁSI TESTÜLET?

A Testület (European Solidarity Corps) az Európai Bizottság új programja, amellyel a 18-30 év közötti fiatalokat szeretné szolidaritási projektekbe bevonni. A Testület révén a fiatalok kifejezhetik társadalmi elköteleződésüket, miközben hasznos tapasztalatokra és képességekre tehetnek szert, a szervezetek pedig a lelkes fiatalok segítségével, új meglátásaiból profitálhatnak. A projektek szociális témákat fedhetnek le, migrációval kapcsolatos vagy környezetvédelmi problémáktól kezdve edukációs témákon át a fiatalokat érintő kérdésekig.

Az Európai Unió a Testület révén szeretné erősíteni az európai kohéziót, szolidaritást, külön hangsúlyt fektet a társadalmi befogadásra és a hátrányos helyzetű fiatalok integrálására, aktivizálására, valamint a nem-formális és informális tanulásra. Mivel céljai eléréséhez nemcsak az önkéntesség nyújtotta lehetőségeket szeretné kihasználni, az Európai Bizottság kibővítette a megpályázható projekt típusok sorát: a szervezetek és a fiatalok immár olyan projektekben is részt vehetnek, amelyek **munkavállalással vagy gyakornoki tevékenység végzésével** járnak.

A Szolidaritási Testület 2018-2020-as periódusára 375,6 millió euró áll rendelkezésre.

PROGRAMFAJTÁK:

1. Önkéntesség:
 - a. egyéni
 - b. csoportos
2. Munkavállalás
3. Gyakornoki tevékenység
4. Szolidaritási projekt

MÁS, MINT AZ EURÓPAI ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT

Az önkéntes rendszer kialakításához az Európai Bizottság sokat merített a korábbi Európai Önkéntes Szolgálat alatt gyűjtött tapasztalatokból, s miközben megtartotta annak néhány sajátosságát, új opciókkal bővítette ki a palettát: az egyéni önkéntesség

mellett megjelent a csoportos forma is, valamint nem csak külföldi, hanem hazai projekthez is csatlakozhatnak a fiatalok.

Egyéni önkéntesség során a szervezetek 2-12 hónapos projektet valósíthatnak meg, amely során az önkéntes heti 30-38 órán át segíti a szervezet munkáját. (Hátrányos helyzetű fiatalok esetében lehetőség van rövidebb, 2 hét és 2 hónap közötti projekt megszervezésére is.) Az egyéni önkéntesség lehetővé teszi, hogy a fiatal részt vegyen a non-profit szervezet által kitűzött célok megvalósításában, növelje saját társadalmi felelősségérzetét, valamint informális úton sajátítsa el új kompetenciákat és tudást.

Csoportos önkéntesség révén arra van lehetőség, hogy egy 10-40 fős csapat 2 hét és 2 hónap közötti időszak alatt oldjon meg olyan felmerülő problémákat, amelyek az EU éves prioritásaihoz kötődnek. Ilyen lehet például egy kulturális örökség helyreállítása természeti katasztrófa után vagy kihalás szélén lévő állatok védelme. A projekt-típus előnye, hogy csoportos, így be tudja vonni azokat a fiatalokat, akik jobban szeretnek más fiatalokkal együtt dolgozni, valamint rövid, így azok is részt vállalhatnak benne, akik nem tudnak hosszú ideig elköteleződni. Hogy a projekt interkulturális jellege megmaradjon, a csapat legalább negyede külföldi kell, hogy legyen.

Önkéntesség során a program biztosítja az utazási költséget, az ellátást, a lakhatást és az önkéntes zsebpénzét, valamint nyelvtanulási támogatást is nyújt.

NEMCSAK A CIVIL SZFÉRA INDÍTHAT PROJEKTET

A Testület a civilszféra mellett nyitni szeretne (esetleg profitorientált) szervezetek felé, akik aktívan szerepet vállalnak szolidaritási témákban. A **gyakornoki program** keretein belül olyan fiatalokat fogadhatnak, akiknek még nincs (teljes körű) tapasztalata az adott területen, betanítást igényelnek, és 2-6 hónapig részt tudnak vállalni a szervezet életében. **Munkavállalás** során tapasztaltabb fiatalokat fogadhat a szervezet 3-12 hónapos időszakokra. Habár a fizetést mindkét esetben a szervezetnek kell állnia, támogatást kérhet például utazási vagy projektmenedzsment költségekre, valamint olyan kiadásokra, amelyek a hátrányos helyzetű fiatalok bevonásával járnak. Nemcsak külföldi, hanem belföldi szervezetekhez is csatlakozhatnak a fiatalok.

A FIATALOK IS AKTIVIZÁLÓDHATNAK

A **szolidaritási projektek** a hazai, közösségi szintű problémákra való reagálást teszik lehetővé. Szolidaritási projektek során minimum 5 fiatal dolgozik együtt 2-12 hónapon keresztül: a fiatalok fogalmazzák meg a projekt céljait és dolgozzák ki a megvalósításhoz szükséges lépéseket. Szervezetek ebben az esetben csak adminisztratív támogatást nyújthatnak a csapatnak.

További tippek és információk:
www.eusolidaritycorps.hu

EURÓPAI
SZOLIDARITÁSI
TESTÜLET

HARGITAI ÁGNES
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

ÉLMÉNYEK, LEHETŐSÉGEK, INFORMÁCIÓK

– új köntösben az Európai Ifjúsági Portál

„Hová menjek szakmai gyakorlatra?“, „Mit csinálhatok a tanulás mellett az Erasmus félévem alatt?“, „Milyen kulturális programot látogassak meg, ami tényleg nekem való?“, „Hogyan lehetek önkéntes?“. Nagyon sok fiatal gondolkodik ilyen és ezekhez hasonló kérdéseken – melyekre az Európai Ifjúsági Portál igyekszik választ adni.

Bemutatjuk az Európai Ifjúsági Portált

Az Európai Ifjúsági Portál 2003-ban jött létre az Európai Bizottság kezdeményezésére, tehát már másfél évtizede segíti az európai fiatalok uniós ismeretszerzését. Célja, hogy európai és nemzeti szintű információkat kínáljon a fiataloknak, ha egy másik európai országban élnek, tanulnak, dolgoznak, és érdeklődnek a környezetük és a világ iránt.

Az információk és a lehetőségek alapvetően a 13 és 30 év közötti fiataloknak szólnak, ezért a fókuszban a tanulással, a munkavállalással és a mobilitással kapcsolatos tudnivalók állnak, de olvashatók a korosztályt foglalkoztató társadalmi kérdésekkel kapcsolatos írások és interjúk is a weboldalon.

A portál két szinten működik: a tágabb, európai információk mellett 33 ország nemzeti oldalai is érdekes témákat, ismereteket kínálnak, összesen 27 nyelven. Ezeket az oldalakat az Erasmus+ programmal kapcsolatos tájékoztatói és népszerűsítő feladatokat ellátó, határokon átnyúló ifjúsági információs szolgáltató hálózat, az Eurodesk kezeli és tölti meg tartalommal. A hálózat országos koordinációja biztosítja hazai szinten a megfelelő színvonalú és gyakoriságú írásokat, illetve népszerűsíti az oldalt a fiatalok körében.

Milyen témákkal találkozhatunk az oldalon?

Már a portál főoldala elárulja nekünk, hogy ez a weboldal mivel is foglalkozik. Egyszerűen rátekinthetünk, ha a www.eip.tka.hu linken keressük. Itt kilenc fontos témát találunk: Tanulás, Mondd el a véleményed!, Kultúra és kreativitás, Egészség, Társadalmi befogadás, Gondolkozz globálisan!, és Utazás.

A cikkek olvasása-böngészése mellett a portál egyéb lehetőségeket is kínál. Idén először, a DiscoverEU program keretében a 18. életévüket betöltött fiatalok ingyenes vasúti utazási igazolványra pályázhattak. Ezt a programot az Európai Bizottság szeretné a jövőben is fenntartani. A portál az a biztos és hivatalos „központ”, ahol részleteket és további információkat olvashatunk erről a lehetőségről.

Ha a fiatalokat az utazáson túl egy kultúra minél alaposabb megismerése vezérli, és egy adott országban ideiglenesen, de életvitelszerűen szeretnének berendezkedni, akkor a rendelkezésükre álló nemzetközi mobilitási lehetőségeket kihasználva próbára tehetik önmagukat. Például önkénteskedhetnek vagy munkát vállalhatnak az Európai Szolidaritási Testület segítségével. Ehhez mindössze csak regisztrálni kell a felületen, és megtalálni a megfelelő helyet, ahol az élmények mellett munkatapasztalatot, és sok új ismerőst is szerezhetnek.

Mit rejt a jövő? – Hagyományok és innováció az Európai Ifjúsági Portálon

Az elmúlt évek tapasztalatai azt jelzik, hogy a portál akkor érheti el a legtöbb fiatalt, és akkor lehet számukra is a legérdekesebb és a leghasznosabb a honlapon található tartalom, ha kortárs újságírók segítségével veszünk igénybe. Cikkíróink szinte kivétel nélkül felsőoktatásban tanuló fiatalok, akiknek rendszeres publikációs lehetőséget biztosítunk a honlapon. A cikkeket, tudósításokat és interjúkat saját és mások élményei ihletik, illetve bízva ízlésükben, igyekszünk az általuk javasolt témákat megjelentetni a portálon az egyes rovatok elvárásaival összhangban. Ezért továbbra is arra biztatunk minden érdeklődő fiatalt, hogy jelezzék felénk, miről vagy kiről olvasnának szívesen, legyen szó egy érdekes ösztöndíj-lehetőségről, programról vagy egy különleges szakterülettel foglalkozó emberről (oktató, szakács, művész...).

Mint minden médium, az Európai Ifjúsági Portál is rendelkezik egyfajta szellemiséggel. A nyitottság és a befogadás két olyan alapérték, melyet a szerkesztőség minden tagja magáénak vall. Mivel a portál szorosan kapcsolódik a nemzetközi mobilitáshoz – elsősorban az Erasmus+ programhoz –, a jövőben igyekszünk egyre nagyobb hangsúlyt fektetni arra, hogy bemutassunk az Erasmus+ programmal és egyéb ösztöndíj-lehetőségekkel kapcsolatos projekteket. Igyekszünk megosztani jó gyakorlatokat, élménybeszámolókat, valamint a projektekből részt vevő szervezetek és fiatalok megismertetését is célként tűztük ki. Szeretnénk a portált – fiatalos szemszögének és hangvételének megtartása mellett – a fiataloknak szóló nemzetközi mobilitási információk és az ezzel kapcsolatos gyakorlati tudnivalók jól használható eszköztárává tenni. •

www.ifjportal.hu

KURDI MÓNKA

Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

HOGYAN VONHATJUK BE A FIATALOKAT EURÓPA JÖVŐJÉNEK MEGVITATÁSÁBA?

Módszertani áttekintés

„Nagyon jól érzem magam, az iskolai órákon is ilyen témákról kellene beszélgetni!”,
 „Szívesen részt vennék még hasonló programon!”,
 „Az osztálytársaimnak is ajánlanám ezt a lehetőséget!” – egy jól sikerült, fiataloknak szóló vitanap végén ilyen és ehhez hasonló visszajelzéseket hallhatunk a résztvevőktől. Milyen lépések vezetnek idáig, és miért tűnik néha lehetetlennek a fiatalokat bevonni az EU-t érintő témák megvitatásába?

A BEVONÁS MÁR A PROGRAM MEGÁLMODÁSOKOR ELKEZDŐDIK...

Fontos tisztában lennünk azzal, hogy bármilyen, fiataloknak szóló kezdeményezést szeretnénk is megvalósítani, már a „nulladik kilométerkőnél” terveznünk kell a fiatalok bevonásának kérdésével. Az ifjúsági programok szervezői ebben a fázisban alaposan számításba veszik a saját lehetőségeiket és prioritásait (például szakmailag megalapozott elképzeléseik vannak arról, hogy milyen témákról lenne érdemes fiatalokkal beszélgetni). Ha a program egy pályázat keretében valósul meg, akkor a támogató szervezet is sokféle elvárást támaszthat, amelyeknek meg kell felelni. Eközben azonban gyakran elsikkad az a szempont, hogy vajon mik lennének a fiatalok igényei, őket mi érdekli, mi az a tevékenység, amiben szívesen részt vennének. Hiába rendkívül aktuális kérdés az EU monetáris politikája, ha az nagyon távoli az általunk megszólítani kívánt fiatalok számára. Nehéz dolgunk lesz, ha igazán érdemi módon akarjuk őket bevonni a téma megvitatásába. Ma már egyre több szektorból hallunk a felhasználó központú tervezés (user-focused design) fontosságáról, és ez az ifjúsági és EU-s kezdeményezéseket is elérte. Ez a szemlélet jó kapaszkodókkal szolgál olyan szakemberek számára, akik fiatalokkal foglalkoznak. Íme néhány szempont, amely a tervezéskor jól jöhet:

■ **Váltsunk perspektívát!** Mindenekelőtt a fiatalok szempontjából gondoljuk végig, hogy mit fogunk velük csinálni. Tényleg érdeklődést felkeltő egy kamasz számára, ha meghívjuk őt egy nyilvános eseményre a helyi klubházban, ahol arról beszélgethet számára ismeretlen szakértőkkel, hogy az EU hogyan erősítse a fiatalok vállalkozókedvét? Mi az a téma, amiben a fiatalok valóban érintve érzik magukat? Mi az a tevékenység, amiben szívesen részt vesznek? Mit kínál a programunk, ami értékes egy fiatal számára annyira, hogy rááldozza a szabad idejét? Fontos, hogy ne csak általánosságban gondolkodjunk, hanem próbáljuk tényleg beleképzelni magunkat egy fiatal hétköznapijába. Támaszkodjunk valós információkra, például készítsünk online kérdőívet vagy interjúkat, hogy minél inkább megértsük, hogyan is gondolkodnak. Ha már van elképzelésünk arról, hogy milyen módon szeretnénk a fiatalokat bevonni, akkor mindig tegyük fel magunknak ezt a két kérdést: 1. Milyen értéket nyújt számára ez a lehetőség, miért éri meg számára a részvétel? és 2. Milyen okai lehetnek arra, hogy ne akarjon ebben részt venni?

■ **Adjunk élményt!** Arra, hogy a fiatalok részt vesznek egy kezdeményezésben, ahol javaslatokat tesznek és véleményt mondanak, gondoljunk úgy, mint egy valódi ajándékra a fiatalok részéről, hiszen időt, energiát, szellemi munkát fektetnek ebbe a tevékenységbe. Mit nyújtunk mi cserébe? Az igazán maradandó élmények azok, amelyek más tapasztalatokat foglalnak magukba, mint az átlagos hétköznapiak; amelyek lehetővé teszik, hogy a fiatalok kapcsolódni tudjanak egymáshoz és másokhoz; amelyek izgalmas felismerésekkel szolgálhatnak, vagy magukban hordozzák az elismerés, büszkeség érzésének lehetőségét. Gondoljuk végig, hogy vajon az általunk szervezett programban hogyan tudnának érvényesülni ezek az elemek.

■ **Vonjuk be azokat, akik be tudják vonni a fiatalokat!** A bevonás egyik legnagyobb akadálya, hogy a fiatalok nehezen elérhető célcsoport. Ezért érdemes kapcsolatokat építenünk azokkal, akik meg tudják szólítani őket vagy hatással vannak rájuk, például a szülőket, tanárokat. Ebben az esetben ugyanúgy számításba kell vennünk az ő szempontjaikat is: hogyan gondolkodnak, mit tartanak értékesnek, mi motiválja őket – építsük erre a bevonásukat.

A különböző vitatípusokról lásd: Gondolkodjunk 3D-ben!, DIA, 2015., letölthető: www.i-dia.org/kiadvanyaink

A viták, vitaesemények szervezésével kapcsolatban hasznos tippeket találhatunk a DIA Blog Szertár című rovatában: www.i-dia.org/szertar/

TEREMTSÜK MEG A RÉSZVÉTEL KÖRÜLMÉNYEIT!

Amikor már nemcsak tervezzük, hanem élesben is bevonjuk a fiatalokat egy beszélgetésbe vagy vitahelyzetbe, olyan körülményeket kell kialakítanunk, amelyekben valóban érdemi párbeszéd tud létrejönni. Ez is tudatos átgondolást igényel, amelyben fontos figyelembe venni az alábbiakat:

■ **Bizalommal teli légkör és partneri viszony.** Meg kell teremtenünk a feltételeit annak, hogy a fiatalok bátran el merjék mondani a véleményüket. Ez a korosztály különösen érzékenyen detektálja, ha bizonyos típusú válaszokat várnak tőle – ha a fiatalok azt érzik, hogy megítélhetik őket a gondolataik miatt, hogy lehetségesek buta válaszok, vagy bizonyos vélemények „elnyomnak” más nézőpontokat, akkor passzivitásba vonulhatnak, vagy csak nagyon általános megfogalmazásokat tesznek.

■ **Legyünk tisztában azzal, hogy milyen tudást és kompetenciákat vár el a fiataloktól az adott helyzet.** Mind a szervezők, mind a résztvevők számára kudarchoz vezet, ha a vita vagy a beszélgetés olyan tudásra és készségekre alapoz, amelyeknek a fiatalok nincsenek birtokában. Előfordulhat, hogy az adott témáról informáltság hiányában a fiatalok nem tudnak véleményt formálni, vagy lehet, hogy a vitahelyzet emelt szintű érvelési, kérdező, kritikus gondolkodási készségeket vár el, és így kihívás a résztvevőknek. Ez nem jelenti azt, hogy nem lehetnek elvárásaink a beszélgetés tartalmát vagy minőségét illetően, de szükség esetén építsünk be a programba „hiánypótló” elemeket, pl. kreatív módon bővítsük a fiatalok ismereteit a témáról, vagy a vita előtt tartunk készségfejlesztő workshopot, ahol megismerkedhetnek a helyes érvelés szabályaival. Ezáltal többet nyújt számukra a program egy beszélgetésnél, és mi is erősíthetjük a viták minőségét.

■ **Profi módszertan.** Mindkét fent tárgyalt szempont alapja az az átgondolt módszertani keret, amelyben a beszélgetés megvalósul. Fontos tisztában lennünk a különböző vitaformákkal (például alkalmazhatunk szabályozott, strukturált kereteket a beszélgetéshez, vagy kötetlenebb, közösségi vitát), ezek előnyeivel és hátrányaival, megvalósításuk lépéseivel. Szükségünk lesz felkészült facilitátorokra, akik kezelni tudják a nehéz helyzeteket.

Mindebből következik, hogy a fiatalok bevonása az Európát és saját jövőjüket érintő témákba egy rendkívül összetett feladat, de kétségkívül megér minden próbálkozást. Nemcsak a cikk elején is jelzett pozitív és lelkes visszajelzések reményében, hanem azért is, mert ily módon sokat tehetünk azért, hogy a fiatalok pozitív élményeket szerezzenek az érdemi párbeszéd természetéről, felismerjék saját felelősségüket az EU jövőjének alakításában, és egy olyan vitakultúra nagykövetéivé váljanak, amely értéknek tekinti a vélemények és világnézetek sokszínűségét. •

EGY INSPIRÁLÓ PÉLDA: A SZÓVAL?! ORSZÁGOS VITAVESENYSZÉNY

Egy középiskolások számára szervezett vitaverseny három éven át tartotta lázban fiatalok százait olyan kérdésekről, mint az EU bővíthetősége, az euró bevezetése, vagy az EU-ban alkalmazott munkanyelvek dilemmája. Vagyis a Szóval?! sikeres volt abban, hogy a kamaszokat olyan kérdések megvitatására motiválja, amelyekbe ritkán kapcsolódnak be önmaguktól. Hogyan? Mindenekelőtt remek választás volt a témákat egy versenybe ágyazni, hiszen a vetélkedés és a fiatalok igényeire szabott nyeremények (utazás, tech kütyük) lehetősége motiválta őket. Emellett a program során a fiatalok és felkészítő tanáraik rengeteg izgalmas új tudásra és készségre tettek szert, amitől többnek érezhették magukat. A verseny során elért sikerélmények büszkeséggel töltötték el mind a diákokat, mind az iskolákat. A vitaverseny szokatlan formátuma, fiatalos kommunikációja és a bevont hírességek azt üzenték a fiatalok számára, hogy valami igazán különleges, nem hétköznapi kezdeményezésben lehet részük. Mindez együttesen, a szervezők felkészültségével párosulva egy olyan programot hozott létre, amely azt bizonyítja, hogy a fiatalok bevonása komplex témák megvitatásába egyáltalán nem reménytelen, ha az átgondolt, kreatív, a résztvevők igényeire szabott módon történik.

A Szóval?! Országos Vitaverseny az Európai Bizottság, a Külügyminisztérium és az Európai Parlament kezdeményezésére, az Európai Unió finanszírozásában valósult meg.

Az Európa a polgárokért programban egyre nagyobb hangsúly helyeződik a fiatalokra, akik a program egyik fontos célcsoportját alkotják. Néhány éve ugyanis kiemelt prioritás az Európa jövőjéről folytatott diskurzus, amely arra keresi a választ, milyen Európát szeretnének az itt élők, különösen a „jövő zálogát” jelentő fiatalok. Ezért – lehetőség szerint – a fiatalokat is minél fontosabb bevonni a projektekben zajló munkába, és ennek révén a történelmi tanulságokon és az Európai Unió konkrét vívmányain alapuló párbeszédbe a kontinens jövőjéről.

A cikk szerzője:
TAKÁCS VIKTÓRIA, ifjúsági szakember

Kincsestár

Válogatás az Erasmus+ projektek során kidolgozott szellemi termékekből

Felkészülés egy önállóbb életre

Az Európai Unióban és Magyarországon egyaránt fontos célkitűzés, hogy a fogyatékkal élők ellátása nagy intézmények helyett kisebb, közösségi alapú lakhatást biztosító otthonokban történjen. Az erre való felkészülést támogatta a KézenFogva Alapítvány projektje, amelyben képzéseket és tananyagokat dolgoztak ki, hogy minél inkább gördülékennyé tegyék az átmenetet.

Azoknak, akik korábban életvitel-szerűen, akár gyerekkoruktól kezdve nagy intézményben éltek, óriási kihívást jelent egy új helyen beilleszkedni, ahol ráadásul sokkal nagyobb önállóságot kaphatnak, és az életük olyan területeiről is gondoskodniuk kell, amelyekről korábban soha. Ennek a folyamatnak a támogatása volt a célja a *Közös utakon Európában (STEPS)* projektnek.

A nemzetközi együttműködés keretében elkészült kézikönyvek alapvetően fogyatékos emberekkel foglalkozó szakembereknek, támogató személyeknek szólnak, de **a tananyagok egy része kifejezetten a családtagoknak, illetve maguknak a fogyatékos embereknek nyújt segítséget** – a leghétköznapibb kérdésekben is.

A több országban zajló tesztelés után került sor a tréningek anyagának finomhangolására, így végül olyan könnyen érthető, gyakorlatias kézikönyvek készültek el, amelyek a témával foglalkozó **képzések során, illetve azoktól függetlenül is jól használhatók.**

www.kezenfogva.hu/steps-kozos-utakon »

A STEPS projekt tréninganyagai

Kis könyv nagy ötletekhez

Módszertani kézikönyvet készített a Demokratikus Ifjúsáért Alapítvány a fiatalok problémamegoldó és kreatív tervezési készségeinek fejlesztéséhez. A kiadványt tanulássegítő céllal alkották meg, és konkrét óravázlatokat is készítettek, hogy a probléma alapú tanítást a pedagógusok beépíthessék az óráikba.

„A kreatív problémamegoldás egy izgalmas, kihívásokkal teli alkotó folyamat, amelynek során sok-sok tanulás, próbálkozás, gondolkodás, tévedés és felismerés árán születik meg egy új ötlet... Ez a kiadvány a kreatív megoldáskereső folyamat lépéseit mutatja be, és **segítséget nyújt pedagógusok, fiatalokkal foglalkozó szakemberek, trénerek számára**” – áll a mindenki által elérhető kézikönyv előszavában.

A kiadvány a *Helyben vagy!* című ifjúsági projekt keretében nyerte el végleges formáját, sok év tapasztalatát felhasználva. Módszertani ajánlások, konkrét gyakorlatok, példák segítségével mutatja be azt az eszköztárat, ami a 14-18 éves korosztállyal foglalkozók rendelkezésére áll a témában.

„A kreatív problémamegoldás fejlesztése változatos eszközökkel történhet (a rejtvényfejtéstől a modellépítésen át a programozásig), ám ebben a könyvben mi egyetlen problémátípusra koncentrálnunk: a közösségi problémákra” – írják. „Az elhanyagolt parkokra, a közösségi terek hiányára, a közösség tagjai közti konfliktusokra. Azt gondoljuk, hogy ezeken az összetett, sokszereplős, nyitott végű problémákon keresztül **a fiatalok megtapasztalhatják, hogy képesek változásokat kezdeményezni a világban**, hatással tudnak lenni mások életére, és felismerik, hogy ők is egy közösség tagjai, amelynek jövőjét illetően felelősséggel és feladatokkal bírnak.”

www.i-dia.org » Kiadványok »

Kis könyv nagy ötletekhez

Játékos tanulás mobileszközökkel

Hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására és jó képességű diákok tehetséggondozására egyaránt használható az a digitális tananyag, amelyet az InterRégió Fórum Egyesület által koordinált projektben fejlesztettek. A tanári irányítással működtetett játékos feladatok egyszerre inspirálják és motiválják a gyerekeket.

Erre utal a projekt címe is: *Innovatív gyakorlatok a kisiskolások oktatásában – Inspiráld és motiváld!* Ahogy a gyakorlat mutatja, ez meg is valósul a vidám grafikai elemekkel illusztrált alkalmazást használó 8-12 éves gyerekek körében, hiszen **kimutathatóan nőtt az anyanyelvi, matematikai, természettudományos és digitális kompetenciájuk.**

A projektet azért hozták létre, hogy a tanórákat izgalmasabbá, a tanulást pedig hatékonyabbá tegyék az alsó tagozatosok számára, ezáltal megkönnyítsék a felsőbe történő átmenetet, és egyúttal hozzájáruljanak a korai iskolaelhagyás csökkentéséhez. Az elérhető tananyagok és óratervek bármilyen tantárgy esetén használhatók, akár új ismeretek elsajátításáról, gyakorlásról, vagy épp a tanórák színesítéséről van szó. **Sőt, a mások által elkészített tartalmak használatán túl új teszteket is létre lehet hozni az alkalmazásban.**

A játékos feladatokat mobiltelefon vagy tablet segítségével, regisztráció után lehet elérni a projekt honlapján, ahol a felületet részletesen ismertető felhasználói, illetve a drámapedagógiai módszertani elemekkel bővített tanári kézikönyv is megtalálható.

www.minspire.eu

Mi vár a falakon kívül?

A Váltó-sáv Alapítvány projektjében olyan szellemi termékeket hoztak létre, amelyek nagy segítséget nyújthatnak például deviáns fiatalokkal és felnőttekkel, az iskolarendszerből kimaradó munkanélküliekkel, menekültekkel, hajléktalanokkal vagy fogyatékos emberekkel foglalkozó szervezetek számára.

Öt ország vett részt a *PRE-projektben*, amely a büntetőeljárás alatt állók, az elítéltek, és a büntetésük letöltése után szabadulók társadalmi és munkaerőpiaci (re)integrációjának elősegítését célozta. Bár a nemzetközi partnerség tevékenysége egy speciális felnőtt tanulási célcsoportra irányul, a kidolgozott anyagokat számos más területen is lehet használni. **A projekt eredményei jól adaptálhatók hasonló problémákkal küzdő, hátrányos helyzetű, marginalizálódott célcsoportok esetén**, ahol a képzés célja az önálló életvitelre, társadalmi, munkaerőpiaci beilleszkedésre való felkészítés vagy annak erősítése.

A projekt angol nyelven elérhető nyolc szellemi termék elméleti összefoglaló tanulmányokból, elemzésekből, esettanulmányokból, tantervből, pedagógiai anyagokból és interaktív tréning gyakorlatokból áll, melyek a civil életre való felkészülésre fókuszálnak. Foglalkoznak például a digitális kompetencia fejlesztés témájával, a szociális érzékenyítéssel, az egyéni támogatás és mentorálás fontosságával, illetve javaslatokat fogalmaznak meg a szociális szövetkezetek működtetésével kapcsolatban.

www.preproject.hu

Összeállította: GYŐRPÁL ZSUZSANNA
Tempus Közalapítvány, Kommunikációs egység

Biogazdálkodásról mindenkinek

Az ökológiai gazdálkodás alapjairól készítettek tananyagot az ECO-Motive elnevezésű projektben. Ezzel elsősorban a hátrányos helyzetű, alacsonyán képzett emberek foglalkoztatását szeretnék elősegíteni. **A képzési anyag jól alkalmazható a szak- és felnőttképzés területén, de önkormányzatok és civil szervezetek számára is érdekes és hasznos lehet.**

A projekt a *Szent István Egyetem Mezőgazdaság- és Környezettudományi Karának* koordinálásával valósult meg – képzők felkészítésével, tanmenet és oktatási segédanyag kidolgozásával, mintakertek létrehozásával. A négy ország együttműködésében létrejött tananyagot többek között **kistelepülések agrárszakemberei, helyi tapasztalt gazdálkodói is eredményesen tudják használni** az alacsony iskolai végzettségű, hátrányos helyzetű emberek képzésében.

A projekt hosszú távú célja az volt, hogy a képzést elvégzők szakmai tudást szerezzenek az ökológiai zöldség- és gyümölcsstermesztés, a kisállattartás, valamint az értékesítés területén, és ezeket az ismereteket eredményesen kamatoztassák a saját kertjükben, a helyi önkormányzat által működtetett közösségi vagy szociális kertekben, vagy akár biogazda vállalkozónál dolgozva.

A projektben született egy módszertani példatárral egybekötött oktatási segédanyag képzők részére, valamint elkészült egy öt füzetből álló, **közérthető, gazdagon illusztrált tanulási segédanyag** hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű személyek, illetve hobbi kertészek részére.

www.eco-motive.gak.hu/ft/pdf_view

További kézikönyvek, útmutatók, óratervek, kérdőívek, segédanyagok és forrásgyűjtemények:
www.tka.hu » Tudástár » A projektek során kidolgozott módszertani anyagok

Tanulj bringázni a suliban!

Safe4Cycle – BringaAkadémia európai módra

Bizonyára sokakhoz eljutott a közelmúltban a médiából az az örömteli hír, hogy 2018 őszén 200 ezer közlekedésre nevelést segítő kiadvány kerül majd az ország negyedik-ötödikes diákjaihoz. Azt talán kevesebben tudják, hogy ennek a kiadványnak az alapjául a Vuelta Sportegyesült koordinációjában, négy ország együttműködésével megvalósuló Erasmus+ köznevelési projekt során kidolgozott BringaAkadémia munkafüzet és oktatói kézikönyv szolgált. A Safe4Cycle projektről Szűcs Dóra projektkoordinátorral beszélgettünk.

A Vuelta Sportiroda második évtizede foglalkozik kerékpáros ügyekkel, a kerékpáros közlekedés fejlesztésével Magyarországon. Milyen nemzetközi szervezetek csatlakoztak a partnerséghez?

2015 tavaszán egy hasonló témában szervezett konferenciánk kapcsán keresett meg minket egy erdélyi magyar civil szervezet, a Marosszéki Közösségi Alapítvány, akik szűkebb hazájukban nagy erővel viszik előre – több civil ügy mellett – elsősorban a kerékpáros közlekedés témáját. Náluk különösen nagy lemaradás van ezen a területen, szerették volna a mi példánkat követni, mi pedig szerettük volna a nálunk már működő szakmai tudást továbbvinni és tökéletesíteni. Ebből a közös lendületből született meg a Safe4Cycle projektünk alappillére. Osztrák partnerünk, az EasyDrivers Mobile Radfahrerschule szintén kerékpáros közlekedésbiztonsági oktatással foglalkozó szervezet, akiknek nem csak gyermekek részére kidolgozott, hanem többféle kategóriában, többféle igényhez (a legkisebektől egészen a senior korosztályig) igazodó oktatási programjuk van.

Hogy kerek legyen a történet, negyedik partnerként felkértük az Európában a kerékpározás „bölcsőjének” tartott Hollandia közlekedéstudományban vezető intézetét, a Mobycon-t, hogy szakmai tanácsadóként vegyen részt az európai kezdeményezésben.

Mire a legbüszkébbek a két év eredményei közül?

A Safe4Cycle leginkább kézzelfogható eredménye, amire a legbüszkébbek is vagyunk, az a két kiadványunk: a BringaAkadémia munkafüzet és a BringaAkadémia oktatói kézikönyv. Régóta szerettük volna elérni, hogy legyen egy olyan kiadvány Magyarországon, ami a legfontosabb kerékpáros közlekedési ismereteket tartalmazza gyerekbarát, mégis informatív módon: sok színes képpel, kevés szöveggel. A grafikák magalkotásánál fontos szempont volt, hogy olyan közlekedési jelzőtáblákat, útburkolati jeleket jelenítsünk meg, amikkel az utcán is találkozhatnak a gyerekek – számos kiadványt lehet ugyanis beszerezni a könyvesboltokban, azonban ha belelapozunk ezekbe, általában egy osztrák vagy német rendőr néz velünk szembe a rajzokról, természetesen az adott országnak megfelelő környezettel illusztrálva. A BringaAkadémia oktatói kézikönyvet az elmúlt két évben mintegy ötszázan vehették át tőlünk: egyrészt az ORFK Országos Balesetmegelőzési Bizottsága megbízásából 200 rendőr, polgárőr vett részt egynapos BringaAkadémia tréningen, másrészt 2018 tavaszán a Bringásvándor pedagógus-továbbképzésen is 270 pedagógushoz jutott el a kiadvány. Aki tehát részt vesz bármilyen BringaAkadémia képzésen, biztosan hozzájut az oktatói kézikönyvhez. A BringaAkadémia munkafüzetet például Szombathelyen, Karcagon, Bükkzentkereszten már az összes iskolában rendszeresen használják.

Az elkészült kiadványok a mögöttes elméleti és gyakorlati képzéssel kiegészítve alkotnak komplex tudásanyagot, a kiadványok csupán segédanyagként szolgálnak a későbbi oktatáshoz, tanuláshoz.

De az iskolai keretektől elrugaszkodva létrehoztunk egy bárki számára hozzáférhető online interaktív felületet is, ahol a gyerekek, akár szüleikkel közösen, biztonságos környezetben tesztelhetik elméleti tudásukat mielőtt kimennének a forgalomba. Ez a játékos formában kialakított kis videó olyan alap döntési helyzeteket állít a gyermekek elé, amellyel a forgalomban közlekedve naponta találkozhatnak. A videó magyar, román, német és angol nyelven érhető el a projektünk honlapján.

Jelenleg hol tart Magyarország a kerékpáros oktatás, illetve kerékpáros közlekedés terén a többi partnerországhoz képest?

A földrajzi helyzet, a kerékpáros infrastruktúra fejlettsége, a kerékpáros közlekedés elismertsége, beágyazottsága mind-mind jó indikátorai annak is, hogy az iskolai kerékpáros oktatás milyen szintet, hány gyermeket ér el egy-egy országban. Romániáról sokat elmond, hogy a helyi KRESZ szerint 14 éves kor alatt közutakon, az úttesten tilos kerékpározni, ugyanakkor egy Marosvásárhely méretű városban mindösszesen pár száz méternyi kerékpárutat találunk. Ezzel szemben Ausztriában az általános iskola 4. évfolyamán a gyerekeknek egy vizsga keretében kell számot adniuk (elméleti) kerékpáros közlekedési ismereteikről, és 12 éves koruk alatt csak akkor mehetnek ki önállóan, felnőtt kísérete nélkül a közutakra, ha egy gyakorlati vizsgát is sikerrel teljesítenek. Ez utóbbi nem kötelező, de a gyerekek többsége igyekszik megszerezni a „kerékpáros jogosítványt”.

Az utazásaink során kicsit bepillantottunk a jövőbe: Hollandiában részt vettünk olyan foglalkozáson, ahol az egyik téma a kerékpározás közbeni mobilhasználat volt, mivel ez jelenti az egyik legfontosabb baleseti okot a kerékpárosok körében. (Emiatt 2018 szeptemberében döntöttek a telefonhasználat tiltásáról.) Ezzel a kérdéskörrel előbb-utóbb biztosan nekünk is foglalkoznunk kell. A másik példa az osztrák partnerünktől származik, aki – ha nem is gyerekeknek elsősorban, de – e-bike oktatással is foglalkozik. Nálunk még kevesen használnak e-bike-ot, de semmi kétségünk nem lehet afelől, hogy előbb-utóbb Magyarországon is elterjednek az elektromos rásegítéssel üzemelő kerékpárok, amik egészen másképp tudnak mozogni, mint az elektromos motor nélküli bringák.

Magyarország – mint annyi más területen – kelet és nyugat között féluton lavírozik a kerékpáros oktatás területén is: az általános iskolák 3-4. és 5-6. évfolyamán a választható tantárgyak között szerepel a BringaAkadémia is. Ugyanakkor sokszor azt tapasztaljuk, hogy nemhogy heti egy tanórát nem tudnak a (kerékpáros) közlekedési ismeretek átadására fordítani az iskolákban, hanem sokszor a Nemzeti alaptantervben elvileg szereplő évi átlag 3 tanórát sem.

Talán idén teszünk egy nagy lépést előre: a BringaAkadémia munkafüzet gyalogos ismeretekkel való bővítésével megszületett a Közlekedő kisokos című kiadvány, amely 2018 őszén elvileg minden 4. és 5. évfolyamos tanulóhoz eljut, összesen 200.000 példányban. Ez nagy segítség lehet a pedagógusoknak a kötelező óraszám megfelelő tartalommal való kitöltéséhez.

Ez óriási eredmény, gratulálunk hozzá! Most, pedig nincs más hátra, mint hogy elmondjuk az olvasóknak, hogy hol lehet a projekt eredményeit megtekinteni!

A Safe4Cycle projektben született tananyagot Magyarországon a BringaAkadémia program keretében hasznosítjuk a továbbiakban. Az érdeklődők (nem csak pedagógusok) részére 30 órás akkreditált továbbképzéseket szervezünk, melyek legalább 8 fő jelentkezése esetén indulnak, bárhol az országban, ahol erre igény van. A jelenléti típusú képzés során az összes olyan elméleti és gyakorlati ismeret terítékre kerül, ami szükséges az általános iskoláskorú gyermekek biztonságos és magabiztos kerékpáros közlekedésre neveléséhez. Az iskolai oktatást segíti a BringaAkadémia munkafüzet, illetve BringaAkadémia oktatói kézikönyv, amelyet minden, a továbbképzésen részt vevő mentor megkap.

A projektről a <http://www.safe4cycle.com> oldalon, a továbbképzésekről pedig a www.bringaakademia.hu oldalon található további információt, illetve az info@bringaakademia.hu címen Abelovszky Tamás programvezetőt kereshetik az érdeklődők.

PROJEKT CÍME:

Safe4Cycle

KOORDINÁTOR:

Vuelta Sportegyesület

TEVÉKENYSÉG TÍPUS:

KA2 - Vegyes intézményi összetételű köznevelési stratégiai partnerségek

PARTNEREK:

Marossszéki Közösségi Alapítvány, Románia, EasyDrivers Mobile Radfahrschule, Ausztria Mobycon, Hollandia

Az interjút készítette:

FINTÁNÉ HIDY RÉKA

Tempus Közalapítvány, Erasmus+ Programiroda

Óvodapedagógusok a nagyvilágban

Az Erasmus+ program köznevelési mobilitási pályázattípusában az óvodáknak, bölcsődéknek is kiemelkedő szerep jut. Az óvodapedagógusok, kisgyermeknevelők, dajkák, de akár a vezetőség tagjai is részt vehetnek külföldi nyelvtanfolyamon, módszertani továbbképzésen, szakmai látogatáson vagy hospitáláson a program támogatásával, ezáltal a munkatársak lehetőséget kaphatnak a szakmai, szellemi megújulásra. A perkáti Szivárvány Óvoda két sikeres Erasmus+ projektet is megvalósított, melyek hatása nem ért véget a projektek befejeztével. Az Erasmus+ projektcsapat tagjait kérdeztük meg arról, hogy miért érdemes óvodaként részt venni nemzetközi pályázatokban.

Két Erasmus+ mobilitási projekt sikeres megvalósításán vannak túl. Mi volt az első lépés? Hogyan jött az elhatározás, hogy belevágnak a pályázatiírásba?

Nevelőtestületünk egy jól összekovacsolódott, új utakat kereső, aktív csapat, egy támogató elveket valló óvodavezetővel. A hazai utakat, kihívásokat már ismertük, ezért merült fel bennünk az igény az „európaiasodásra”, az országhatárainkon kívüli kitekintésre. Ennek megvalósítása érdekében szükségesnek láttuk kulcskompetenciáink fejlesztését a minél szélesebb körű nemzetközi tapasztalatszerzés megteremtésével. ...és **elkezdünk nagyokat álmodni...**

Az első lépésre egy személyes indíttatás inspirált bennünket, 2014 októberében egy csapatépítő kiránduláson vettünk részt az Egyesült Királyságban. Ezen az utazáson még csak kívülről láttunk külföldi óvodát, bejutnunk nem sikerült. Az interneten barangolva láttuk, hogy vannak olyan pályázatok, melyek az óvodapedagógusoknak is lehetővé teszik azt, hogy betekinthesse a külföldi óvodák munkájába. Ezután egyszer csak ott ültünk a Tempus Köz-alapítvány egyik termében, és hallgattuk a tájékoztatást. Így indultunk neki az első, majd a sikeren felbuzdulva a második utazásnak.

Nyelvtanfolyamokon vettek részt, szakmai látogatásokat tettek. Milyen szempontok alapján választották ki a fogadóországokat?

A szükségletek, célok meghatározása után a projekt első lépéseinek egyike a lehetséges partnerek kiválasztása volt. Fontos szempont volt számunkra, hogy először magyar nyelvű óvodákat találjunk, mivel az idegen nyelvi kompetenciánk még fejlesztésre szorult. Szempont volt még, hogy a fogadó intézmény a miénkhez hasonló elvek alapján működjön. Az első pályázat során partnereinket szakmai kiadványokban publikált írásaik alapján választottuk ki. Így jutottunk el két erdélyi és egy szlovákiai magyar óvodába. Ebbe a pályázatba a nyelvtudás fejlesztését is beépítettük. A sikeren felbuzdulva második pályázatunkba már idegen nyelvű óvodákkal való kapcsolatfelvételt is beépíthettünk.

A megvalósított mobilitások milyen hatással voltak a kiutazó pedagógusokra és az intézmény egészére?

A mobilitások során folyamatosan beszámoltunk szakmai munkánkról és élményeinkről az óvoda blogján és a sajtóban. Személyes visszajelzésekből tudjuk, hogy a közvélemény figyelemmel kísérte szakmai munkánkat szerte az országban, de hírt adtunk magunkról a nagyvilágban is. Perkáta csak egy kis település Fejér megyében, de pályázatainkkal elvihettük jó hírért, bemutathattuk, bemutatkozhattunk más országokban, illetve hazánkban is. Az intézmény „imázsa” felértékelődött. Az óvoda szellemisége még nyitottabbá vált, gazdagodott. **Nyitni a világ felé csak nyitott szellemiséggel lehet.** Az egyik nyelvi kurzusnak köszönhetően kapcsolatot alakítottunk ki egy franciaországi óvodával, amelynek eredményeként egy közös projekt jött létre. Az intézményi kapcsolatokon túl személyes barátságok is kötődtek. A szakmai látogatások alkalmával a részt vevő pedagógusok fejlődtek a szakmai, személyes és társas kompetenciái, szociális készségük, helyzetfelismerésük. A kollektíva nevelő-oktató módszerei, ismeretei bővültek. A munkaközösségek tevékenységei színesedtek, gazdagodtak.

Hogyan tudták beépíteni a gyerekek óvodai életébe a kiutazásokon tanultakat, ezek az új impulzusok miként hatottak rájuk?

A mobilitások során szerzett tapasztalatok és tanultak beépítése a mindennapi munkánkba nem okozott problémát, mert projektpartnereink amellett, hogy számunkra fejlődési lehetőséget is biztosítottak, hasonló pedagógiai szemléletet, elveket vallottak. A szerzett új tudást, megújult módszertani ismereteink alkalmazását a gyerekek elfogadták, biztosak vagyunk benne, hogy gyakorlati munkánk sikeresebbé vált. Projektpartnereinkkel később is több közös együttműködésünk volt (csoportos Skype beszélgetések a gyerekekkel, eTwinning projektek...), melyeken keresztül a gyerekek közvetve is profitáltak a mobilitások eredményéből. Kézzel fogható módon ismerhettek meg más országokat, más anyanyelvű gyerekeket, szokásaikat, egyúttal bemutathatták saját magukat is. Ezek az élményközpontú, tevékenységen alapuló, a kor digitális technikáit felhasználó projektek a szülők visszajelzései, illetve a mi megfigyeléseink szerint is nagyon sikeresek voltak a gyerekek körében.

Mi volt a legemlékezetesebb az Önök számára, mi a legnagyobb eredmény, amit elértek?

Már a pályázatírás, a várakozás izgalma is egy csapattá kovácsolta a munkaközösséget. Majd az utazásszervezés, a bemutató szakmai anyagok, a felkészülés, mind-mind nagy kihívás, de örömteli munka volt. Megvalósítottunk 6 szakmai látogatást 4 ország 6 intézményében, részt vettünk 3 nyelvi kurzuson, beutaztunk 7 országot, megismertünk számtalan kollégát, építettünk maradandó szakmai kapcsolatokat, szereztünk jó néhány jó ismerőst és barátot. Olyan mély impulzusok érték minket, olyan maradandó élményekben volt részünk, melyek életre szólóan beépültek munkánkba, személyes életünkbe. Büszkék vagyunk arra, hogy mi voltunk Perkátnán az első Erasmus+ pályázatban részt vevő csapat, és hogy településünk, óvodánk nevét ismertté tettük.

A mai oktatás-nevelés egyik fontos eleme a fenntartható fejlődés. Második projektjük 2017 nyarán ért véget. Érezhető-e még ma is a hatása annak, hogy önök nemzetközi projekteken vettek részt?

Ezekkel az Erasmus+ pályázatokkal egy új ajtót nyitottunk a világ felé. A kapcsolat a projektben részt vevő óvodák, illetve kollégák között megmaradt. Figyelemmel kísérjük egymás életét nem csak intézményi szinten, de mivel barátságok is születtek, így a magánéletünkben is. A jövőbeni projektekre az idejében érkezett új kollégákat is szeretnénk bevonni. Az Erasmus+ projektünk kapcsán találtunk azokra a későbbi partnerekre, akikkel megvalósítottuk a „Kis emberek a Föld körül” című projektünket, mely a 2017. Év Projektötlete, 2017-ben az eTwinning Magyarország verseny 2. helyezettje, valamint Európai Minősített Projekt lett.

Ha csak két mondatuk lenne, mit üzennének azoknak az óvodáknak, akik félnek belevágni egy hasonló nemzetközi kalandba?

Azt tapasztaltuk a disszeminációk során, hogy kevés óvoda, óvodapedagógus mer belekezdeni nemzetközi projektbe, de beszámolóinkat meglepődve, csodálkozva hallgatták. **Azt tanácsoljuk mindenkinek, hogy merjenek belevágni, merjenek ők is nagyot álmodni.**

PROJEKT CÍME:

"Határon innen, határon túl...",
"Túl az Óperencián"

TEVÉKENYSÉG TÍPUS:

KA1 - Köznevelési intézmények
munkatársainak mobilitása

PÁLYÁZÓ:

Perkátai Általános Művelődési
Központ Szivárvány Óvoda

INTERJÚ ALANYOK:

Kovács Tiborné, Nagy Rita,
Győrikné Kargl Mária,
Mosonyi Györgyné,
Cseréné Marczal Zsuzsanna

HONLAP:

<http://perkata.info/>

Összeállította: PRIBIL-KÖVESDY DÖNÍZ
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

Európa helyben van?

Települések európai együttműködése az ifjúságügy fejlesztése érdekében

Az Európai Unió tagállamai maguk határozzák meg ifjúságpolitikájukat, ez a szakpolitika tagállami hatáskörben van. Ugyanakkor számos uniós ajánlás, tanácsi határozat gondoskodik arról, hogy az egyes országok közös elveket, célokat kövessenek és stratégiájukat az uniós értékekre alapozzák. A tagállamok többsége rendelkezik nemzeti ifjúsági stratégiával vagy ifjúsági törvénnyel, amelyek a fiatalokkal kapcsolatos álláspontot rögzítik és bizonyos nemzeti szintű rendelkezéseket tartalmaznak.

A nemzeti stratégiák megvalósítása azonban az esetek többségében nem országos szintű akciókon keresztül valósul meg. Szakemberektől sokszor hallani a következő megállapítást, amelyet akár a szakma egyik szlogenjeként is alkalmazhatunk, hiszen jól kifejezi az ifjúsági munka lényegét: 'az ifjúsági munka helyben történik'. A helyi vagy települési ifjúsági munka számos szereplő munkájának az eredménye: a települési önkormányzati testületek képviselői, a területen dolgozó, városi ifjúsági munkatársak, helyi civil szervezetek együttműködése nélkül nem valósulhat meg hatékony ifjúsági munka, és a siker érdekében a szektorok közötti együttműködés sem maradhat el.

A helyi ifjúsági munka fejlesztését tűzte ki az Erasmus+ nemzeti irodáinak hálózata, amikor 2016-ban elindította a "Europe Goes Local" hálózati projektet. A projekt egyik ihletője, inspirálója az Európai Ifjúsági Konvenció (European Youth Work Convention) záró dokumentumában megfogalmazott megállapítás, amely szerint az ifjúsági munka megvalósításának felelősei nagyrészt a helyi szinten tevékenykedő szereplők. A Konvenció javaslatot tett egy európai karta létrehozására a helyi ifjúsági munka vonatkozásában, ezzel hozzájárulva e felelőség megfelelő felismeréséhez.

A Europe Goes Local hálózati projekt jelenleg huszonnégy ország helyi ifjúsági munkában érintett szakemberei számára nyújt szakmai együttműködési és fejlődési lehetőséget az Erasmus+ program által biztosított lehetőségekre építve. Mintegy százötven európai település képviselői kaptak lehetőséget arra, hogy a program nemzeti irodájával együtt kidolgozzanak egy akciótervet, amely igényeikhez és minőségfejlesztési céljaikhoz igazodva tartalmaz nemzeti és nemzetközi szinten megvalósuló képzéseket, tanulmányutakat, de akár személyre szabott mentorálást vagy helyi stratégiakészítést is.

Az egyes tagországokban zajló fejlesztő folyamat mellett a projekt közös hálózati konferenciát rendez minden évben, ahol a partnerség-építésen túl a tapasztalatcseré és a tudásbővítés is hangsúlyt kap. Az utóbbi két évben a konferenciák résztvevői az egyik legfontosabb témaként a lobbyszót, annak elsajátítását jelölték meg a helyi ifjúsági szakemberek számára, hiszen az ifjúsági munka hatásának, eredményeinek, valódi teljesítményének megfelelő elismerése és ahhoz szükséges források biztosítása számtalan esetben kívánni valót hagy maga után.

Az éves konferencia megrendezése mellett a projekt európai szintű célkitűzése az Helyi Ifjúsági Munka Európai Kartájának létrehozása. Egy szakértői munkacsoport 2017-ben elkészítette a Karta első szövegváltozatát, amelyet a projekt résztvevői széles körű konzultáció során vitattak meg, javaslatokat téve a szükséges módosításokra. A Karta a helyi ifjúsági munkában követendő alapvető elvek mellett részletezi az egyes folyamatokat jellemző minőségi kritériumokat, tanácsot adva a szakpolitikai tervezés, a szervezeti folyamatok, az ifjúsági szakember feladata és profilja meghatározásához, javításához. A konzultáció eredményeként beérkezett javaslatok alapján elkészült a szöveg új verziója, amelyről 2018-2019 telén ismét európai konzultációra kerül sor, hogy a szöveg minél inkább lefedje a helyi ifjúsági munka sokféleségét. A Karta végleges változatát várhatóan a projekt harmadik európai konferenciáján, 2019 júniusában kapják kezükbe a szakemberek, hogy munkájuk fejlesztését egy újabb eszközzel tehesék még hatékonyabbá.

A projekt 2020-ban zárul és addig a megvalósítók szándéka szerint hozzájárul ahhoz, hogy Európa jó hatását minél inkább érezhessük helyben is.

További információk a projekttel kapcsolatban: www.europegoeslocal.eu

A projekt Facebook oldala: www.facebook.com/europegoeslocal/

Hálózatépítés a projekt Facebook csoportjában:

<https://www.facebook.com/groups/1746880872070611/>

Kontakt az európai koordinációt végző belga/flamand/ nemzeti irodában:

Balogh Judit - Judit.balogh@jint.be

Kontakt a magyarországi nemzeti irodában: **Sztráda Eszter**

PÁLYÁZATI FORMÁK AZ ERASMUS+ STRATÉGIAI PARTNERSÉGEK BEN

FELNŐTT
TANULÁS

FELSŐOKTATÁS

KÖZNEVELÉS

SZAKKÉPZÉS

IFJÚSÁG

INNOVÁCIÓT TÁMOGATÓ PARTNERSÉGEK	KA204	KA203	KA201	KA202	KA205
partnerek minimum száma	3 <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>	3 <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>	3 <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>	3 <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>	2 <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>
projektek időtartama	12-36 hónap	24-36 hónap	12-36 hónap	12-36 hónap	6-36 hónap
a projektekben részt vevő intézmények/szervezetek típusa	a szektor területén működő vagy szakmailag érdekelt bármilyen intézmény	a szektor területén működő vagy szakmailag érdekelt bármilyen intézmény	a szektor területén működő vagy szakmailag érdekelt bármilyen intézmény	a szektor területén működő vagy szakmailag érdekelt bármilyen intézmény	a szektor területén működő vagy szakmailag érdekelt bármilyen szervezet
szerződéses forma	a koordinátor intézményen keresztül jut el a támogatás a partnerintézményekhez	a koordinátor intézményen keresztül jut el a támogatás a partnerintézményekhez	a koordinátor intézményen keresztül jut el a támogatás a partnerintézményekhez	a koordinátor intézményen keresztül jut el a támogatás a partnerintézményekhez	a koordináló szervezeten keresztül jut el a támogatás a partnerszervezetekhez
speciális feltétel	nagyívű szellemi termék fejlesztése	nagyívű szellemi termék fejlesztése	nagyívű szellemi termék fejlesztése	nagyívű szellemi termék fejlesztése	nagyívű szellemi termék fejlesztése
partnerszágbeli intézmény/szervezet bevonható	igen	igen	igen	igen	igen

JÓ GYAKORLATOK CSERÉJÉT TÁMOGATÓ PARTNERSÉGEK	KA204	X	KA201	KA202	KA205
partnerek minimum száma	3 <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>		3 <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>	3 <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>	2 <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>
projektek időtartama	12-36 hónap		12-36 hónap	12-36 hónap	6-36 hónap
a projektekben részt vevő intézmények/szervezetek típusa	a szektor területén működő vagy szakmailag érdekelt bármilyen intézmény		a szektor területén működő vagy szakmailag érdekelt bármilyen intézmény	a szektor területén működő vagy szakmailag érdekelt bármilyen intézmény	a szektor területén működő vagy szakmailag érdekelt bármilyen szervezet
szerződéses forma	a koordinátor intézményen keresztül jut el a támogatás a partnerintézményekhez		a koordinátor intézményen keresztül jut el a támogatás a partnerintézményekhez	a koordinátor intézményen keresztül jut el a támogatás a partnerintézményekhez	a koordináló szervezeten keresztül jut el a támogatás a partnerszervezetekhez
partnerszágbeli intézmény/szervezet bevonható	igen		igen	igen	igen

ISKOLAI, ÓVODAI PARTNERSÉGEK	X	X	KA229	X	X
partnerek minimum száma			2 (maximum: 6) <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>		
projektek időtartama			12-24 hónap, ha van hosszú távú diákmobilitás, max. 36 hónap		
a projektekben részt vevő intézmények/szervezetek típusa			csak iskolák és óvodák		
szerződéses forma			minden partner a saját nemzeti irodájával köt támogatási szerződést		
partnerszágbeli intézmény/szervezet bevonható			nem		

NEMZETKÖZI IFJÚSÁGI KEZDEMÉNYEZÉSEK	X	X	X	X	KA205
partnerek minimum száma					2 <small>(különböző országban székhellyel rendelkező)</small>
projektek időtartama					6-36 hónap
a projektekben részt vevő intézmények/szervezetek típusa					bármilyen szervezet és fiatalok informális csoportja is
szerződéses forma					a koordináló szervezeten keresztül jut el a támogatás a partnerszervezetekhez
speciális feltétel					maguk a fiatalok kezdeményezik, dolgozzák ki és valósítják meg
partnerszágbeli intézmény/szervezet bevonható					igen

Szükségletelemzés lépésről lépésre

Gyakorlati tanácsok az Erasmus + KA2 stratégiai partnerségi projektek kezdeményezőinek

Projektünk előkészítésének vannak elengedhetetlen lépcsőfokai. Ezek közül az egyik a reális helyzetkép felmérése, más néven a szükségletelemzés elkészítése, ami gyakorlatilag projektünk szakmai megalapozása. Ez a szakmai elemzés indokolja mindazt, amit a projektben szeretnénk megvalósítani, amire a finanszírozást kérjük, ezért elkészítését már a pályázatírás szakaszában el kell végeznünk.

Mi legyen a szükségletelemzésben?

- Rövid összefoglalás a partnerek eltérő (és részben hasonló) nemzeti kontextusáról (pl. melyek nemzeti szinten a jó gyakorlatok a projekt témájával, a megoldandó problémával kapcsolatban; kik a főbb szakmai szereplők a területen; mi a projekt témájához kapcsolódó jogszabályok tartalma, melyek ezek erősségei, hiányosságai; melyek a kapcsolódó szakpolitikai ajánlások nemzeti szinten; befolyásolják-e az általunk kezelni kívánt problémát az oktatási rendszer sajátosságai, a helyi, tanulásmódszertani sajátosságok, megszokások, ha igen, akkor miben stb.)
- A nemzeti szinten elérhető jó gyakorlatok, releváns szakpolitikák, helyi sajátosságok tanulságainak összefoglaló bemutatása
- A kutatás során azonosított szükségletek és igények részletesebb összegzése

MELYEK A SZÜKSÉGLETELEMZÉS ELKÉSZÍTÉSÉNEK A LÉPÉSEI?

1. A problémák, szükségletek feltárása – alapozó szint

- A tapasztalt szükségletek első megfogalmazása, átfogó elemzése – problématerkép készítése
- Mérlegelés: Van-e megoldás nemzeti keretek között?
 - ha igen, akkor nem az Erasmus+ program jelenti a megoldást
 - ha nincs, akkor jó helyen járunk, az Erasmus+ program nekünk való

2. Kik a jó partnerek? – „A jó partnerség már a fél projekt.”

- Szakmai partnerek felmérése nemzeti és nemzetközi szinten: ki dolgozik hasonló területen, küzd vagy érintett még a probléma által itthon, illetve a bevonní kívánt partnerországokban?
- Döntő a partnerség tapasztalata és kapacitása
- Fedje le a szükséges szakmai területeket
- A konzorcium összetétele lehetőség szerint biztosítsa mindazokat a szakmai, módszertani és szervezési kompetenciákat, amelyek a sikeres megvalósításhoz szükségesek
- Oldalak, adatbázisok, pl.:
 - Erasmus+ Project Results Platform: <http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/>
 - eTwinning www.etwinning.net/hu/pub/index.htm
 - EPALÉ <https://ec.europa.eu/epale/hu/home-page>

Amint kezd összeállni a közös probléma köré szerveződő partnerség, úgy továbbléphetünk a projekt közös szakmai megalapozása felé. Ez már egy elmélyült, elemző, összegző munka, amit nem tudunk megspórolni, hiszen gyakorlatilag ez lesz a projektünk indoklása. Minden, amit a projektben tervezünk, erre épül.

3. A problémák, szükségletek feltárása és alátámasztása – haladó szint

- A problémák részletes feltérképezése, szükségletek beazonosítása és alátámasztása: a projekt szempontjából releváns kutatásokkal, tapasztalatokkal, szakpolitikai ajánlásokkal stb.
- Ha nincs ilyen: a projekt témájával kapcsolatban saját kutatást kell végeznünk minden partnerország nemzeti viszonyainak (jó gyakorlatainak, szakpolitikáinak, erősségeinek, fejlődési pontjainak) feltárására, majd az eredményeket, tanulságokat, illetve az azonosított szükségleteket, igényeket összegeznünk kell a teljes partnerség szintjén, nemzetközi szinten.

4. A projekt kereteinek kialakítása

- Fordítsuk át az azonosított problémákat célokká: a célok megfogalmazása
- Azonosítsuk a célcsoportokat
- Mi a konkrét, egyedi válaszuk a helyzetfelismerés eredményeire? Mi a megoldási javaslatunk az adott helyzetben? Mit fogunk csinálni a projektben?
- Melyek a saját szervezeti, illetve a potenciális partnerek kapacitásai (szakmai, pénzügyi ...)?

5. Mikor reális a tervezett projekt és lehet jó a pályázat?

- ha megfelel a probléma súlyának,
- a partnerség igényeinek (saját szervezeti szükségleteinek)
- és tapasztalatainak (szakmai és projekttapasztalat)

6. A pályázat jellege lehet

- egymástól, illetve tapasztaltabbaktól tanulás – tapasztalatcsere
- megoldási módok kifejlesztése, illetve átvétele – szellemi termék fejlesztése

A szükségletelemzés eredményeinek megjelenése a pályázati anyagban

HOL KÖSZÖNNEK VISSZA AZ IGÉNYEK, SZÜKSÉGLETEK A PÁLYÁZATBAN?

1. A projekt indoklásában, a célmeghatározásban

- A projekt szakmai indoklásának, céljainak kapcsolódnia kell a beazonosított igényekhez/szükségletekhez
- A célcsoport szükségleteinek, igényeinek bemutatásánál – releváns kutatásokkal, adatokkal, konkrétumokkal, következtetésekkel kell alátámasztani, hogy a probléma, a szükséglet valóban létezik

2. A partnerség összetételében

- a partnerek lefedik a probléma megoldásához szükséges szakmai területeket
- rendelkeznek megfelelő tapasztalatokkal, képesek a tevékenységek megvalósítására
- lehetőség szerint nem szükséges alvállalkozói közreműködés

3. A tervezett projekt feladattervében

- a probléma megoldásához szükséges tervezett tevékenységek jól átgondoltak, logikusan épülnek egymásra és elvezetnek a célok eléréséhez
- a projekt minőségbiztosítása alátámasztja a tevékenységek hatékonyságát

4. A várt eredményekben – termékekben

- a szükségletek kielégítésére válaszolnak a termékek
- a megoldandó probléma által érintett célcsoport(ok) visszajelzéseit, értékeléseit gyűjtjük, azok tanulságait beépítjük a projekttermék(ek)be

5. A várt hatásban és a fenntarthatóságban

- Lépünk-e előre a kiinduló problémák megoldásában? Elérjük-e a projekttel a kitűzött célokat? (hatásmérés)
- A fenntartható eredmények képesek a tervezett változások elérésére, a problémák megoldására?

Összeállította:

KERN-BETHLENI ZSUZSANNA és ASHLOCK-KÉTHELYI ESZTER

Tempus Közalapítvány, Erasmus+ Programiroda

Iskolai, óvodai partnerségek

Partnert? Honnan?

Mivel hagyományosan tavaszra tehető a partnerségi pályázatok beadási határidői, az ezt megelőző időszak már a partnerekkel közös tervezetés jegyében telik. A partnerkeresés időszaka tehát ideális esetben nyár végére, őszre tehető. Egy új projekt tervezésekor minden esetben érdemes az intézményi igényekből kiindulni, és az ezek alapján megfogalmazott célokhoz illeszkedő partnereket keresni. Fontos tudni, hogy a partnerkapcsolatok építésének gyümölcse nem mindig az adott pályázati évre érik be. Előfordulhat, hogy az idén ősszel indított kezdeményezés nem a jövő tavasszal esedékes partnerségi pályázati fordulón realizálódik, hanem csak egy évvel később.

HA AZ ISKOLÁNAK NINCSENEK MÉG KÜLFÖLDI KAPCSOLATAI, egyszerre könnyebb és nehezebb is a helyzete a már rutinos pályázókéhoz képest. Nehezebbnek tűnhet a semiből építkezni, ugyanakkor, mivel az iskola még nem kapcsolódott be a nemzetközi projektek vérkeringésébe, elsőre feltehetőleg egy szakmailag kevésbé fókuszált, inkább orientációs jellegű projektet fog megvalósítani, amelyek esetében szélesebb a szóba jöhető partnerek köre. Néhány ötlet olyan pályázóktól, akiknek már sikerültek az első lépések:

- A **mobilitási pályázatok** remek kiindulópontjai lehetnek későbbi partnerségeknek. A külföldi továbbképzéseken részt vevő kollégák kapcsolatépítésre is használhatják a tematikus szakmai továbbképzéseket, illetve a külföldi szakmai látogatás is alkalmas lehet későbbi partnerségi projektek megalapozására.
- Érdemes figyelni a Tempus Közalapítvány hírleveleiben és honlapján meghirdetett Erasmus+ egyéni nemzetközi tréning programokra –becenevén **TCA (transnational cooperation activities)**–, amelyek keretében a nemzeti irodák a tervezett Erasmus+ projektekhez kapcsolódóan kínálnak tematikus képzési és kapcsolatépítési alkalmakat. www.tka.hu » **palyazatok** » Erasmus+ » Egyéni tréning programok (TCA)

- Az **eTwinning portál** (www.eTwinning.net) remek lehetőség arra, hogy egy iskola az KA2 Iskolai, óvodai partnerségekhez tartalmában nagyon hasonló együttműködésekkel valósítsa meg az online térben. Így lehetőség nyílik arra, hogy előzetesen megismerjék a lehetséges Erasmus+ partneriskolákat együttműködési kultúrájukat tekintve is.
- Lehet segítséget kérni a **fenntartótól** (tankerület, szakképzési centrum, egyházkerület stb.) vagy az illetékes **pedagógiai szakszolgálatoktól**, hiszen ők közvetíthetnek más, külföldi partnerekkel már rendelkező iskolák felé.
- Természetesen minden esetben mozgósíthatók az intézmény egyéb nemzetközi kapcsolatai is, pl. a testvérvárosi kapcsolatok.

AZOK AZ INTÉZMÉNYEK, AMELYEK MÁR TAPASZTALT PÁLYÁZÓK, megtehetik, hogy a korábban jól működő partnerségi körrel pályáznak újra, azonban ez korántsem biztos, hogy mindig olyan célravezető, mint amilyenek elsőre tűnik. Fontos, hogy az aktuális intézményi igényekre szabva válasszanak maguknak partnerintézményt, így könnyűszerrel felvázolhatják majd a projekttervükben, miért az adott csapat szükséges az elképzelések megvalósításához. Mindenképp hasznos lehet az online partnerkeresési felületek használata.

• School Education Gateway

Itt lehetőség van KA1-es külföldi kurzusok keresésére is, illetve a KA1-en belül megpályázható külföldi szakmai látogatáshoz, oktatási tevékenységhez fogadó intézmény keresésére is. Bővebben a Pályázati Pavilon 51. oldalán olvashat. www.schooleducationgateway.eu.

• eTwinning

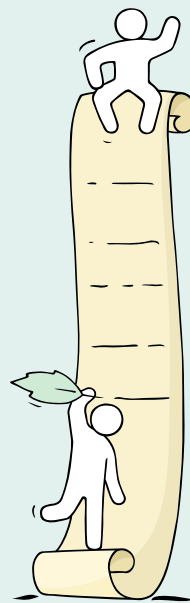
Partnerkereső adatbázisként is működik - www.etwinning.net

• Közösségi média

Léteznek a Facebookon partnerkereső csoportok (pl. Erasmus+ Partner Search), illetve a LinkedIn is kínál regisztráció nélkül is elérhető partnerkeresési felületet, akár mobilitási típusú projektekhez is (EU Projects Partner Finding)

• Erasmus+ Project Results Platform

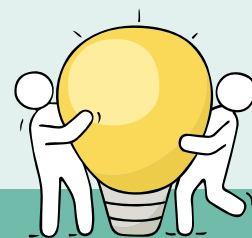
Itt lehet böngészni a már megvalósított Erasmus+ partnerségi projektek eredményei, projekttermékei között. A közzé tett projekteredmények tartalma, színvonala alapján nagyon jól lehet adott téma, problémakör mentén színvonalas partnereket találni. <http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/>

TOP 10 TIPP A NYERTES ERASMUS+ PROJEKTHEZ

Bár a sikeres Erasmus+ projekt biztos receptjével nem szolgálhatunk, vannak olyan tanácsok, amiket érdemes megfogadni, mert megkönnyítik a projektet tervező szervezetek életét. Cikkünkbl kiderül, mik a jó ütemterv ismérvei, miért fontosak a kis sikerek is, valamint miért ajánlott kopasz pénzügyessel dolgozni... Idén nivódíjjal jutalmazott szervezetek osztották meg velünk, hogyan vitték sikerre saját projektjüket.

TIPPI!

Az alábbi linken megtalálható a 2018-as nivódíjasok valamennyi tanácsa: www.youtube.com » Erasmus+ Nivódíj 2018 lejátszási lista

További partnerkeresési tippek: www.tka.hu »

Erasmus+ » Köznevelés » Partnerkeresés

KOVÁCS ESZTER
Tempus Közalapítvány
Erasmus+ Programiroda

„Ne ess pánikba, és mindig legyen nálad egy guideline!” (Kisari Károly, Rejtett Kincsek Down Egyesület)

A projekttervezés az útmutató pontos ismeretével kezdődik. Ezt érdemes alaposan végigolvasni, és bejelölni azokat a részeket, amik esetleg nem világosak: a Tempus Közalapítvány pályázati koordinátorai szívesen segítenek ilyen helyzetekben akár személyes konzultáció vagy információs napok keretein belül.

„Legyenek céljaid, merj belevágni, készíts egy ütemtervet...” (Csóti-Gyapjas Dóra, Creative Elephant Studio)

Ütemezés révén lesznek a tervekből megfogható és körvonalazódott célok. A jó ütemtervből kiderül, kinek, mikor, mi lesz a feladata és az milyen előkészületeket igényel, így pontosan láthatjuk, mely időszakban lesznek nagy hajrák, és mikor lesznek nyugodtabb periódusok, valamint a fontos határidőkről sem felejtkezünk el.

„Tartsuk a fókuszot a projekttervezésnél, sokszor a kevesebb több...” (Hartyányi Mária, ITStudy Hungary)

„Aki sokat markol, keveset fog” – a mondás az Erasmus+ projekttervezésre is áll. Mivel a projekt adott időszakra szól, nem reális, hogy abban a néhány hónapban Budapest összes utcáját megtisztítjuk a szeméttől és még jegesmedvéket is mentünk az Északi-sarkon. Tervezőskor érdemes fókuszáltan megfogalmazni a célokat, végiggondolni, reálisan mi fér bele az időszakba és mire van kapacitás. Ha kevesebbet, de alaposan csinálunk, jobban járunk, mintha sokat, de felületesen!

„Látogasd a Tempus Közalapítvány pályázatíró szemináriumait, rendezvényeit...” (Jutasi Szilvia, Városcsözponti Általános Iskola)

A Tempus Közalapítvány évente többször is rendez pályázatíró szemináriumokat, ahol szakemberei megosztják az adott pályázat megírásához szükséges legfontosabb tudnivalókat, bemutatják a szükséges pályázati űrlapot és mellékleteket, részletezik a pénzügyi tudnivalókat, illetve megválaszolják a pályázók kérdéseit. A szemináriumon időről-időre nyertes projektek koordinátorával is lehet beszélgetni a pályázat tervezésének praktikáiról.

„A partnerektől minden dokumentumot, aláírt papírt több héttel előre be szoktunk kérni, hogy biztosan nálunk legyen, amikor beadjuk a pályázatot.” (Perényi Zsófia, Tudatos Vásárlók Egyesülete)

A csapatmunka hátrányai közé tartozik, hogy sajnos könnyebben megcsúszik egy-egy munka. Emiatt csoportos projekt esetén érdemes mindig kinevezni egy koordinátor személyt, aki figyelemmel kíséri a határidőket és azt, hogy melyik partner, hol tart a feladatának megvalósításában. Emellett hasznos havonta egyszer telefonon vagy videócseten egyeztetni a partnerszervezetekkel a munkafolyamatokról, nehogy félreértés történjen vagy komoly csúszás lépjen fel.

„Többen vagytok, mindenkinek más az erőssége, próbáljátok meg ezt kidomborítani!” (Balla Gábor, Creative Elephant Studio)

A csapatmunkának természetesen számtalan előnye is van, például, hogy közösen sokkal több tudást és készséget lefedünk. Ezt érdemes alaposan kiaknázni, és már tervezéskor végigvenni, kinek mi az erőssége, és azt mikor és hogyan tudnánk hasznosítani a projekt során. Ilyenkor olyan dolgok is kiderülhetnek a másiktól, amiket nem is sejtettünk, és ez a sokszor elhanyagolt lépés hatalmas előnyt jelenthet a projekt tervezése és kivitelezése közben.

„A kiválasztás folyamatát tegyétek jól átjárhatóvá, átláthatóvá, egyértelművé.” (Jancsikinné Smicskó Klára, Hansági Ferenc Szakképző Iskola)

Az átláthatóság alapvető elv az Erasmus+ projektek során. Emellett kiemelt szerepet kap a hátrányos helyzetű emberek támogatása is, amit úgy lehet könnyen megvalósítani, ha a kiválasztási folyamatot érthetővé tesszük számukra, tudják, mit kell tenni a projektben való részvételért, és hosszútávon mivel jár, ha kiválasztják őket. Emellett a partnerszervezetek helyzetét is megkönnyíti, ha a projekt résztvevők kiválasztásának szempontjait világosan megfogalmazzuk, hiszen így tudni fogják, mire számítsanak majd.

„A projekt folyamata során ne féljétek változtatni, új dolgokat behozni!” (Bató Ágnes, Szabad Waldorf Általános Iskola és Gimnázium)

Akár mennyire alaposan gondoljuk végig az ütemtervet, nem lehet előre látni, milyen akadályok vagy éppen lehetőségek merülnek fel a jövőbeli projekt során. Éppen ezért nem szabad görcsösen ragaszkodni az eredeti tervekhez, hanem érdemes némi flexibilitást engedélyezni a projekt megvalósítása során, amivel annak az erősségeit tudjuk fokozni.

„Legyen egy jó pénzügyesed, aki lehetőleg kopasz...” (Kisari Károly, Rejtett Kincsek Down Egyesület)

Hogy miért épp kopasz? Mert így nem okoz extra munkát a takarítónak, ha kinyitja a haját tépi... Viccet félretéve, egy jó pénzügyes aranyat ér: a segítségével átláthatjuk a pénzügyi kérdéseket és biztosan tudhatjuk, hogy a szervezet pénzügyei rendben vannak, ráadásul így konkrét ember törődik ezzel a kérdéssel a legnagyobb hajtás közepén is.

„A legkisebb siker is siker, úgyhogy ne add fel az első kihívásnál!” (Balázs Marietta, Egyeségek Ifjúsági Egyesület)

Nehéznek és ijesztőnek tűnhet egy Erasmus+ projekt kivitelezése, kiváltképp, ha az elsőt tervezzük beadni és létrehozni. Egy projekt megvalósításához az esetek nagy részében tényleg akadályokkal tarkított rögös út vezet – ugyanakkor ez az út kisebb-nagyobb csodákkal van kiköveztve, amiket a nagy sietségben hajlamosak vagyunk figyelmen kívül hagyni, pedig ezek a kicsi sikerek tartják fenn az ember lelkesedését. Utolsó tippként tehát azt ajánljuk: figyeljünk oda a kis sikerekre is!

A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) a sikeres pályaválasztást, az egész életen át tartó tanulást és a hatékonyabb munkaerő-toborzást segíti. Az MKKR – szakítva a bemenetalapú szemléletmóddal – a tanulási eredményekre koncentrál, és arra helyezi a hangsúlyt, hogy egy tanulási folyamat mire teszi képessé a benne résztvevőt. Az Oktatási Hivatalban a European Qualification Framework – National Coordination Point (EQF-NCP) projekt ezt a szemléletet és a képesítési keretrendszert népszerűsíti.

Az MKKR hosszú távú célja, hogy minden magyarországi képzést – a közneveléstől a szakképzésen és a felnőttképzésen át a felsőoktatásig – egy nyolcszintű rendszerbe soroljon. A keretrendszer bevezetésének folyamata még tart, de már most számos végzettséget igazoló dokumentumon olvashatjuk az MKKR-besorolást jelző számot. Az 1–8-as skála jelentése a bal oldali ábrán olvasható.

MIÉRT ÉRDEMES AZ MKKR-T HASZNÁLNI?

Az egyes szinteket leíró jellemzők – a végzettség megnevezésével együtt – megmutatják, mit tudnak, illetve mit képesek elvégezni az adott szintű bizonyítvány, oklevél vagy tanúsítvány birtokosai. A leírásban megadott tanulási eredmények tájékoztatnak arról, hogy a képzés elvégzője mekkora önállósággal és felelősséggel képes végrehajtani különféle műveleteket. Ez jelentősen megkönnyíti a munkaerőpiaci toborzást, illetve útmutatóként szolgál az élethosszig tartó tanuláshoz.

A tanulási eredmények alkalmazása paradigmaváltást jelent a pedagógiában, ugyanis a tanárközpontú, hagyományos bemenetalapú, tartalom-, tananyag- és folyamat-szabályozású megközelítés helyett tanulóközpontú, kimenetalapú és eredményorientált szemléletű. E megközelítésmóddal lehetővé válik az iskolarendszerű oktatáson kívül (nemformális és informális tanulás) elsajátított készségek hivatalos elismerése is.

HOGYAN KAPCSOLÓDIK AZ MKKR AZ EURÓPAI RENDSZEREKHEZ?

Az egyes országok képesítési rendszerei eltérően épülhetnek fel, például eltérő számú szintet határozhatnak meg, vagy a tanulási eredményeket eltérő szempontok szerint osztályozhatják. Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) fordítóeszközként működik a különböző országok képesítési keretrendszerei között. A nemzeti keretrendszerek egyes szintjeit közös kritériumok alapján megfeleltetik az EKKR-szinteknek, így válnak a különböző országokban megszerzhető képesítések összevethetővé az EKKR-en mint viszonyítási rendszeren keresztül.

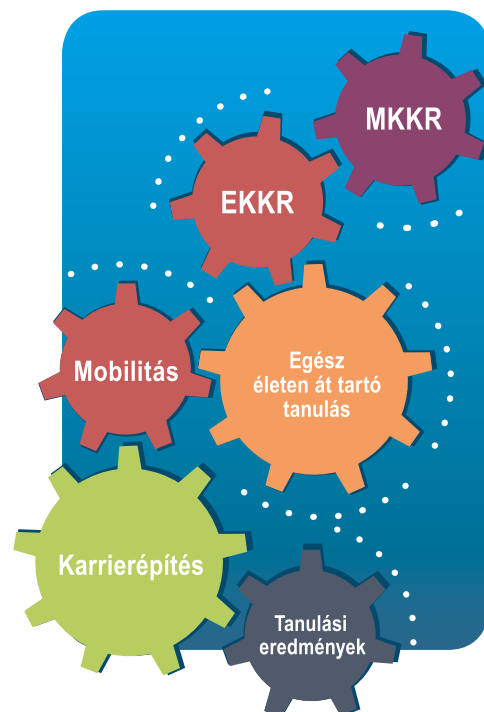
A nyolc szintből álló EKKR segítségével a külföldön megszerzett tudás és képesítés elhelyezhető a hazai képzési rendszerben és könnyen értelmezhető a munkaerőpiacon, ezáltal a rendszer a mobilitást is támogatja.

HOL ÉRDEMES A KÉPZÉSEKNEK ÉS A KÉPESÍTÉSEKNEK UTÁNANÉZNI?

Hasznos útmutató a folyamatosan bővülő Magyar Képesítési Nyilvántartás (magyarkepeses.hu), amely tartalmazza a Magyarországon megszerzhető képesítések nevét, MKKR/EKKR-besorolási szintjét, tématerületét, leírását, a megszerzésükhöz szükséges időt, valamint a képesítéseket kiadó intézményeket.

A PLOTEUS portálon (Portal on Learning Opportunities throughout the European Space) az Európai Unióban elérhető tanulási és képzési lehetőségek tanulmányozhatók, kereshetők. Az európai szintű adatbázist (ec.europa.eu/ploteus) folyamatosan fejlesztik.

A Nemzeti Koordinációs Pont szervezésében 2019-ben Budapesten valósul meg az európai képesítési adatbázisokról szóló közös tanulási alkalom és tapasztalatcsere, amelyre Európa több országából érkeznek résztvevők.

- 1**
 - befejezett 6. osztály
 - felnőttképzési szakmai végzettség
- 2**
 - befejezett 8. osztály
 - alapfokú részsakképesítés
 - alsó középfokú szakképesítés
 - felnőttképzési szakmai végzettség
- 3**
 - befejezett 10. osztály
 - alsó középfokú részsakképesítés, szakképesítés, szakképesítés-ráépülés
 - felnőttképzési szakmai végzettség
- 4**
 - érettségi
 - középfokú szakképesítés, szakképesítés-ráépülés
 - felső középfokú részsakképesítés, szakképesítés
 - felnőttképzési szakmai végzettség
- 5**
 - első középfokú szakképesítés
 - emelt szintű szakképesítés, szakképesítés-ráépülés
 - felsőoktatási szakképesítés
 - felnőttképzési szakmai végzettség
- 6**
 - felsőfokú végzettséghez kötött szakképesítés
 - felsőoktatási alapkivonat (BA/BSc)
 - befejezett szakirányú továbbképzés
 - felnőttképzési szakmai végzettség
- 7**
 - elsőoktatási mesterfokozat (MA/MSc)
 - befejezett szakirányú továbbképzés
 - felnőttképzési szakmai végzettség
- 8**
 - doktori fokozat (PhD/DLA)

Képzések az eTwinning programmal – Pedagógus-továbbképzés a 21-ik század igényeire szabva

Az eTwinning program 2005-ös indulása óta Európa-szerte látja el a pedagógusokat a projektalapú, digitális eszközök és módszertant alkalmazó oktatáshoz szükséges tanácsokkal, valamint a szakmai fejlődést biztosító és a sikeres projektkészítéshez elengedhetetlen segédletekkel. Az Erasmus+ program alprogramjaként az eTwinning nagy hangsúlyt fektet az európai és nemzeti köznevelési intézmények közötti partnerségekre, kooperációra és csapatmunkára.

Az együttműködések sikeréhez szükséges szakmai háttérrel az eTwinning Magyarországi Szolgáltató Pontja is biztosítja a magyar pedagógusok számára. Az Oktatási Hivatalban működő Szolgáltató Pont kétféle akkreditált pedagógus-továbbképzéssel támogatja és alapozza meg az eTwinningben kezdő vagy már haladó pedagógusok szakmai fejlődését. Az eTwinning projektek megvalósításának egyik fontos feltétele, hogy a pedagógus be tudja-e illeszteni saját tanmenetébe a projektmunkát úgy, hogy azzal támogassa a tantervi célok megvalósítását, valamint az, hogy intézményi szinten milyen támogatást élvez a megvalósításban és milyen infrastruktúra áll a rendelkezésére.

A 30 órás akkreditált képzés célja, hogy a résztvevők megismerjék az eTwinning nemzetközi projektet és annak pedagógiai, módszertani és technológiai alkalmazási lehetőségeit az oktatási intézményekben. A képzés specialitása, hogy az eTwinning projekt megismertetésén túl korszerű, az oktatás egyéb területeire is adaptálható digitális pedagógiai-módszertani ismereteket is biztosít a résztvevők számára, mintegy eszközt adva a kezükbe projektjeik sikeres megvalósításához. A képzés jelentős része gyakorlati jellegű, a résztvevők az eTwinning portálokon kívül több hasznos, a digitális kompetencia fejlesztéséhez alkalmazható eszközt próbálhatnak ki: többek között online irodai szoftvereket, képmánipulációt, űrlapkészítést, az ellenőrzés-értékelés eszközeit, valamint a hatékony tervezés digitális eszközeit.

A 30 órás képzés teljesítése után mindenkinek lehetősége nyílik részt venni az 50 órás akkreditált képzésen, melynek címe: Digitális eszközökkel támogatott projekt alapú tanulás – az Intel® Teach Essentials program - 2017. A képzés során egy 8 modulból álló tananyag mentén haladva a résztvevők aktív szereplőként ismerkednek meg az IKT eszközökkel segített projektpedagógia elemeivel, és a gazdag eszköztárra támaszkodva kezdenek meg ezek beépítését saját gyakorlatukba. Fontosnak tartjuk, hogy a későbbiekben a résztvevők képesek legyenek az iskola helyi adottságainak és céljainak megfelelő projekteket indítani, és a projektmunkában alkalmazni a megismert eszközöket és módszereket. A képzés során a résztvevők egy projektportfóliót állítanak össze.

Az akkreditált továbbképzéseken kívül online szemináriumokon (webinárium) is részt vehetnek az érdeklődők. Webináriumaink az eTwinninggel, digitális pedagógiával, joggyakorlatokkal, illetve egyéb hasznos témákkal foglalkoznak különböző területek szakembereinek, a Szolgáltató Pont és az eTwinning Nagykövetei közreműködésével. YouTube oldalunkon (eTwinning Hungary) bármikor visszaneézheti a webináriumok felvételeit.

Amennyiben képzéseink felkeltették érdeklődését, kérjük, látogasson el a www.etwinning.hu, illetve a www.facebook.com/etwinninghu oldalakra, és kövesse figyelemmel az eTwinning programmal kapcsolatos legfrissebb híreinket. Hírlevelünkre a www.etwinning.hu honlapon, valamint az etwinning@oh.gov.hu email címre írt emaillel iratkozhat fel.

TKA.HU

A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY évtizedes szakmai múlttal rendelkező, dinamikus és munkavégzésében igényes, közhasznú szervezet, amelynek célja az európai értékek és célok képviselete és közvetítése az oktatás és képzés területén, valamint a magyar oktatási és képzési rendszer megismertetése és érdekeinek képviselete nemzetközi környezetben.

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a magyar oktatási és képzési szektort és az emberi erőforrásokat hozzásegítsük az európai integráció által kínált lehetőségek hatékony és eredményes kiaknázásához, hazai és nemzetközi pályázati programok koordinálásával, képzések kidolgozásával és megvalósításával, valamint szakértői segítségnyújtással. Kiemelt célunk a helyzetünkből adódó speciális tudás és szemléletmód széles körű és egyben strukturált terjesztése. Közalapítványunk elkötelezett mindazon hazai és külföldi szervezetekkel, szakértőkkel való együttműködés iránt, akik a céljaink megvalósításában partnereink lehetnek.

Munkatársaink szakmai felkészültsége, nemzetközi tapasztalatai biztosítják feladataink magas színvonalú ellátását. Partnereink igényeit szem előtt tartva törekszünk az általunk végzett feladatok koherenciájának és szinergiájának megteremtésére.

Szervezeti kultúránk alapértékei a megbízhatóság, objektivitás, átláthatóság, az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosítása.